

# ሌዊ ዓሶ ማጅ ዛሎ ኬኤዛ ማፃኣፖ ዓይያ ካር

ሌዊ ዓሶ ዛሎ ኬኤዛ ማፃኣፖ ኬኤዛሁ፡- ሚናኦ ዋዶና ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ካኣሽካ ካኣዠ ዋጎና ካኣሽኮ ዳምቦ ዛላኬ፤ ይያጉዲ ሃሃ ዬኖ ካኣዠ ዋጎ ማጅ ኩንሂሳኒ ቢታንታ ዓኣ፡ ቄኤሶ ማዔዘንሂ ዛሎዋ ኬኤዛኔ።

ማፃኣፕሎኮ ጃኤፖ ማሊፃ፡- ፆኦሲ ዲማጃያ ማዔሂ ኬኤዛያኬ፤ ይያጉዲ ሃሃ ዳራ ዬያ ዲማጃያ ማዔ፡ ዒሰራዔኤሌ ፆኦዛሂና ዋላ ዑኬ ማዔ ዒጊንቶና ዋዲ ዒዛ ካኣሽካኒ ኮይሳቲያ ፓይዲ ፓይዲ ኬኤዛኔ።

ሃኖ ማፃኣፖይዳ ሚርጌና ዔርቴ ዓይሂፃ ዬሱሴ «ሃና ላምዓሳ ጃኤፖ ዓይሂያኬ» ጌዔዘኬ፤ ዬይ ዓይሂፃ ሃኖ ማፃኣፖኮ (ዓይሂ 19:18ይዳ) ጰዳኔ። ዒዘይዳ «ዓሲ ቢያ ዓዳ ኔና ማሂናሽኬ» ጋዓኔ።

## ማፃኣፕሎ ዲማ ዲማ ዓርቄ ባኮ

ፆኦሲም ዒንጎ ባኮኮ ዋጌ ዛላ (1:1—7:38)

ዓኣሮኔና ናኣቶናኮ ቄኤሴ ማዓንዳጉዲ ደኦሪንቲያ (8:1 — 10:20)

ጌኤሽ ማዔያና ማዒባኣ ባኮ ዛላ ኬኤዚንቲ ዋጌ (11:1 — 15:33)

ዓሶኮ ጎሞ ጌኤሽ ኬሎ ዛላ (16:1-34)

ፆኦሲም ዲማጅ ናንጎ ናንጊና ካኣሽኮ ዋጌ ዛላ (17:1—27:34)

ፆኦሲም ሚቺ ዒንጊ ካኣሽኮ ካኣዠ

1 ዓፒሎና ማዠንቲ፡ ፆኦሲ ዳርና ካኣማ ማኣሮይዳፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴ ዔኤላያ ሂዚ ጌይ ዓይሂኔ፡- 2 ዒሰራዔኤሌ ዳራ ታኣም ዒንጋ ባኮ ዒንጋ ዋዶና ዔያታ ካፓኒ ኮይሳ ዋጋ ያዲኬ፡-

ፔቲ ፔቲ ዓሳ ዒንጎ ባኮ ታኣም ዒንጋ ዋዶና ፔኤኮ ባኣቶፓ፡ ማራቶፓ፡ ዋኣርፓ ማዔቲያ ዒንጎንጎ፤ 3 ዬይ ዓሂ ባኣቶ ባኣካፓ ፔቲ ሚቺ ዒንጎ ዒንጊሂ ዒንጋኒ ኮዔቲ ዔኤቢ ቦሂሳ ባኣዚባኣ፡ ዚያ ጌማይ ደኦሪ ዔኪ ሙኮንጎ፤ ዬይያ፡- ናንጊና ናንጋ ጎዳ ናሽኪ ዔካ፡ ሚቺ ዒንጎ ዒንጊሂ ማዓንዳጉዲ ዓፒሎና ማዠንቲ፡ ፆኦሲ ዳርና ካኣማ ማኣሮኮ ጌሎ ካር ዛሎና ዔኪ ሙኪ ዔቂሶንጎ። 4 ዬካፓ ዬይ ዓሂ ሚቺ ዒንጋኒ ዔኪ ሙኬ ባኮኮ ቶኣካ ፔ ኩጮ

ጌሦንን፤ ዩይ ዒዛኮ ጎሞ ጌኤሻኒ ዳንዳዓ ሚቺ ዒንጎ ዒንገሠ  
 ዒዛም ማዓንዳኔ። 5 ዩይ ዒሠ ጌሜ ዒኢካ ሹኮን፤ ዩካፓ ዓኣሮኔ  
 ፃጰፓ ማዔ፣ ቁኤሳ ሱጉያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርቶ ዔኪ ሙካዖ  
 ዓፒሎና ማዢንቴ፣ ጾሲ ዳሮና ካኣማ ማኣሮ ጌሎ ካራ ዓኣ፣ ሚቺ  
 ዒንጎ ባኮኮ ጎኦሶ ዛሎ ቢያ ፑጮን። 6 ዩካፓ ዩይ ዒሠ ዒልፖ  
 ሹኪ ዲማሲ፣ ዓሽኮሞ ሜኤሎና ሜኤሎና ቲቆን፤ 7 ቁኤሳሠ፣  
 ዓኣሮኔ ፃጰ ማዔ ቁኤሳ ሚቺ ዒንጎ ቤዘይዳ ሃንዲሎ ገኢጊሺ ታሚ  
 ዔኤሦን። 8 ዩያይዳሰካፓ ቲቁንቴ ዓሽኮኮ ሜኤሎንታ ቶኦኮንታ፣  
 ሃሣ ማሎሞ ዔኤታ ታሞ ዑፃ ጌሦን። 9 ዩይ ዒሠ ጎጶ ባኮና ጊንፖ  
 ቶኮና ዔኪ ሞኣሠና ማሰካዛ ዩኖ ዓቦ ማዳ ቁኤሳሠ ጾኦም ዒንጎ  
 ቤዘይዳ ጉቤና ሚቸን፤ ዩያይዲ ሚቺ ዒንጎ ባኮኮ ሳሞ ናንገና ናንጋ ጎዳ  
 ሞዛሳያ ማዓኔ።

10 ሚቺ ዒንጎ ባካ ማራይ፣ ሃሣ ሞኣሪ ማዔቴ፡- ዔኤቢ ቦሂሳ  
 ባኣዚባኣ፣ ዓዴ ማራናይ ሃንጎ ኮላይናይ ማፖን። 11 ዩያ ዒንጎ ባኮ  
 ዒንጎ ቤዘኮ ኬዶ ዛላ ጾኦ ቤርታ ሹኮን፤ ዩካፓ ቁኤሳ ሱጉፖ  
 ዔኪ ሚቺ ዒንጎ ቤዘኮ ጎኦሶ ዛሎ ቢያ ፑጮን። 12 ዩይ ዒንጋ  
 ዒሠ ሹኪንቴ ባኮ ሜኤሎና ሜኤሎና ቲቁሠኮ ጊንፖ ዩኖ ዓቦ ማዳ  
 ቁኤሳሠ ሜኤሎ ዓሽኮንታ ቶኦኮንታ ማሎንታ ቢያ ጾኦም ዒንጎ  
 ቤዘይዳ ገኢጊሺንቴ ዔኤታ ታሞ ዑያይዳ ጌሦን፤ 13 ዩካፓ ዒሠ  
 ጎጶ ባኮንታ ጊንፖ ቶኮንታ ሞኣሠና ማሰካዛ፣ ቁኤሳሠ ዩያ ዒንጎ ባኮ  
 ቢያ ጾኦም ሚቺ ዒንጎ ባኣዚ ማሂ ሺኢሺ ሚቺ ዒንጎ ቤዘይዳ  
 ሚቸን፤ ዩያይዲ ታሚና ሚቺ ዒንጎ ባኮኮ ሳሞ ናንገና ናንጋ ጎዳ  
 ሞዛሳያ ማዓኔ።

14 ዒንጋ ዒሠ ሚቺ ዒንጎ ባኮ ካፖ ዜርፃፓ ዒንጋኒ ኮዔቴ ዶኦሌ  
 ናይ ማዒባኣቴ ኪሬ ናይ ዔኪ ሺኢሻኒ ዳንዳዓኔ። 15 ቁኤሳሠ ዩያ  
 ካፖ ዔኪ ሚቺ ዒንጎ ቤዘ ሺኢሹሰካፓ ባቃኖ ዲዲ ዲኡዚ፣ ሚቺ  
 ዒንጎ ቤዘ ዔኤታ ታሞይዳ ዓጊ ሚቸን፤ ሱጉፃኣ ሚቺ ዒንጎ ቤዘኮ  
 ጎኦሶ ዛላ ያደን። 16 ጎጶ ባኮና ጋፓኖና ዲማሲ፣ ጾኦም ዒንጎ ባኮ  
 ዒንጎ ቤዘኮ ዓባ ኬሰካ ዛሎና ቢዲንፖ ላኣሎ ቤዘይዳ ኬኤሮን።  
 17 ዩካፓ ጋኣዘንሠ ዓርቁ፣ ሄኮ ሹኦኦን፤ ጋዓንቴ ሹኦሊ ዲማሲ  
 ኬኬሶፓ። ቁኤሳሠ ሚቺ ዒንጎ ቤዘይዳ ዓኣ፣ ታማኣ ዓጊ ቢያ  
 ሚቸን፤ ዩያይዲ ሚቺ ዒንጎ ባኮኮ ሳሞ ናንገና ናንጋ ጎዳ  
 ሞዛሳያ ማዓኔ።

## 2

**ጾኑሲም ዒንጎ ሃኣኮ**

1 ዓይጎ ዓሲታቲያ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ሃኣኮ ዒንጋ ዎድና ሺኢቺ ዎድና ዲኢሊ ማዓኒ ኮይሳኔ፤ ዩያይዳ ሪሚቶ ዛይቶና ጩቢሾ ዑንጅዎ ዋሆንጎ፤ 2 ዩካፓ ዓኣሮኔ ዜርዎ ማዔ፥ ቁኤሶ ኮይላ ዔኪ ሙኮንጎ፤ ዩኖ ኬሎና ማዳ ቁኤሳሢ ዩያ ዲኢሎና ዛይቶናይዳፓ ሾኦፓ ኩሙሢ፥ ሃሣ ዑንጅ ቢያ ዔኪጋፓ ዩይ ቢያ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዒንጊንቲያ ማዔሢ ዔርዛኒ ሚቺ ዒንጎ ቤዛ ዑፃ ዓኣ፥ ታሞይዳ ሚቸንጎ፤ ዩያይዳ ዒንጎ ሙዎኮ ሳዎ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዎዛሳያ ማዓኔ። 3 ዩካፓ ዓቲ ሃኣኮኮ ዲኢላ ዓኣሮኔ ፃጰ ማዔ፥ ቁኤሶም ዒንጊንቶንጎ፤ ዩይ፥ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዒንጊንቲሢዳፓ ፓቂ ዔኪንቲያ ማዔሢሮ ጾኑሲም ዲማዴያኩ።

4 ዩይ ዒንጊንታሢ ቦኣቆይዳ ጉኡፒ ላኣዲንቲያ ማዔቲ ሙኦቃ ፃኣዛ ጌሊባኣያ፥ ሪሚቶ ዛይቶና ዲርኪንቲ፥ ሺኢቺ ዲኢሊና ላኣዲንቲ ቫኣዣ ላኣዳ ማዎንጎ።

5 ዒንጊንታ ባካ ቦኣቆይዳ ላኣዲንቲ ላኣዳ ማዔቲ ሙኦቃ ፃኣዛ ጌሊባኣ፥ ሪሚቶ ዛይቶና ዲርኪንቲ ሺኢቺ ዲኢሊና ላኣዲንቲያ ማዎንጎ፤ 6 ዩያ ቡንፂጋፓ ጊዳ ሪሚቶ ዛይቶ ዋሂ፥ ጾኑሲም ዒንጊንታ ሃኣኮ ማሂ ዒንጌ።

7 ዩና ዒንጊንታ ባካ ታሚ ቦኣቆይዳ ላኣዲንቲ ላኣዳ ማዔቲ ሪሚቶ ዛይቶና ዲርኪንቲ፥ ሺኢጮ ዲኢሎ ላኣዳና ማዎንጎ።

8 ዩኖ ሃኣኮ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዒንጎ ዒንጊሢ ማሂ፥ ቁኤሳሢም ዒንጌ፤ ቁኤሳሢያ ጾኑሲም ዒንጎ ቤዛ ሺኢሺ ዒንጎንጎ። 9 ቁኤሳሢ ዩያ ዒንጊንቲ ባኮይዳፓ ዛሎ ዔኪ፥ ቢያሢ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዒንጊንቲያ ማዔሪ ዔርዛኒ ጾኑሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዛይዳ ዓኣ፥ ታማኣ ሚቸንጎ። ዩያይዳ ታሚና ሚቸንቲ ዒንጊንታ ዒንጊዎኮ ሳዎ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዎዛሳያ ማዓኔ። 10 ዓቲ ሃኣኮ ዲኢላ ጋዓንቲ ቁኤሶም ዒንጊንቶንጎ፤ ዩይ፥ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዒንጊንቲሢዳፓ ፓቂ ዔኪንቲያ ማዔሢሮ ሚርጌና ጾኑሲም ዲማዴያኩ።

11 ሚቺ ዒንጎ ዒንጊሢ ማዔ፥ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዒንጊንታ ባኮና ዎላ ሙኦቃ ፃኣዛታቲያ ዔኤሲ ታማ ሚቸንታኒ ኮይሱዋኣሢሮ ኔኤኒ ጾኑሲም ዒንጎ ሃኣካ ቢያ ፔቲታዎ ሙኦቃ ፃኣዛ ጌሊባኣያ ማዎንጎ፤ 12 ሌዓ ሌዓ ካፄ ሃኣኮኮ ቤርቲ ማሂ ዒንሢ ዒንጎ ባኮ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዔኪ ሙኮዋቲ፤ ዩይ ጋዓንቲ ጾኑሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዛ ሳውማ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዎዛሳንዳጉዲ ጌይ ሚቸንቶፓ። 13 ጾኑሲም ዒንጎ ሃኣኮይዳ ቢያ ሶኦጌ ዓኣያ ማዎንጎ፤ ኔ ጾኦዛሢ ኔኤና ዎላ ጫኣቁ ጫኣቁም ሶኦጌ ባኣያ ጉሪ ዔኪ ሺኢሺፖ፤ ኔ ዒንጎ ሃኣኮ ዒንጊያ ቢያ ሶኦጌና ጌኢሺ ጫኢ ሺኢሹ። 14 ሌዎ ሃኣኮኮ

በርቶ ኔ ዲንጋ ዎዶና ሚቺ ቶርሾናያ ሃንጎ ሺርኮና ቲሾ ማዎንጎ።  
15 ዬያይዳ ሪሚቶ ዛይቶንታ ዑንጅንታ ዎሄ፤ ዬይ ያኦሲም ዲንጊንቲ  
ሃኦኮ ዲንጊሢ ማዓንዳኔ። 16 ቄኤሳሢ፣ ዬያኮ ዛሎ ዔኪ ናንጊና  
ናንጋ ጎዳም ዲንጊንቲያ ማዒያ ዔርዛኒ ዛይቶንታ ዑንጅንታ ቢያ  
ሃኦኮና ዎላ ሚቸንጎ።

### 3

#### ፔቱሞና ያኦሲም ዲንጎ ዲንጊሢ

1 ዓይጎ ዓሲያ ፔኤኮ ባኦቶይዲፓ ፔቱሞና ያኦሲም ዲንጊንታ  
ዲንጊያ ዲንጋ ዎዶና ዔኤቢ ቦሂሳ ባኦዚባኦ፣ ፔቲ ጌማይታቲያ ዲንዴ  
ባይ ዶኦሪ ዔኪ ሙኮንጎ። 2 ዬይ ዲንጋ ዓሢ ያኦሲም ዲንጎ ባኦዚ  
ማሂ ዲንጋ ባኮኮ ቶኦኮይዳ ፔ ኩጮ ጌሢ ዓፒሎና ማዢንቲ፣ ያኦሲ  
ዴሮና ካኦማ ማኦሮኮ ካሮይዳ ሹኮንጎ፤ ዬካፓ ዓኦሮኔ ዜርያ ማዔ፣  
ቄኤሳ ሱጉያ ዔኪ ሚቺ ዲንጎ ቤዞኮ ጎኦቦ ዛሎ ቢያ ፑጮንጎ። 3 ዬያ  
ዓሽኮኮ ሃካፓ ሊካ ፓይዲንታ ቤዞንሢ ሙኡዚ ዲንጊሢ ማሂ ናንጊና  
ናንጋ ጎዳም ዲንጊንቶንጎ፤ ዬንሢያ፡- ጎጶ ባኮ ካንቄ ሃኦቦንታ ዲኢካ  
ዓኦ ማሎ ጉቤ፣ 4 ጳላሢና ዲኢካ ዓኦ ማሎ፤ ዬያጉዲ ሃሣ ማዮኮ  
ሻኦክዳ ቤዞዎ ዔኪ ሺኢኮንጎ። 5 ዬካፓ ቄኤሳ ዬያ ቢያ ሚቺ ዲንጎ  
ባኮና ዎላ ማሂ ሚቺ ዲንጎ ቤዞይዳ ሚቸንጎ፤ ዬያ ዲንጎ ባኮኮ ሳዎ  
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዎዛሳያ ማዓኔ።

6 ፔቱሞና ያኦሲም ዲንጎ ዲንጊሢ ማዒ ዲንጊንታ ባካ ማራይ  
ሃሣ ዎኦሪ ማዔቴ፡- ቦሂሳ ባኦዚባኦ ዓዴ ማራይ፣ ኮላይ፤ ጊንሣ ሃሣ  
ዲንዴ ማራይታቲያ ዎኦሪ ዲማዲ ማዎንጎ። 7 ፔቲ ዓሲ ያኦሲም ዲንጎ  
ባኦዚ ማሂ ዲንጋ ባካ ማራናይ ማዔቴያ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርቶ ዔኪ  
ሙኮንጎ። 8 ዬካፓ ኩጮ ማራናዎኮ ቶኦካ ጌሢ ዓፒሎና ማዢንቲ፣  
ያኦሲ ዴሮና ካኦማ ማኦሮኮ ጌሎ ካራ፣ ቤርቶ ዛላ ሹኮንጎ፤ ቄኤሳ  
ዬያኮ ሱጉያ ዔኪ፣ ሚቺ ዲንጎ ቤዞኮ ጎኦቦ ዛሎ ቢያ ፑጮንጎ።  
9 ዬያይዳሰካፓ ዓሽኮኮ ሃካፓ ሊካ ፓይዲንታ ቤዞንሢ ሙኡዚ  
ዲንጊሢ ማሂ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዲንጎንጎ፤ ዬንሢያ፡- ማሎንታ  
ጉይና ማጌያ ሄሊሲ ቲቂንቲ ዑንኮ ማላኦ፣ ጎጶ ባኮኮ ዑፃ ዓኦ  
ሃኦቦንታ ዲኢካ ዓኦ ማሎ ቢያ፣ 10 ጳላሢንታ ዲኢካ ዓኦ ማሎ፤  
ዬያጉዲ ሃሣ ማዮኮ ሻኦክዳ ቤዞ ዔኪ ሺኢሾንጎ። 11 ዬካፓ  
ቄኤሳሢ ዬያ ቢያ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ሙኡዚ ዲንጊሢ ማሂ ዲንጊ፣  
ሚቺ ዲንጎ ቤዞ ሚቸንጎ።

12 ፔቲ ዓሲ ያኦሲም ዲንጎ ባኦዚ ማሂ ዲንጋሢ ዎኦሪ ማዔቴያ  
ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርቶ ዔኪ ሙኮንጎ። 13 ዬካፓ ዒዚ ፔኤኮ  
ኩጮ ዎኦራሢ ቶኦካ ጌሢጋፓ ዓፒሎና ማዢንቲ፣ ያኦሲ ዴሮና

ካላማ ማኣሮኮ ቤርቶ ዛላ ሹኮንጎ፤ ቄኤሳ ዬያ ሱጉያ ዔኪ ሚቺ ዒንጎ ቤዘኮ ጎኦሶ ዛሎ ቢያ ፑጮንጎ። 14 ዬያ ዓሽኮኮ ሃካፓ ሊካ ፓይዲንታ ቤዘንሢ ሙኡዚ ዒንጊሢ ማሂ ያኦሲም ዔኪ ሺኢሹንጎ፤ ዬንሢያ፡- ጎጾ ባኮ ካንቄ ሃኦሲንታ ዒኢካ ዓኣ ማሎ ጉቤ። 15 ጳላሢንታ ዔያቶ ካንቄ ዓኣ ማሎ ቢያ፤ ዬያጉዲ ሃሃ ማዮኮ ሻኣዳ ቤዘዋ ዔኪ ሺኢሹንጎ። 16 ዬካፓ ቄኤሳሢ ዬያኮ ሳዋ ናንጊና ናንጋ ጎዳሢ ዋዛሳ ዒንጊሢ ማዓንዳጉዲ ሚቺ ዒንጎ ቤዛ ሚቸንጎ፤ ማሊ ቢያ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዲማዴያ ማዖንጎ። 17 ዒሰራዔኤሌ ዜርሢ ማዔ ዓሳ ጉቤ ማሊ ማዔ ዓሽኪ፤ ሃሃ ሱጉሢያ ሙፆፓ፤ ዬይ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ናንጋ ቤዘና ናንጋ ዋደይዳኣ ቢያ ናንጊና ካፒ ናንጋ ዋጌ ማዖም።

### 4

#### ዔሪባኣያ ማዲንቲ ጎሜ ዛላ ዒንጊንታ ዒንጊሢ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም ሂዚ ጌይ ኬኤዜኔ፡- 2 «ዒሰራዔኤሌ ዓሰም ሂዚ ጌዔ፤ ዓይጎ ዓሲያ ዔሪባኣያ ጎሜ ማዴቲ፡ ሃሃ ጊንሃ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይሢ ዓይሢይይዳፓኣ ፔቲ ዳቤያ ማዔቲ ሃካፓ ሊካ ፓይዲንታ ዳምሶ ኩንሦንጎ፤

3 «ቄኤሶ ቢያኮ ሱኡጌ ማዒ ደኦሪንቲሢ ጎሜ ማዲ ዓሰዋ ዳቢሼያ ማዔቲ ዔኤቢ ቦሂሳ ባኣዚባኣ፡ ፔቲ ዚያ ጌማይ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርቶ ዔኪ ሙኮንጎ፤ ዬካፓ ፔ ጎሞ ዛሎ ያኦሲም ዒንጎ ባኣዚ ማሂ ሹኪ ዒንጎንጎ። 4 ዓፒሎና ማዢንቲ፡ ያኦሲ ዴሮና ካኣማ ማኣሮኮ ካሮ ጌሜ ዔኪ ሙኪ ኩጮ ጌሜ ቶኣካ ጌሢጋፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ሹኮንጎ፤ 5 ዬካፓ ቄኤሶ ቢያኮ ሱኡጋሢ ሱጉፆፓ ዳካ ዔኪ ዓፒሎና ማዢንቲ፡ ያኦሲ ዴሮና ካኣማ ማኣሮ ጌሊ፡ 6 ፔ ኬኤሎና ሱጉፆፓ ዔኪ ዔኪ ጌኤዢ ማኣሮኮ ጋራ ጎኦቢንቲ ዓኣ ዓፒሎኮ ቤርቶ ዛሎና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ላንካይ ማይንቲ ወጹርቆንጎ። 7 ዬካፓ ሃሃ ዳካ ሱጉሢ ዔኪ ዓፒሎና ማዢንቲ፡ ያኦሲ ዴሮና ካኣማ ማኣሮኮ ጋራ ዑንጆ ጩቢሶ ቤዘኮ ያይደ ዛሎይዳ ዓኣ ዳንኮንሢ ቲሽኮንጎ፤ ዓቲ ሱጉፆ ማኣሮኮ ጌሎ ካራ ዓኣ፡ ሚቺ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘ ዴማ ዋሆንጎ። 8 ዬያ ጌማኮ ማሎ ቢያ ዔኮንጎ፤ ዬይያ፡- ጎጾ ባኮ ካንቄ ዓኣ ሃኦሲንታ ዒኢካ ዓኣ ማሎ ቢያ፡ 9 ጳላሢና ዒኢካ ዓኣ ማሎ፤ ዬያጉዲ ሃሃ ማዮኮ ሻኣዳ ቤዘዋ ዔኪ ሺኢሹንጎ። 10 ቄኤሶኮ ሱኡጋሢ ዬያ ማሎ ቢያ ዔኪ ሚቺ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘይዳ ሚቸንጎ፤ ማሎ ኬሲያ ጎይፆ ፔቲምና ዒንጎ ባኮኮ ማዲንቲ ጎይፆ ማዖንጎ። 11 ጋዓንቲ ዒልዓ፡ ዓሽካ፡

ቶኦኮንታ ቶኮንታ፡ ሩቁንታኦ፡ ጎጾ ባካ፡ ሶኦኮዋ ቢያ፡ 12 ጉርዳፓ ዙላ ኬሲ ቢዲንያ ላኦ፡ ካኦኮ ዳምቦና ጌኤሽ ማዔ ቤዞ ዔኪ ዓኦዲ ኩሊንቴ ዲቢንያ ዑፃ ታሚ ዔኤህሂ ሚቸንጎ፡፡

13 «ጉቤ ዲሰራዔኤሌ ዳራ ዔሩዋያ ዳቢንቲ ጎሜ ማዳቴ፤ ሃሃ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይህሂ ዓይህሃፓ ፔቴ ፓጨሴቴ፡ ዬያ ዳርም ዳቢንታ ዔርቲባኦያ ማዔቴያ ዔያታ ዳቢንቴያኬ፡፡ 14 ዳራ ዬያ ዳቢንቶ ዔሬ ዋዶና ኔጉዋያ ጎሜ ዛላ ዒንጊንታ ዒንጊህሂ ማዓ፡ ፔቴ ዚያ ጌማይ ዔኪ ሙኪ ዓፒሎና ማዢንቴ፡ ያኦሲ ዳርና ካኦማ ማኦርኮ ቤርቶ ዛላ ዔቁሶንጎ፡፡ 15 ዬካፓ ዳርኮ ደንዛ ፔኤኮ ኩጮ ጌሜ ቶኦካ ጌህም ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርቶይዳ ዬይ ባኦህሂ ሹኪንቶንጎ፡፡ 16 ቄኤሶ ቢያኮ ሱኤጋህሂ ጌሜ ሱጉፃፓ ዳካ ዔኪ ዓፒሎና ማዢንቴ፡ ያኦሲ ዳርና ካኦማ ማኦር ጌሎንጎ፡፡ 17 ዓፒሎና ማዢንቴ፡ ያኦሲ ዳርና ካኦማ ማኦርኮ ጋራ ጎኦቦና ዓፒሎኮ ቤርቶ ዛላ ዔቁ ፔ ኬኤሎና ሱጉፃፓ ዔኪ ዔኪ ላንካይ ማይንቲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ዉፁርቆንጎ፡፡ 18 ሃሃ ዳካ ሱጉህሂ ዔኪ ዓፒሎና ማዢንቴ፡ ያኦሲ ዳርና ካኦማ ማኦርይዳ ዑንጅ ጨቢሶህኮ ያይዳ ዛሎይዳ ዓኦ ዳንኮንህሂ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ቲሽኮንጎ፤ ዬካፓ ዓቴ ሱጉፃ ዓፒሎና ማዢንቴ፡ ያኦሲ ዳርና ካኦማ ማኦርኮ ቤርቶ ዛላ ዓኦ ሚቸ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዞ ዳማ ዋሆንጎ፡፡ 19 ዬካፓ ዬያ ጌማኮ ማሎ ቢያ ዔኪ ሚቸ ዒንጎ ቤዞይዳ ሚቸንጎ፡፡ 20 ጎሞ ዛሎ ቤርታ ዒንጊንቴ ጌሜይዳ ማዲንቴ ጎይያማ ዬያ ጌሜያ ዒማይዶንጎ፤ ዬያይዲ ቄኤሳህሂ ዳርኮ ጎሞ ዛሎ ዒንጌም ዳርኮ ጎማ ጌኤሽካንዳኔ፡፡ 21 ዬካፓ ጌሜ ጉርዶኮ ዙሎ ኬሲ፡ ቤርታኦ ጌሜ ሚቸ ጎይያማ ዬያኦ ሚቸንጎ፤ ዬይ ዳርኮ ጎሞ ጌኤሻያ ማዓንዳኔ፡፡

22 «ዳሬኮ ዓርና ማዒ ዔኪ ዓኦዳ ፔቴ ዓሲ ዔሩዋያ ዳቢንቲ ጎሜ ማዳቴ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይህሂ ባኮይዳፓኦ ፔቴ ባኦዚ ፓጨሲ ጴዳቴ ዒዚ ዳቤያ ማዓኔ፡፡ 23 ዒዚ ዳቢንቶ ፔኤሲ ዔሬቴ ኔጉዋያ ዔኤቢ ቦሂሳ ባኦዚባኦ፡ ኮላይ ፔኤኮ ጎሞ ጌኤሻንዳ ዒንጎ ዒንጊህሂ ማሂ ዔኪ ሙኮንጎ፡፡ 24 ዬካፓ ፔኤኮ ኩጮ ኮሎኮ ቶኦካ ጌህሂ፡ ሚቸ ዒንጎ ቤዞኮ ኬዶ ዛላ ሚቸ ዒንጎ ቆልማ ሹኪንታ ቤዛ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ሹኮንጎ፤ ዬይ ጎሞ ጌኤሻ ዒንጊህሂ ማዓንዳኔ፡፡ 25 ቄኤሳህሂ ኮሎኮ ሱጉያይዳፓ ኬኤላና ዳካ ዔኪ ሚቸ ዒንጎ ቤዞኮ ያይዶ ዛሎይዳ ዓኦ፡ ዳንኮ ቲሽኮንጎ፤ ዬካፓ ዓቴ ሱጉፃ ሚቸ ዒንጎ ቤዞኮ ዳማ ዋሆንጎ፡፡ 26 ፔቱሞና ዒንጊንታ ዒንጊያ ሚቸ ጎይያ ማሎ ጉቤ ሚቸ ዒንጎ ቤዞ ሚቸንጎ፤ ቄኤሳህሂ ዬያይዲ፡ ዬያ ዓህኮ ጎሞ ዛሎ ዒንጎንጎ፤ ዓህኮዋ ጎማ ጌኤሽካንዳኔ፡፡

27 «ዳር ባአካፓ ፔቲ ዓሲ ዔሩዋፖ ዳቢንቲ ጎሜ ማዳቲ፤ ሃሣ ናንጊና ናንጋ ጎዳኮዋ ዓይሢፃይዳፓ ፔቲ ፓጩሴያ ማዕቲ ዩይ ዓሢ ዳቢንቲያኬ፤ 28 ዒዚ ዳቢንቲያ ማዕሢ ዔሩራፖ ዔኤቢ ቦሂሳ ባአዚባአ፡ ዒንዴ ዋአሪ ጎሞ ዛሎ ዒንጎ ባአዚ ማሃ ዔኪ ሺኢሾንጎ። 29 ዩካፓ ፔኤኮ ኩጮ ዒ ዔኪ ሙኬ ዋአሬሎ ቶአካ ጌሢ፡ ሚቺ ዒንጎ ቤዘኮ ኬዶ ዛላ ሚቺ ዒንጎ ቆልማ ሹኪንታ ቤዛ ሹኮንጎ። 30 ዩያይዴሰካፓ ቄኤሳሢ ዋአሬሎኮ ሱጉፃፓ ዳካ ኬኤላና ዔኪ ሚቺ ዒንጎ ቤዘኮ ፃይዶ ዛላ ዓአ፡ ዳንኮ ቲሽኮንጎ፤ ዩካፓ ዓቲ ሱጉፃ ሚቺ ዒንጎ ቤዘኮ ዴማ ዋሆንጎ። 31 ፔቲሞና ዒንጎ ቆልሞይዳፓ ዔኪንቲ ጎይፃ ዋአሬሎ ማሎዋ ዒማይዲ ኬሶንጎ፤ ሳዋ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዋዛሳንዳጉዲ ቄኤሳሢ ሚቺ ዒንጎ ቤዛ ሚቸንጎ፤ ዩያይዲ ዩያ ዓሢኮ ጎሞ ዛሎ ዒንጎንታ ዒንጊፃ ዒንጎንጎ፤ ዩያ ዓሢኮዋ ጎማ ዓቶም ጌይንታንዳኔ።

32 «ፔቲ ዓሲ ጎሞ ዛሎ ማራናይ ዒንጋያ ማዕቲ ቦሂሳ ባአዚባአ፡ ዒንዴ ማራይ ሺኢሾንጎ። 33 ዩይ ዓሢ ዩኖ ማራዔሎኮ ቶአካ ኩጮ ጌሢ፡ ሚቺ ዒንጎ ቤዘኮ ኬዶ ዛላ ሚቺ ዒንጎ ቆልሞ ሹኮ ቤዛ ሹኮንጎ። 34 ቄኤሳሢ ማራፖ ሱጉፃፓ ኬኤላና ዳካ ዔኪ ሚቺ ዒንጎ ቤዘኮ ፃይዶ ዛላ ዓአ ዳንኮ ቲሽኮንጎ፤ ዩካፓ ዓቲ ሱጉፃ ቢያ ሚቺ ዒንጎ ቤዘኮ ዴማ ዋሆንጎ። 35 ዓሳ ፔቲሞና ዒንጌ ማራፖኮ ማሎ ኬሴ ጎይፃ ማሎ ቢያ ኬሶንጎ፤ ዩካፓ ቄኤሳሢ ሚቺ ዒንጎ ቤዘይዳ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዋዛሳያ ማዓንዳጉዲ ሚቸንጎ፤ ዩያይዲ ዓሢኮ ጎሞ ዛሎ ዒንጎ ባኮ ዒንጎንጎ፤ ዩያ ዓሢኮ ጎማ ጌኤሽካንዳኔ።»

### 5

#### ዔሩዋፖ ማዳንቲ ዳቢንቲ ዛላ ዒንጎንታ ዒንጊፃ ዓይጎር ማዕቲያ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃሣ ኬኤዛፖ፡- «ፔቲ ዓሲ ዋጌ ዋጊንታ ቤሲዳ ማርካቶ ማርካዳንዳጉዲ ዔኤሊፃ ሄሌንቲ ዒ ዛጌ ባኮና ዔራ ባኮ ዛሎ ማርካዲፃ ዒፃ ሃሹቲ ዳቢንቲያ ማዒ ፃኦጩንታንዳኔ።

2 «ፔቲ ዓሲ ዔሩዋፖ ዓይጎ ባአዚያ ማፖም ዳሞቦ ጎይፃና ቄፄ ማዕ ባአዚ ጌይፃ፡- ካይዚ ቦፖታቲያ ዓሲ ቆሌ ቆሎኮ ሃሣ ሳዓና ጎቺንቲ ሃንታ ቦፖኮ ሃይቄ ሌሲ ካአሜቲ ዩይ ዓሢ ዒኢቲ፡ ዳቤያ ማዓኔ።

3 «ፔቲ ዓሲ ዔሩዋፖ ዓሲ ዑሰካፓ ሾኦታ ዓይጎ ባአዚያ ማፖም ዒኢሳ ባአዚ ሄሌቲ፡ ዒዚ ዳቤያ ማዓኔ።

---

4:31 4:31 ፓይ. ማፃ 15:27-28።

4 «ፔቴ ዓሲ ፑርቱሞም ማዕቴያ ኮሹሞም፥ ዓይኅ ባአዚሮዎ ማገም ማሊ ዔኩሞዎ ናአቢ ናአቤቴ ዒ ማፌ ማዳ ዳቢንቲ ዒ ዛም ማዓኔ።

5 «ፔቴ ዓሲ ዩንሢዳፓ ፔቴማ ማዲ ዳቢንቲቴ ዎማ ማዲ ዳቤቴያ ኬኤዚ ቡኡፃንዳያ ኮይሳኔ። 6 ዒ ዳቤ ዳቢንቶ ዛሎሮ ደንዲ ዒንዴ ማራይታቴያ ዎአሪ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዒንጎ ባአዚ ማሃ ዔከ ሙኮንጎ፤ ዩካፓ ቄኤሳሢ ዩያ ዓሢኮ ጎሞ ዛሎ ማቺ ዒንጎ ዒንገሢ ማሃ ሹኪ ዒንጎንጎ።

7 «ፔቴ ዓሲ ማራይ ማዕቴያ ዎአሪ ዒንጋኒ ዳንዳዒባአቲ ላምዎ ደአሌ ሃንጎ ላምዎ ኪሬ፤ ፔቴማ ጎሞ ዛሎ ዒንገንታያ ማሃ፥ ላምዓሳማ ማቺ ዒንጎ ዒንገሢ ማሃ ናንገና ናንጋ ጎዳም ሸኢሾንጎ።

8 ዒዚ ዩንሢ ዔከ ሙኪ ቄኤሳሢም ዒንጎንጎ፤ ዩካፓ ቄኤሳሢ ላምዎ ካፖንሢ ፔቴማኮ ቶኦኮ ቲቁዎዎ ዲ ዲ ሜንሢ ዳቢንቲኮ ዒንጎ ዒንገሢ ማሃ ሸኢሾንጎ። 9 ዩያ ሱጉያይዳፓ ዳካ ዔከ ማቺ ዒንጎ ቤዘኮ ጎኦኮ ዛላ ፑጮንጎ፤ ዓቲ ሱጉያ ማቺ ዒንጎ ቤዘኮ ዳማ ዎሆንጎ፤ ዩይ ጎሞ ዛሎ ዒንገንታ ዒንገሢ ማዓንዳኔ። 10 ቄኤሳሢ፥ ሃንጎ ካፖማ ዎጋ ዓይሢ ጎይያ ማቺ ዒንጎ ዒንገሢ ማሃ ሸኢሾንጎ፤ ዩያይዲ ዓሢኮ ጎሞ ዛሎ ዒንገንታ ዒንገያ ዒንጎንጎ፤ ዳቤ ዓሢኮዎ ጎማ ጌኤሽካንዳኔ።

11 «ዩይ ዓሢ ላምዎ ደኦሎንሢና ላምዎ ኪሮንሢ ዔከ ዒንጋኒ ዳንዳዒባአያታቴ ፔቴ ኪሎ ማዓንዳ ሸኢቺ ዲኢሊ ዒ ማፌ ጎሞ ዛሎ ዒንገንታያ ማሃ ዔከ ሙኮንጎ፤ ዩይ ጎሞ ዛላ ዒንገንቲያ ማዕሢሮ ዛይቲታቴያ ዑንጃ ገዳ ዎሆፓ። 12 ዩካፓ ዔከ ሙኪ ቄኤሳሢም ዒንጎንጎ፤ ቄኤሳሢ ዲኢሎይዳፓ ሾኦፓና ዔከ ቢያሢ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዒንገንቲያ ማዓያ ዔርዛኒ ሙኡዚ ዒንገሢ ማዓ ዒንገንታ ዒንገያና ዎላ ማቺ ዒንጎ ቤዘይዳ ናንገና ናንጋ ጎዳም ታሚና ማቸንጎ፤ ዩይ ጎሞ ዛሎ ዒንገንቲ ዒንገሢ ማዓንዳኔ። 13 ዓሢ ዩንሢዳፓ ፔቴማ ዳቢ ጎሞ ማፌቴ ቄኤሳሢ ዩያይዲ ጎሞ ዛሎ ዒንገንታ ዒንገያ ዒንገም፥ ጎማ ዓሢኮ ዓቶም ጌይንታንዳኔ፤ ዓቲ ዲኢላ ሃኦኮ ዒንገያ ማዲንታ ጎይያ ቄኤሳሢሮ ማፃንጎ።»

**ዳቢንቶ ዛሎ ጨጋኒ ዒንገንታ ዒንገሢ**

14 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም ሃካፓ ሊካ ዓአ ዳምቦ ኬኤዜኔ፡-  
15 «ዓይኅ ዓሲያ ማፃም ናንገና ናንጋ ጎዳም ደማፌ ዒንገሢ ዒንጎንድንቲ ዔሩዎዎ ሃሺ ጎሞ ማፌቴ ዳቤ ዳቢንቶ ዛሎ ጨገንታ ጋሌ ማሃ፥ ቆልሞ ባአካፓ ዓዴ ማራይ ናንገና ናንጋ ጎዳም ሸኢሾንጎ፤ ሃንጎ ዩማ ቆልሞማ ቄኤሳ ያዲ ኬሳንዳኔ። ጌዔ ጎይያና ማኢሾ



ዲዚ ጨጎንጎጎ፤ ዩይ ደቢንቶኮ ዲንጊንቴያ ማዓንዳኔ። 16 ያኦሲም ደማዳ ሰኮኮ ዲዚ ዲንጋንዳያ ፓጨሴ ቤዞ ኩንሦንጎ፤ ጌይፃ፡- ምንዴ ዲንጊንታንዳሢዳ ደንጎ ኩቺፓ ፔቴ ማዓያ ቃሲ ዔኪ ሙኪ ቁኔሳሢም ዲንጎንጎ፤ ቁኔሳሢ ዩያ ባኮ ማራዓሢና ምላ ደቢንቶ ዛሎ ዲንጊንታ ዲንጊሢ ማሂ ሺኢሾንጎ፤ ዓሢኮዋ ጎማ ጌኤሽካንዳኔ።

17 «ፔቴ ዓሲ ዔሩዋዎ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይሢ ዓይሢያይዳፓ ፔቴ ፓጨሴቴ ዩይ ዓሢ ደቢንቴያ ማዓ ያኦጨጎንታንዳኔ። 18 ዲዚ ፔኤኮ ቆልሞ ባኣካፓ ቦሂሳ ባኣዚባኣ ዓዴ ማራይ ደቢንቶ ዛሎ ጨጎ ዲንጊሢ ማሂ ቁኔሳሢም ዔኪ ሙኮንጎ፤ ዩይ ሻንቺንቴ ኬሳንዳ ሚኢሻ ስዳ ኬሳንዳ፤ ጌይንቴ ጎይያ ሚኢሾ ማዎም፤ ዩይ ዓሢ ዔሩዋኣያ ደቤ ደቢንቶ ዛሎ ቁኔሳሢ፤ ዩያ ዲንጊንቴ ባኮ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርቶ ሺኢሾንጎ፤ ዩያ ዓሢኮዋ ጎማ ጌኤሽካንዳኔ። 19 ዓሢ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዋይዞ ዓዲ ደቤ ደቢንቶ ጌኤሻ ዲንጊሢ ዩይ ማዓንዳኔ» ጌዔ።

### 6

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃሃ ሙሴም ሃካፓ ሊካ ዓኣ ዳምቦ ኬኤዜኔ፡-  
2 «ዓይጎ ዓሲያ ማዎም ዓሲ ኮርካፓ ታልዔ ባኣዚ፤ ሃሃ ጊንሃ ዲዛ ኮራ ጌሦና ባኣዚ ታ ዔሩዋሴ» ጌይ ማሂ ዲንጎ ዓዲ፤ ጎሜ ማዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ጉሙርቴዎያ ማዔቴ፤ ሃሃ ዓሲ ባኣዚ ጌሺ ቡሪ ዔኬቴ፤ 3 ዩያጉዲ ሃሃ ባይቁ ባኣዚ ዴንቁ ዔካዎ ታ ዴንቁባኣሴ» ጌይ ሉኡዙሞና ጫኣቁ፤ ዓሲ ማዳ ዩያጉዴ ጎሞፓ ፔቴ ማዲ ደቢንቴቴ፤ 4 ዓይጎ ዓሲታቴያ ዩያይዴቴ ዲዚ ሙኤቁ ባኮ፤ ጌሺ ቡሪ ዔኬ ባኮ፤ ማዓባኣ ካራና ዓሲር ዔኬ ባኮ፤ ዲዛ ኮራ ጌሦና ባኮ ዲ ዔኬሢ፤ ዓሲኮ ባይቁያታንቴ ዲ ዴንቁ ዔኬ ባኮ፤ 5 ሉኡዙሞና ዲ ጫኣቁ ዔኬ ባኮ ቢያ ማሆንጎ፤ ሃሃ ዲ ደቢንቶ ዛሎ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዲንጋ ዎደና ዲ ዔኬ ባኮኮ ደንጎይዳፓ ፔቴ ኩቺ ማዓያ ቃሲ ዔቦ ዓደም ማሂ ጨጎንጎ፤ 6 ዲ ደቤ ደቢንቶኮ ጋሎ ጨጎ ማዓንዳጉዲ ቆልማፓ ዔኤቢ ቦሂሳ ባኣዚባኣ፤ ዓዴ ማራይ ዲንጎ ባኣዚ ማሂ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዔኪ ሙኮንጎ፤ ዩያ ዔኪ ሙኪ ቁኔሳሢም ዲንጎንጎ፤ ዩይ ሻንቺንቴ ኬሳንዳ ሚኢሻ ስዳ ኬሳንዳ፤ ጌይንታ ጎይያ ሚኢሾ ማዎም። 7 ቁኔሳሢ ዩያ ዓሢኮ ጎሞ ዛሎ ዲንጎ ባኣዚ ማሂ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርቶ ሺኢሾንጎ፤ ዲዛ ደቢንቴያ ማሂ ጎማኣ ጌኤሽካንዳኔ» ጌዔ።

#### ጉቤ ሚቺ ዲንጎ ዲንጊሢ ዛላ

6:7 6:7 ፓይ. ማፃ 5:5-8።

8 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃሣ ሂዚ ጌይ ሙሴ ዓይሣኔ፡- 9 «ዓኣርኔና ዒዛኮ ናኣቶናም ሚቺ ዒንጎ ዒንጊያ ዳምቦ ዛሎ ኔ ኬኤዛንዳሢ ያዲኬ፤ ሚቺ ዒንጎ ባካ ዋንቶ ጉቤ ሚቺ ዒንጎ ቤዘይዳ ማዔም ታማ ዔኤቲ ጎይሣ ዎርቆንጎ፤ 10 ቄኤሳሢ ሚዛጾ ሱኡፖና ኮሺንቴ ቃሚሾንታ ቆንጾዎ ማይንቲ ቱኡቴሰካፓ ሚቺ ዒንጎ ቤዘይዳ ሚቺንቲ ቢዲንጾ ዓኣሢ ዔኪ ሚቺ ዒንጎ ቤዘኮ ኮይላ ላኣሎንጎ፤ 11 ዩካፓ ዓፒሎ ኬሲ፡ ሜሌ ማኣጾ ማይንቲጋፓ ዩያ ዲቢንጾ ዔኪ ጉርደኮ ዙላ ዓኣ ካኣኦ ዳምቦና ጌኤሺ ማዔ ቤዛ ላኣሎንጎ፡፡ 12 ሚቺ ዒንጎ ቤዛ ዓኣ ታማ ቢያ ዎዴ ሃይቁዎጾ ዔኤቲ ዳዎንጎ፤ ቄኤሳሢ ጉቲ ጉቲ ሃንፂሎ ታማ ዓጎንጎ፤ ዩያ ታምይዳ ሚቺ ዒንጎ ባኮ ጊኢጊሺ ጌሢ፡ ፔቱሞና ዒንጎ ባኮኮ ማሎ ዒኢካ ሚቸንጎ፡፡ 13 ዩይ ታማ ቢያ ዎዴ ሃይቁዎጾ ሚቺ ዒንጎ ቤዘይዳ ዔኤቶንጎ፡፡»

**ሃኣኮ ዒንጊሢ ዛላ**

14 «ሃኣኮ ዒንጊሢ ዛላ ኬሲንቴ ዳምቦ ጎይፃ ያዲኬ፡- ዓኣርኔ ፃጳፓ ማዔ ቄኤሳ ሃኣኮ ዒንጊያ ሚቺ ዒንጎ ቤዘኮ ቤርቶ ዛላ ዔኪ ሙኪ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ሺኢሾንጎ፡፡ 15 ዩካፓ ቄኤሳሢ ዛይቶና ዲርኪንቴ ዲኢላፓ ፔቲ ሾኦፓ ዔኪ፤ ሃሣ ዩያ ሃኣኮ ዒንጊያይዳ ዓኣ ዑንጀ ጉቤ ዔኪ ጾኦሲም ዒንጊንቴያ ማዔያ ዔርዛሲ ሚቺ ዒንጎ ቤዘይዳ ሚቸንጎ፤ ዩያኮ ሳዎ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዎዛሳ ዒንጊሢ ማዔንዳኔ፡፡ 16-17 ዓቲ ባኮ ቄኤሳሢ ሙጾንጎ፤ ዩያ ሙኦቃ ፃኣዛ ጊዳ ጌልዚባኣጾ ላኣዳ ላኣዲ ዓፒሎና ማኸንቴ፡ ታኣም ዲማዴ ማኣርኮ ቤርቶ ዛላ ቃምጾ ጋራ ሙጾንጎ፤ ዓይጎር ጌዔቲ ዩያ ሙጾ ዒንጊያ ሚቺ ዒንጎ ዒንጊያና ዎላ ቄኤሶር ማዔንዳጉዲ ታኣኒ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይሣኔ፤ ዩይ ጎሞ ዛሎ ዒንጎ ባኮንታ ዳቢንቶ ዛሎ ጨጎ ባኮጉዲ ሚርጌና ታኣም ዲማዴያኬ፡፡ 18 ሙካ ዎዶ ቢያይዳ ዓኣርኔ ዜርፃፓ ሾይንቴ ዓቲንቄ ቢያ ታኣም ዒንጊንታ ባኮይዳፓ ዓቲሢ ዒዛርታሢር ሙዒኒ ዳንዳዒ፤ ዓይጎዎ ማፃም ዩያ ባኮ ካኣማ ባኣዚ ቢያ ጾኦሲም ዲማዴያ ማዔንዳኔ፡፡»

19 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃሣ ሂዚ ጌይ ሙሴ ዓይሣኔ፡- 20 «ቄኤሳ ደኦሪንታ ኬሎና ቢያ ዎዴ ሃኣኮ ዒንጊያ ዒንጊንታሢና ዎላ ሃኮ ማዔ ፔቲ ኪሎ ጊራኣማ ማዔ ሺኢቺ ዲኢሊ ዔኪ ሙኮንጎ፤ ዩያኮ ዛላ ጉቲ፡ ዛላ ዒባሲ ታኣም ዒንጎያ ማዔ ሺኢኮንጎ፡፡ 21 ጊኢጊሺ ዛይቲና ዲርኪ ቦኦቆይዳ ላኣዳንቶንጎ፤ ዩካፓ ዩያ ሃኣኮ ዒንጊያ ቡንፂ ሳዎ ታና ዎዛሳጾ ማዔንዳጉዲ ሃኣኮ ዒንጊሢ ማሃ ዒንጊንቶንጎ፡፡ 22 ሙካ ዎዶ ቢያይዳ ቄኤሴ ማዔ ማዳ፡ ዓኣርኔ ዜርፃ ቢያ ዩያ ዳምቦ ኩንሦንጎ፤ ዩይ ታኣም ዒንጊንታ ሚቺ ዒንጎ ዒንጊሢ ማዔ

ጉቤ ሚቺንቶንጎ። 23 ቁኤሳሢ ዒንጋ ሃኣኮ ዒንገይይዳፓ ሙይንታይ ባኣያ ማዒ ቢያ ሚቺንታንዳያ ኮይሳኔ።»

ጎሜ ዛላ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዒንጎ ዒንገሢ

24 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሂዚ ጌይ ሙሴ ዒይሤ።- 25 «ጎሞ ዛሎ ሚቺ ዒንጎ ዒንገይ ዛሎኮ ዓኣሮኔ ናኣቶም ኔ ኬኤዛንዳ ዳምባ ያዲኬ፤ ሚቺ ዒንጎ ቆልማ ሹኪንታ፣ ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘኮ ኬዶ ዛላ ጎሞ ዛሎ ዒንገንታ ቆልማ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ሹኪንቶንጎ፤ ዬይ ሚርጌና ታኣም ዲማዴያ ማዓንዳኔ። 26 ቆልማ ሺኢሺ ዒንጋ ቁኤሳሢ ዬያ ዓሽኮ ዓፒሎና ማዢንቴ፣ ያኦሲ ዴርና ካኣማ ማኣሮኮ ቃምፖ ጋራ ታኣም ዲማዴ ቤዘይዳ ሙዖንጎ። 27 ዓሲታቴያ ዓይጎ ባኣዚያ ማፖም ዬያ ዓሽኮ ካኣሜቴ ዬይ ታኣም ዲማዴያ ማዓንዳኔ፤ ሃሣ ዓይጎ ዓፒላኣ ማፖም ዬይ ሱጉፃ ካኣሜቴ ታኣም ዲማዴ ቤዘይዳ ማሰኪንቶንጎ። 28 ዓሽካ ካሢንቴሢ ዓይጎ ያቲዳታቴያ ዬና ያቶ ዎዳንዳያ ኮይሳኔ፤ ጋዓንቴ ዓሽካ ካሢንቴሢ ዓንገ ያቲዳ ማዓቴ ኮሺ ዶርቺ ዎኣሢና ማሰኪንቶንጎ። 29 ቁኤሶ ማኣሮይዳፓ ማዓ፣ ዓቲንቁ ቢያ ዬያ ሙዓኒ ዳንዳዓኔ፤ ዬይ ሚርጌና ታኣም ዲማዴ ዒንገሢኬ። 30 ጋዓንቴ ሱጉፃ ጎሞ ጌኤሺያ ዳምቦር ዓፒሎና ማዢንቴ፣ ታኣም ዲማዴ ማኣሮ ዔኪ ጌሊንቴያ ማዓቴ ዬይ ዓሽካ ሙይንቱዋፖ ቢያ ታሚና ሚቺንቶንጎ።»

7

ዳቢንቲ ዛላ ጨጋ ማሂ ዒንጎ ዒንገሢ

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሃሣ ኬኤዛ፡- «ሚርጌና ታኣም ዲማዴያ ማዓሢር ዳቢንቶ ዛሎ ጨጋ ማሂ ዒንጎ ዒንገይ ጎይፃ ያዲ ማፖንጎ፡- 2 ዳቢንቶ ዛሎ ዒንገንታ ቆልማ ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘኮ ኬዶ ዛላ ዓኣ ቤዘይዳ ሹኪንቶንጎ፤ ሱጉፃ ሚቺ ዒንጎ ቤዘኮ ያይዶ ዛሎ ጎኦቦይዳ ፑጨንቶንጎ። 3 ዬያኮ ማላ ቢያ ሹኪንቲ ዔሙቲ ሺኢኮንጎ፤ ዬይያኣ፡ ዑንኮ ማላ፡ ጎጾ ባኮ ካንቄ ሃኣሶ ማላ፡ 4 ጳላሢና ዒኢካ ዓኣ ማላ፤ ዬያጉዲ ሃሣ ማዮኮ ሻኣዠዳ ቤዛኣ ሺኢሺንቶንጎ። 5 ቁኤሳሢ ናንገና ናንጋ ጎዳም ሚቺ ዒንጎ ዒንገሢ ማዓንዳጉዲ ሚቺ ዒንጎ ቤዘይዳ ጌሢ ዬያ ሚቸንጎ፤ ዬይ ዳቢንቲ ዛላ ዒንገንታ ዒንገሢ ማዓ። 6 ቁኤሶ ፃጳፓ ማዓ ዓቲንቃ ቢያ ዬያ ዓሽኮ ሙዓኒ ዳንዳዓኔ፤ ዬይ ሚርጌና ታኣም ዲማዴያታሢር ታኣም ዲማዴ ቤዛ ሙዖንጎ።»

7 «ጎሞ ዛሎ ዲንጊንታ ዲንጊያና ደቢንቶ ዛሎ ጨጋ ማሂ ዲንጎ ዲንጊያኮ ደምባ ፔቴኬ፤ ዩይያ፡- ዲንጊንቴ ባካ ዲንጎ ደምቦ ኩንህ ቄኤሳሂም ዲንጊንታ። 8 ዓይጎ ዓሲማአ ማም ሚቹ ዲንጎ ዲንጊሂ ማዒ ዲንጊንቴ ቆልሞኮ ዒልዓ ሹኪንቴ ዩኖ ዲንጊያ ጾኦም ዲንጊ ቄኤሳሂም ዲንጊንቶንጎ። 9 ቦኦቆይዳ ጉሪ ላኦደናያኦ ቢያ ዲንጎ ባኮ ጾኦም ዔኪ ሺኢሽ ቄኤሳሂም ዲንጊንቶንጎ። 10 ዛይቶና ዲርኪ ጊኢጊሾናሂ ማዔቴያ ሜሌ ጉሪ ዲንጊንቴ ሃኦኮ ዲንጊያ ዓኦርጌ ፃጾ ማዔ፡ ቄኤሶም ቢያ ዲንጊንቴም ዔያታ ሂኮ ጊሽቴ ዔኮንጎ።»

**ፔቴሞና ጾኦም ዲንጎ ዲንጊሂ**

11 «ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዲንጊንታ ፔቴሞና ዲንጎ ዲንጊያኮ ደምባ ያዲ ማዓንዳ፤ 12 ፔቴ ዓሲ ጾኦም ጋላታር ዲንጋ ዲንጊሂ ማዔቴ ዒዚ ዲንጋ ቆልሞና ዎላ ሙኦቃ ፃኦዛ ጌለባኦ ላኦዳ፡ ዛይቴና ዲርኪ ሻኦዛሲ ላኦዳና ላኦዳ፡ ዛይቴና ዲርኮና ሺኢቹ ዲኢሊያ ሺኢሾንጎ። 13 ጋላቶር ዲንጊንታ ፔቴሞ ዲንጊያና ዎላ ሙኦቃ ፃኦዛ ዎሂ ላኦዳንቴ ካሂ ሺኢሾንጎ። 14 ዲማ ዲማ ካሂኮ ቶኦካፓ ቶኦካፓ ፔቴ ፔቴ ዔኪ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዲማዴ ዲንጊሂ ማሂ ሺኢሾንጎ፤ ዩይ ባካ ቆልሞ ሱጉያ ዔኪ ሚቹ ዲንጎ ቤዞኮ ጎኦቦ ፑጨ፡ ቄኤሳሂም ማምንጎ። 15 ዩይ ዲንጊንቴ ዓሽካ ዒዞ ኬሎ ሙይንቴ ጋጋፖንጎ፤ ዓቴ ዎርቆፓ።

16 «ፔቴ ዓሲ ናኦ ሓኦ ኩሚሂር ጌይ፤ ሃሂ ፔ ማለሂና ዔኪ ዲንጋያ ማዔቴ ዲንጊንቴ ኬሎ ሙይንቶንጎ፤ ዓቴሂ ዘር ጉቴ ቢያ ሙይንቶንጎ። 17 ዩካፓ ዓቴ ሃይሂሳ ኬሎ ሄላንዳኦና ደዔቴ ዓሽካ ታሚና ሚቹንቶንጎ። 18 ዓቴ ዓሽካ ሃይሂሳ ኬሎ ዎማይዲ ማዔቴያ ሙይንቴቴ ዩያ ዓሂኮ ዲንጊያ ጾኦ ሓካያቴዎሴ፤ ዩይ ዲንጊያኦ ዲንጊንቴያ ማዓኦኬ፤ ዩይ ዒኢቴ ባኦዚ ማዓንዳ፤ ዩያ ሙዔ ዓሂ ሜቶ ዔካንዳ፤ 19 ዒኢቴ ባኦዚና ካኦሜ ዓሽካ ሚሚቹንቶንጎ፡ ሙይንቶፓ።

«ሜሌ ዓሽኮ ጋዓንቴ ካኦዞ ደምቦ ጎይያና ጌኤሺ ማዔ ዓይጎ ዓሲያ ሙሙጾንጎ፤ 20 ጋዓንቴ ፔቴ ዓሲ ደምቦ ጎይያና ጌኤሺቱዎያ ዩያ ሙዔቴ ጾኦ ጳር ባኦኮይዳ፡ ጾኦ ዓሲ ማዒ ፔቴታያ ፓይዲንቶ። 21 ደምቦ ጎይያና ጌኤሺ ማዒባኦ፡ ዓሲፓ ማም ቆልሞፓ ኬሰካ ዒኢሳ ባኦዚ፤ ሃሂ ዓይጎዎ ዒኢሳ ባኦዚ ሄሌያ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዲንጊንቴ፡ ፔቴሞና ዲንጎና ዲንጊያኮ ዓሽኮ ሙዔቴ ዩይ ዓሂ ጾኦ ጳርፓ ዲማዲ ባባይቆንጎ» ጌዔ።

22 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 23 «ዒሰራዔኤሌ ዳርም ሂዚ ጌዔ፤ ባይና ማራይና ዋኣሪናኮ ማሊ ሙይፖቴ፤ 24 ጉሪ ሃይቄ ቆልሞንታ ቦያ ዎዳ ቆልሞንታኮ ማላ ሜሌ ባኣዚ ማዲንቶንጎ፤ ዓሲ ሙሙዎፓ። 25 ያኦሲም ሚቺ ዒንጎያ ማሂ ዒንጊንቲ ቆልሞኮ ማሎ ሙዓ ዓይጎ ዓሲያ ያኦሲ ዳር ባኣካፓ ባይቆንጎ። 26 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ዓንኮ ቤሰካኣ ማፃም ናንጋ ቤዘ ቢያይዳ ካፒሮታቴያ ቆልሞ ሱጉሂ ሙዎፓ። 27 ዓይጎ ዓሲያ ማፃም ሱጉሂ ሙዓ ዓሲ ያኦሲ ዳር ባኣካፓ ባይቆንጎ» ጌዔ።

28 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሃሣ ሙሴም፡- 29 «ዒሰራዔኤሌ ዳርም ሂዚ ጌዔ፤ ዓይጎ ዓሲያ ማፃም ፔቱሞና ዒንጎ ዒንጊያ ያኦሲም ዒንጋቴ ዩያይዳፓ ፓቄ ፔ ዛሎ ዒንጎ ባኣዚ ማሂ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዔኪ ሺኢኮንጎ። 30 ዬያ ሚቺ ዒንጎ ዒንጊሂ ማሂ ያኦሲም ፔ ኩቻ ዒንጎንጎ፤ ማሎ ዚኢሮና ዎላ ሺኢሺ፣ ዚኢሮዎ ዠፍ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዒንጊሂ ማሂ ሺኢሾንጎ። 31 ቄኤሳሂ ዬያ ማሎ ሚቺ ዒንጎ ቤዛ ሚቸንጎ፤ ዚኢሮ ጋዓንቲ ቄኤሶም ዒንጎንጎ። 32 ዬኖ ዒንጊያኮ ሚዛቆ ዛሎ ላባዎ ዬያ ቄኤሳሂም ዒንጎንጎ፤ 33 ሚዛቆ ዛሎ ላባኣ ሱጉዎንታ ማሎንታ ዔኪ ፔቱሞ ዒንጊያ ማሂ ያኦሲም ሺኢሾ ቄኤሳሂ ዛላ ማፃንጎ። 34 ዠፍጊንቲ ዚኢሮና ዔኪ ሺኢሾና ላባዎ ዒሰራዔኤሌ ዳራ ዒንጌ ዒንጊያፓ ዔኪ፣ ቄኤሳሂ ዓኣሮኔና ዒዛኮ ናኣቶናም ናንጊና ዔያቶሮ ማዓንዳጉዲ ታ ዒንጌ።» ጌዔ።

35 «ዓኣሮኔና ናኣቶና ቄኤሴ ማዓንዳጉዲ ያኦሲ ደኦሪ ኬሎና ያኦሲም ዒንጊንታ ሚቺ ዒንጎ ዒንጊያኮ ቄኤሶ ዛሎ ማዓንዳጉዲ ዲማሶናሂ ዬያኬ። 36 ዬኖ ኬሎና ዬያ ዒንጊያይዳፓ ቄኤሶ ሄላ ዛላ ዔያቶም ዒንጊንታንዳጉዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይሄ፤ ዬይ፡- ኬሰካ ዎደ ቢያይዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ኩንሂኒ ኮይሳ ዳምቤኬ።»

37 ዓካሪ፡- ሚቺ ዒንጎ ዒንጊያ ዳምባ፣ ሃኣኮ ዒንጎሂሲ፣ ጎሞ ጌኤሻኒ ዒንጎ ዒንጊያሲ፣ ዳቢንቶ ዛሎ ዒንጎ ዒንጊያሲ፣ ቄኤሶ ደኦሪዎም ጌይ ዒንጎ ዒንጊያሲንታ ፔቱሞና ዒንጎ ዒንጊያኮ ዳምባ ያዲኬ። 38 ዒሰራዔኤሌ ዳራ ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጋንዳጉዲ ዓሲ ናንጉዎ ዳውሎኮ ሲና ዲኮ ኮይላ ዔያቶም ኬኤዚንቲያና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም ዬያ ዳምቦ ኬኤዜ።

# 8

## ዓኣሮኔና ናኣቶና ቄኤሴ ማዓንዳጉዲ ደኦሪንቲያ (ኬሲ. ማፃ 29:1-37)

---

7:27 7:27 ማኹ. ማፃ 9:4፤ ሌዊ. ዓኬ 17:10-14፤ 19:26፤ ላሚ. ዎማ 12:16፤ 23፤ 15:23።

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 2 «ዓኣሮኔንታ ዒዛቡ ዓቲንቆ ናኣቶንታ ዓፒሎና ማዢንቲ፣ ታኣኒ ዴሮና ካኣማ ማኣሮ ካሮ ዔኪ ዓኣዴ፤ ዒማና ቁኤሳ ማይንታ ዓፒላ፣ ቲዡ ዛይታ፣ ጎሜ ጌኤሻኒ ዒንጎ ጌሜ፣ ለምዖ ዓደ ማራታ፣ ሙኑቆ ፃኣዛ ጌሊባኣ ላኣዳ ዓኣ ሌኤማቶ ዔኪ ሺኢሺ። 3 ሃሃ ዒሰራዔኤሌ ዴሮ ቢያ ፔቲይዳ ዔኤሌ ዒኢካ ቡኩሴ» ጌዔኔ።

4 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይሄ ጎይፆ ሙሴ ማዴኔ፤ ዴራኣ ሙኪ ቡካዛ፣ 5 ዒዚ ዔያቶም፡- «ሃሃ ታ ዒንሃኒ ቤርታ ማዳንቲ ዒንሃ ዛጋንዳሂ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታና ዓይሄ ባኩኤ» ጌዔኔ።

6 ሙሴ ዓኣሮኔንታ ዒዛቡ ዓቲንቆ ናኣቶንታ ዓሶ ቤርቶ ሺኢሺ፣ ዋኣዖና ማሰቲፆ ዳምቦ ኩንሃኒ ማሰኬኔ። 7 ዩያይዴሰካፓ ቁኤሳ ማኣዓ ዖደዞ ቃሚሾ ዓኣሮኔ ማይሰ፣ ዴኤፒ ኮኦቲያ ማይሰ፣ ኬርና ቱኮ ባኮዋ ቱኡሰ፣ ዔፑዴ ጌይንታ ባቃና ዓጎ ባኮዋ ዓጊ፣ ዲማ ጎይሂና ሚዛጲሲ ኮሾና ቃልሾና ዩያ ዔፑደ ዓይሂ ኬርና ቱኬኔ፤

8 ዔፑደኮ ጊዳ፡- ዳደ ቡራሾ ሲኪ፣ ዑሪሜና ቱሚሜ \* ጌይንታ ባኮንሂ ጋራ ዓጌኔ፤ 9 ሃሃ ቶኦኮይዳ ዓፒላ ማሬኔ፤ ዩያኮ ባሊቶ ዛሎይዳ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ዓይሄ ጎይፆና ዋርቁና ኮሺንቲ ፆኦሰም ዲማዴያ ማዒፆ ዔርዛ ማላታ ማዔ፣ ቦንቲጎ ቆኦቦ ዓጌኔ።

10 ዩካፓ ሙሴ ቲዡ ዛይቶ ዔኪ ዓፒሎና ማዢንቲ፣ ፆኦሲ ዴሮና ካኣማ ማኣሮንታ ጋራ ዓኣ ባኮዋ ቲሽኬኔ፤ ዩያይዲ ቢያ ባኮ ፆኦሲ ማዶም ዲማሴኔ። 11 ቲዡ ዛይቶይዳፓ ዳካ ዔኪ ፆኦሰም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዞ ዑፃ ላንካይ ማይንቲ ፑጩኔ፤ ዩሮ ጎይፆ ፆኦሲ ማዶም ዲማዴያ ማዒፆ ዲማዳጉዲ ሚቲ ዒንጎ ቤዞና ዒኢካ ዓኣ፣ ማዲንቶ ሜሆ ቢያሂ፤ ሃሃ ዋኣፆ ማሰቶ ሳኣኖንታ ጌሃ ቤዞዋ ቢያ ፑጩኔ። 12 ቲዡ ዛይቶ ዓኣሮኔ ቶኦካ ዋሂ፣ ዒዚ ፆኦሲ ማዶም ዲማዳጎዳጉዲ ቲሽኬኔ። 13 ዩካፓ ሙሴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ዓይሄ ጎይፆና ዓኣሮኔኮ ዓቲንቆ ናኣቶ ዓሶ ቤርቶ ሺኢሺ፣ ቁኤሳ ማይንታ ዖደዞ ቃሚሾ ማይሰ፣ ኬርና ቱኮ ቃልሾ ቱኪ፣ ቶኦኮይዳኣ ዔያቶም ቆኦቦ ዓጌኔ።

14 ዩካፓ ሙሴ ጎሞ ጌኤሻኒ ዒንጊንቲ ጌሜ ዔኪ ሙካዛ፣ ዓኣሮኔና ናኣቶና ጌሜኮ ቶኦኮይዳ ኩጮ ጌሂኔ። 15 ዩያይዴሰካፓ ሙሴ ጌሜ ሹካፆ ሱጉይይዳፓ ኬኤላና ዔኪ ፆኦሰም ዲማዴያ ማዒፆ ዲማዳጉዲ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዞኮ ዖይደ ዛላ ዓኣ ዳንኮ ቲሽኪ ጌኤሺ፣ ዓቲ ሱጉይ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዞኮ ዴማ ዋሂኔ፤ ዩያይዲ

\* 8:8 8:8 ዑሪሜና ቱሚሜ ዩንሂ ባኮንሂ፡- ፆኦሲ ማሊፆ ዲማሲ ዔራኒ ዓጎ ባኣዚኬ።

ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዛ ያኦሲም ዲማሴኔ። 16 ሃሣ ዒዚ ጌሜኮ ጎጶ ባኮ ዑፃ ዓኣ ማሎ ቢያ፣ ማዮኮ ሻኣዠጳ ቤዛንታ ጳላሢያኣ ዒኢካ ዋላ ዓኣ ማሎና ቢያ ዔኪ ሚቺ ዒንጎ ቤዛ ሚቺኔ። 17 ጌሜኮ ዒሊያ፣ ሃንጎ ዓሸኮ፣ ሩቁንቶንታ ሶኦኮዋ ዔኪ ናንጊና ናንጎ ጎዳ ዓይሣ ጎይያ ጉርዶኮ ዙላ ኬሲ ሚቺኔ።

18 ዩካፓ ሙሴ ሚቺ ዒንጎም ጊኢጊሺንቲ ማራዓሢ ዔኪ ሙካዛ፣ ዓኣሮኔና ናኣቶና ማራዓሢኮ ቶኦካ ኩጮ ጌሣኔ፤ 19 ዩያይዴሰካፓ ሙሴ ማራዓሢ ሹኪ ሱጉያ ሚቺ ዒንጎ ቤዛኮ ያይዶ ዛሎ ፑጩኔ። 20-21 ማራዓሢኮ ዓሸኮ ማኤሎና ማኤሎና ቲቁ፣ ጎጶ ባኮንታ ጊንያ ቶኮንታ ዋኣሣ ማሰኬኔ፤ ዩካፓ ናንጊና ናንጎ ጎዳ ዒዛ ዓይሣ ጎይያ ቶኦኮንታ ማሎንታ ማራዓሢኮ ዓቲ ዓሸኮዋ ቢያ ሚቺ ዒንጎ ቤዛ ሚቺኔ፤ ዩያ ሚቺ ዒንጎናሢኮ ሳዋ ናንጊና ናንጎ ጎዳ ዋዛሳ ሙኡዚ ዒንጊሢ ማዔኔ።

22 ቄኤሶ ዶኦሪያ ዛሎ ላሚ ዒንጊንታ ማራዓሢ ዔኪ ሙካዛ፣ ዓኣሮኔና ናኣቶና ኩጮ ማራዓሢኮ ቶኦካ ጌሣኔ፤ 23 ዩካፓ ሙሴ ማራዓሢ ሹኪ ሱጉያፓ ዳካ ዔኪ ዓኣሮኔኮ ሚዛቆ ዋዮ ቤርቶ፣ ሚዛቆ ኩጮና ቶኮናኮ ዶኦም ኬኤሎ ቲሸኬኔ፤ 24 ሃሣ ዓኣሮኔኮ ናኣቶ ዓሶኮ ቤርቶ ዔኪ ሺኢሻያ ሚዛቆ ዋዮ ቤርቶ፣ ሚዛቆ ኩጮና ቶኮናኮ ዶኦም ኬኤሎ ዔያቶኮ ቲሸኬኔ፤ ዩያይዲ ዓቲ ሱጉያ ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዛኮ ያይዶ ዛሎ ጎኦቦ ፑጩኔ፤ 25 ዩያይዴሰካፓ ማላኣ፣ ዑንኮ ማላ፣ ጎጶ ባኮ ካንቂ ዓኣ ማሎ ቢያ፣ ማዮኮዋ ሻኣዠጳ ቤዛ፤ ጳላሢንታ ዒኢካ ዓኣ ማሎንታ ሚዛቆ ዛሎ ላባዋዋ ዔኬኔ፤ 26 ያኦሲም ዲማዴያ ማዔ፣ ሙኡቃ ፃኣዛ ጌሊባኣ ላኣዶ ጌሃ ሌማቶይዳፓ ፔቲ ላኣዳ ዔኪ፤ ዩያጉዲ ሃሣ ዛይቶና ዲርኪ ላኣዶና ላኣዳ፣ ሻኣዠ ላኣዳኣ ዔኪ ማሎና ላባዋ ዓሸኮናኮ ዑፃ ጌሣኔ። 27 ዩያ ሙዶ ቢያ ዔኪ ዓኣሮኔና ናኣቶናም ዒንጎዛ ዔያታ ዩያ ዠገ፣ ናንጊና ናንጎ ጎዳም ዒንጌኔ። 28 ዩካፓ ሙሴ ካሃ ዔያቶ ኩጮፓ ዔኪ፣ ቄኤሶ ዶኦሪያሮ ሚቺ ዒንጎ ባኮይዳ ቃሲ ጌሢ ሚቺ ዒንጎ ቤዛ ሚቺኔ፤ ዩያኮ ሳዋ ናንጊና ናንጎ ጎዳ ዋዛሳ ሙኡዚ ዒንጊሢ ማዔኔ። 29 ዩያይዴሰካፓ ሙሴ ዚኢር ዔኪ ዠገ፣ ናንጊና ናንጎ ጎዳም ዒንጌኔ፤ ዩይ ቄኤሶ ዶኦሪያሮ ዒንጎ ማራያኮ ሙሴ ሄላ ቤዛኬ፤ ሙሴያ ናንጊና ናንጎ ጎዳ ዒዛ ዓይሣ ጎይያ ቢያ ባኮ ማዴኔ።

30 ሃሣ ሙሴ ቲዠ ዛይቶና ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዛ ዓኣ ሱጉያፓኣ ዳካ ዔኪ ዓኣሮኔና ናኣቶናኮ ዑፃ፤ ጊንሣ ሃሣ ዔያቶኮዋ ዓፒሎይዳኣ ቢያ ፑጩኔ፤ ዩያይዲ ዒዚ ዔያቶንታ ዔያቶኮ ዓፒሎንታ ናንጊና ናንጎ ጎዳም ዲማሴኔ።

31 ይካገገ ሙሴ ዓኣሮኔና ናኣቶናም «ዓፒሎና ማዢንቴ፣ ጾኦሲ ደሮና ካኣማ ማኣሮ ካራ ዓሸኮ ካሠቀቴ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታኣም ዓይሢ ከኤዜ ጎይጾ ቄኤሶ ዶኦሪጾሮ ዒንጎ ካሦ ጌሦ፣ ሌኤማቶ ጋራ ዓኣ ካሦና ዎላ ሙዑቀቴ። 32 ዓቴ ዓሸኮ ማዔቴያ ላኣዶ ታሚና ሚቹቀቴ፤ 33 ዒንሢኮ ቄኤሶ ማሂ ዶኦሪጾ ዳምባ ማዲንቴ ኩማንዳሢ ላንካይ ከሊዳታሢሮ ዬይ ማዲንቴ ጋፓንዳ፣ ላንካዎ ከሎ ሄላንዳኣና ዓፒሎና ማዢንቴ፣ ጾኦሲ ደሮና ካኣማ ማኣሮ ካራፓ ዓኣዲፖቴ። 34 ጎሞ ዒንሢኮ ጌኤሻኒ፣ ሃያ ኑ ሃኖ ማዴ ባኮ ከንሣንዳጉዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ኑና ዓይሢያኩ። 35 ዬይሮ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓይሢ ባኮ ቢያ ማዲ ከንሠቀቴ፤ ላንካዎ ከሎዎ ጉቤ ዎንቴና ሮኦሪና ዓፒሎና ማዢንቴ፣ ጾኦሲ ደሮና ካኣማ ማኣሮ ካራ ደዑቀቴ፤ ዬያ ዒንሢሢ ማዲባኣቴ ጋዓንቴ ሃይቃንዳኣኩ፤ ዬይ ቢያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታና ዓይሢ ዎጌኩ» ጌዔኔ። 36 ዓኣሮኔንታ ናኣቶንታ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴ ዛሎና ዔያቶ ዓይሢ ባኮ ቢያ ማዲ ከንሣኔ።

# 9

## ዓኣሮኔ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዒንጎ ባኮ ዒንጌሢ

1 ላንካይ ከሊዳ ቄኤሶ ዶኦሪጾ ዳምባ ማዲንቴ ጋፔ ከሎኮ ዚሮ ጉቴሎ ሙሴ ዓኣሮኔንታ ናኣቶንታ፤ ዬያጉዲ ሃሣ ዒሰራዔኤሌ ደሮኮዎ ሱኡጎ ዔኤሌኔ፤ 2 ዒማና ዒዚ ዓኣሮኔም፡- «ዔኤቢ ቦሂሳ ባኣዚባኣ፣ ፔቴ ዎፓናና ፔቴ ማራይ ዓዴና ዔከ፤ ዎፓናሢ ጎሞ ጌኤሻኒ ዒንገንታ ዒንገሢ፣ ማራዓሢ ሚቹ ዒንጎ ዒንገሢ ማሂ ናንገና ናንጋ ጎዳም ሸኢሸ። 3 ዒሰራዔኤሌ ዴራ ጎሜ ጌኤሸሢም ዒንጎ ዒንገሢ ማዓ ፔቴ ኮላይ፤ ሃሣ ዓይጌያ ቦሂሳ ባኣዚባኣ፣ ፔቴ ለዔ ማዔ ጌማናይ፣ ፔቴ ለዔ ማዔ ዓዴ ማራናይ ሚቹ ዒንጎ ዒንገጾም ዔከ ሙካንዳጉዲ ከኤዜ፤ 4 ዬያጉዲ ሃሣ ፔቴ ዚያ ጌማናይ፣ ዓዴ ማራናይ፤ ፔቴሞና ዒንጎ ዒንገጾም ዔከ ሙኮንጎ፤ ዬንሢ ዛይቴና ዲርከንቴ ሃኣኮ ዒንገጾና ዎላ ማሂ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዔያታ ሸኢሸንጎ፤ ዬያ ቢያ ማዲንጎ፤ ዓይጎሮ ጌዔቴ ሃኖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒንሢም ፔጋዲ ጴዳንዳኔ» ጌዔኔ።

5 ዔያታ ሙሴ ዓይሢ ባኮ ቢያ ጾኦሲ ደሮና ካኣማ ማኣሮ ካሮ ዔከ ሙከኔ፤ ዴራ ቢያ ዒማና ናንገና ናንጋ ጎዳ ዚጊ ካኣሸካኒ ዓኣካ ቡከ ዔቄኔ። 6 ይካገገ ሙሴ ዔያቶም፡- «ዓኣፓ ዲካ፣ ናንገና ናንጋ ጎዳኮ ቦንቾ ፖዓ፣ ዒንሢም ፔጋዲ ጴዳንዳሢሮ ዬያ ቢያ ማዲንዳጉዲ ዒዚ ዒንሢሢ ዓይሢኔ» ጌዔኔ። 7 ሃሣ ሙሴ ዓኣሮኔም፡- «ጾኦሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዞ ባንሢ ዶጩ፣ ኔ ጎሞንታ ዴሮ ጎሞዎ ጌኤሻኒ



ጎሞ ዛሎ ዲንጎ ባኮንታ ሚቺ ዲንጎ ዲንጊያዎ ያኦሲም ሺኢሺ፤ ዬያ ዲንጊንታ ባኮ ዴሮኮ ጎሞ ጌኤሺሳኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይሤ ጎይያ ዲንጊ።»

8 ዬካፓ ዓኣሮኔ ያኦሲም ዲንጎ ቤዛ ዓኣዳጋ ቤርታሲ ፔ ጎሞ ጌኤሻኒ ዲንጊንታ ዎፓናሢ ሹኬኔ፤ 9 ዲዛኮ ናኣታ ሱጉያ ዲዛም ዔኪ ሙካዛ፡ ዲዚ ሱጉያ ኬኤሎና ዔኪ ዔኪ ያኦሲም ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዛኮ ያይዶ ዛላ ዓኣ፡ ዳንኮ ቲሽካያ ዓቲ ሱጉያ ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዛኮ ዴማ ዋሄኔ፤ 10 ዬካፓ ማሎንታ ጳላሢንታ ማዮኮዋ ሻኣዛዳ ቤዛ ዔኪ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴ ዓይሤ ጎይያ ያኦሲም ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዛይዳ ሚቺኔ። 11 ዓሽኮና ዲልያና ጋዓንቴ ጉርዶኮ ዙላ ኬሲ ሚቺኔ።

12 ዬያይዴሰካፓ ዓኣሮኔ ሚቺ ዲንጎ ዲንጊያም ዔኪ ሺኢሸናሢ ሹካዛ፡ ዲዛኮ ናኣታ ሱጉያ ዲዛም ዔኪ ሙኪም ያኦሲም ዲንጎ ባኮ ዲንጎ ቤዛኮ ያይዶ ዛሎ ዲ ፑጨኔ፤ 13 ሃሣ ዲዛኮ ናኣታ ቶኦኮንታ ዓቲ ዓሽኮኮ ሜኤሎ ሜኤሎ ኬሲ ዔኪ ሙካዛ፡ ዓኣሮኔ ዬያ ቢያ ሚቺ ዲንጎ ቤዛ ሚቺኔ። 14 ዬካፓ ሃሣ ጎጶ ባኮና ጊንያ ቶኮ ዋኣሢና ማሰካያ፡ ሚቺ ዲንጎ ባኮኮ ዑፃ ጌሢ ዎላ ሚቺኔ።

15 ዬያይዴሰካፓ ዲዚ ዴሮ ዛሎ ዲንጎ ባኮ ሺኢሺ፡ ዓሶኮ ጎሞ ዛሎ ዲንጊንታ ኮሌ ቲቄኔ፤ ዬያኣ ቤርታ ዲ ፔ ጎሞ ዛሎሮ ማዳ ጎይያ ማዲ ያኦሲም ሺኢሺኔ። 16 ሃሣ ሚቺ ዲንጎ ዲንጊያም ማዓ ቆልሞ ዳምቦ ጎይያና ዔኪ ሙኪ ሹኪ ዲንጊኔ። 17 ሃኣኮ ዲንጊያዎ ዔኪ ሙኪ፤ ዲኢሎይዳፓ ሾኦፓ ኩሙሢ ዑጨ ዔኪ፤ ጉቴ ጉቴ ዲንጊንታ ሚቺ ዲንጎ ዲንጊያይዳ ቃሲ ሚቺ ዲንጎ ቤዛ ሚቺኔ። 18 ጌሜና ዓዶ ማራዓሢና ሹኪ፡ ዴራ ፔቱሞና ዲንጋ ዲንጊሢ ማሢ ዲንጊም ዲዛኮ ናኣታ ሱጉያ ዲዛም ዔኪ ሙኪኔ፤ ዬያ ሱጉያ ዲዚ ሚቺ ዲንጎ ቤዛኮ ያይዶ ዛሎይዳ ፑጨኔ፤ 19 ዬካፓ ዲዚ ጌሜና ማራዓሢናኮ ማሎ ቢያ፤ ጌይፃ፡- ዑንኮ ማላ፡ ጎጶ ባኮ ካንቄ ዓኣ ሃኣባ፡ ጳላሢንታ ማዮኮዋ ሻኣዛዳ ቤዛዎ ቢያ ዔኪ፡ 20 ላምዎ ቆልሞንሢኮ ዚኢሮይዳ ጌሢሰካፓ ሚቺ ዲንጎ ቤዛይዳ ማሎ ሚቺኔ፤ 21 ዚኢሮንሢንታ ሚዛቆ ዛሎይዳ ዓኣ ጊንያ ቶኮንሢ ሙሴ ጌዔ ጎይያና ቄኤሶ ዛላ ማዓንዳጉዲ ዠጊ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ሺኢሺኔ።

22 ዓኣሮኔ ዬያ ባኮ ቢያ ዲንጊ ጋፒሰሰካፓ ኩጮ ዴሮ ባንሢ ማሢ ዓንጀያ፡ ሚቺ ዲንጎ ቤዛፓ ኬዴኔ። 23 ዬካፓ ሙሴና ዓኣሮኔና

9:7 9:7 ዔ.ብ. 7:27። 9:18 9:18 ሌዊ. ዓከ 3:1-11። 9:22 9:22 ፓይ. ማፃ 6:22-26።

ዓፒሎና ማዢንቴ፣ ጾኑሲ ዳርና ካኦማ ማኦር ጌሊ ዲኢካፓ ከሰካያ ዳር ዓንጃኔ፤ ዲማና ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ቦንቻ ፔጋዲ ጴዳ፣ ዓኦፓ ዲካ ፖዓ ዳር ቢያሢም ፖዒ ጴዳ፤ 24 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኮር፣ ጫሪንጫፓ ታሚ ሙኪ ሚቺ ዲንጎ ቤዘይዳ ዓኦ፣ ዲንጎና ባኮንታ ማሎዋ ቢያ ሙዔ፤ ጎኦዲ ማዓኦና ዳራ ቢያ ዬያ ዛጋያ ዲላሽሢና ባሊቶ ጎያ ሄሊሲ ዘጊ ጾኑሲ ካሽኬ።

# 10

## ናኦዳኦና ዓቢሁና ዳቢንቲ ማዲ ሃይቄ ሃይቦ

1 ናኦዳኦና ዓቢሁና ጌይንታ ላምዖ ዓኦር፤ ናኦቶንሢ ፔኤኮ ታሞ ጩቢሾ ኩንጎይዳ ታሚ ቄንሢ ካኦሽ ዔኪ፣ ጌዳ ዑንጃ ዓጊ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይሢባኦ ታሚ ዔኪ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርቶ ሸኢሸ፤ 2 ዬያር ዔርቲባኦንቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኮራፓ ታሚ ኬዲ ዔያቶ ሙዔሢር ዔያታ ሃይቄ። 3 ዬካፓ ሙሴ ዓኦር፤ ኮራ፡- «ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታ ቤርቶ ሸኢኪ፣ ታኦም ማዲሢ ቢያ ታኦኮ ዲማዴያ ማዒያ ጌኤሹሞ ቦንቻንጎ፤ ታኦኒ ታ ዳር ቢያሢ ቤርታ ቦንቸንቴያ ማዓንዳኔ፣ ጌይ ኬኤኬሢ ዬያቲዋዓዳ?» ጋዓዛ፣ ዓኦር፤ ዔኤቢ ጎዑዋያ ዚቲዮ ጌዔ።

4 ዬካፓ ሙሴ ዓኦር፤ ኮራ ዲሾ፡- ዑዚዔኤሌ ጎያሰኬያኮ ናይ ሚሻዔኤሌና ዔልፃፓኔና ዔኤላዖ፡- «ሃኒ ዬይጋፓ ሃንሢ ዲንሢ ጌርሲንሢኮ ሌዘ ዓፒሎና ማዢንቴ፣ ጾኑሲም ዲማዴ ማኦራፓ ዔኪ ፕርዶ ዙሎ ኬሱዋቲ» ጌዔ። 5 ዔያታ ሙኪ ሙሴ ዔያቶ ዓይሢ ጎይያ ሃይቄዘንሢኮ ቄኤሱሞ ማኦሳሢ ኬሱዋያ ዋላ ኬዲ ዔኪ ፕርዶፓ ዙሎ ኬሴ።

6 ዬካፓ ሙሴ ዓኦር፤ ኮራ ዲሾ ናኦቶ ዓላዜሬንታ ዲታማሬንታም፡- «ሲዩ፣ ቶኦኮ ዲንሢኮ ጉኤሊፖቴ፤ ማኦሳሢያ ዳርዚፖቴ፤ ዬያ ዲንሢ ማዴቲ ሃይቃንዳኦከ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዳር ዑፃ ዳጋዳንዳኔ፤ ጋዓንቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ታሞና ባይዜ፣ ዲንሢኮ ዓሸኮ ማዔዘንሢ ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ዬኤካኒ ዳንዳዓ፤ 7 ዓፒሎና ማዢንቴ፣ ጾኑሲ ዳርና ካኦማ ማኦር ሃሺ ዲንሢ ኬሰኪፖቴ፤ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓይሢ ጎይያና ዛይቲና ቲሽከንቲ ዲዛም ዲንሢ ዳማዴያታሢር ዲንሢ ጎፓ ኬሰኬቴ ሃይቃንዳኦከ» ጋዓዛ፣ ዔያታ ሙሴ ዓይሢ ጎይያማ ማዴ።

## ቄኤሳ ማዲ ኩንሣንዳጉዲ ኬሰንቴ ዳምቤ

8 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዓኦር፤ ጎፖ፡- 9 «ኔኤና ኔ ናኦቶና ዋይና ዑኩታቴያ ማሌ ማሣ ዑሽ ዑሽኪ ዓፒሎና ማዢንቴ፣ ታኦኒ ዳርና

ካላማ ማኣሮ ዲንሢ ጌሉዋጉዲ ዲንሢና ዔሩዋቱ፤ ዲንሢ ዩያይዴቲ ሃይቃንዳኣከ፤ ዩይ ዲንሢንታ ዲንሢኮ ገንፃፓ ሙካ ሾይንታ ካፓንዳ ዲምቤ ማፃንጎ። 10 ታኣም ዲማዳ ባኮንታ ዲማዲባኣ ባኮ፣ ዲኢቲ ባኮንታ ጌኤኮ ባኮንታኮ ባኣካ ዓኣ ዲሙሞ ዔሪ፣ 11 ሙሴ ዛሎና ታ ዲንሢም ዲንጌ ዲምቦ ቢያ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ዔርዙዋቱ» ጌዔኔ።

12 ዩካፓ ሙሴ ዓኣሮኔና ዲዛኮ ለምፖ ናኣቶ ዓለዜሬንታ ዲታማሬንታም፡- «ናንገና ናንጋ ጎዳም ዲንገንቲ ሃኣኮ ዲንገይይዲፓ ዓቲ ዲኢሎ ዔኪ ሙኑቃ ፃኣዛ ጌሊባኣ ላኣዳ ላኣዲዋቱ፤ ዩይ ዑሣ ዓኣዳ ፃኦሲም ዲማዳ ዲንገሢ ማዔሢሮ ታኣም ዲንጎ ባካ ዲንገንታ ቤዛ ኮይላ ሙዑዋቱ። 13 ዩይ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዲንገንታ ሃኣኮ ዲንገይይዲፓ ፓቂንቲ ኔኤና ኔ ናኣቶና ዛላ ማዔሢሮ ፃኦሲም ዲማዳ ቤዛ ሙዑዋቱ፤ ያኣዳ ዲንሢ ማዳንዳጉዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ታና ዓይሤ። 14 ዲሰራዔኤሌ ዓሳ ፔቱሞና ዲንጋ ዲንገይይዲፓ ዲንሢ ዛሎ ማዲ ዲንገንቲሢሮ ዠጎና ዚኢሮንታ ላባዋንታ ኔናንታ ኔኤኮ ዓቲንቆ ናኣቶንታ ዉዲሮ ናኣታኣ ቢያ ካኣኮ ዲምቦ ጎይፃና ጌኤሺ ማዔ ቤዛ ሙዑዋቱ። 15 ማላ ናንገና ናንጋ ጎዳም ሙኡዚ ዲንገሢ ማዲ ዲንገንታ ዋዶና ላባዋንታ ዚኢሮንታ ዔያታ ዔኪ ሺኢሾንጎ፤ ዩይ ቢያ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዓይሤ ጎይፃና ኔኤና ኔ ናኣቶናም ናንገና ዲንሢ ዛላ ማዓንዳኔ» ጌዔኔ።

16 ሙሴ ጎሞ ጌኤሺፃሮ ዲንገንቲ ዋኣራሢ ዋዋዲንቲቲያ ፃኦጪ ታማኣ ሚቸናያ ማዔሢ ዔራፖ ዓኣሮኔ ናኣቶ፣ ዓለዜሬና ዲታማሬና ዑፃ ዳጋዲ፣ 17 «ጎሞ ጌኤሾሮ ዲንገንቲ ዲንገይ ዓይጎሮ ፃኦሲም ዲማዳ ቤዛ ዲንሢ ሙዑሞ ሃሼይ? ዩይ ዑሣ ዓኣዳ ፃኦሲም ዲማዳያከ፤ ዩይ ዳሮኮ ጎሞ ጌኤሻያ ማዓንዳጉዲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዲንሢም ዲንጌያከ፤ 18 ዩያኮ ሱጉፃ ዓፒሎና ማዢንቲ፣ ፃኦሲም ዲማዳ ማኣሮ ጌሊባኣሢሮ ታ ዲንሢም ዓይሤ ጎይፃና ፃኦሲም ዲማዳ ቤዛ ዲንሢ ዩያ ዓሽኮ ሙሙዓንዳፖ ዓቲኔ!» ጌዔኔ።

19 ዲማና ዓኣሮኔ ሙሴም፡- «ጎሞ ጌኤሻኒ ዲንገንቲ ዲንገይ ሃሮ ታ ሙዔያ ማዔቲ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዋዛሳንዳያ ናንዳ? ዳራ ጎሞ ጌኤሺፃ ዛሎንታ ሚቸ ዲንጎ ዲንገይ ዛሎናሮ ዲንጎ ባኮ ሃሮ ዔኪ ዩዔኔ፤ ጋዓንቲ ያኣዳ ያኣዳ ባኣዚ ታና ሄሊኔ» ጌይ ከኤዜኔ። 20 ሙሴ ዩያ ዋይዛፖ ዲ ጌዔ ባኮ ጎኔኬ ጌይ ዔከኔ።

10:13 10:13 ሌዊ. ዓከ 6:14-18። 10:17 10:17 ሌዊ. ዓከ 6:24-26።

# 11

ዓሽኪ ሙይነታ ባኣዚና ሙይነቱዋ ባኣዚ  
(ላሚ. ዋማ 14:3-21)

1 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴና ዓኣርኔናም፡- 2 «ዒሰራዔኤሌ ዳርም ሂዚ ጎዑዋቱ፤ ሳዖይዳ ናንገ ባኮይዳፓ ዓሽኪ ዒንሢ ሙዒንዳዘንሢ ሃንሢኤ፡- 3 ሹቁላ ላምዖ ፓቂንቲ ዓኣ፡ ዓሌ ዳዓ ባኮንሢኮ ዓሽኮ ሙዑዋቱ፤ 4-6 ጋዓንቲ ጋኣሎንታ ሹኣኖንታ ዋሪሌንታ ዓሌ ዳዓያ ማዔቲያ ዔያቶኮ ቶኮ ሹቁላ ላምዖ ፓቂንቲባኣያ ማዔሢረ ሙዒፖቲ፤ ዒንሢኮ ቁፃ ማዖንጎ፡፡ 7 ሃሃ ጉዲንሢያ ሙይፖቲ፤ ዔያቶኮ ሹቁላ ላምዖ ፓቂንቲያ ማዔቲያ ዓሌ ዔያታ ዳዑዋሢረ ዒንሢኮ ቁፃ ማዖንጎ፡፡ 8 ዩይ ባካ ቁፃ ማዔሢረ ዩያቶ ሙይፖቲ፤ ሃይቄ ሌዘዋ ዔያቶኮ ካኣሚፖቲ፡፡»

9 «ጋኣሲንታ ቁኡሪ ማላ ዒልዒንታ ዓኣ፡ ዴኤፖ ባዘና ዋርናይዳ ናንገ ሞላሢ ዜርዖ ዒንሢ ሙዒኒ ዳንዳዒ፤ 10 ጋዓንቲ ዋኣዖይዳ ናንገ፡ ጋኣሲና ዒልዒናባኣ ሜሌ ማዢንታ ቢያ ሙይነታንዳያ ኮይሱዋሴ፡፡ 11 ዩያጉዴ ባካ ዒንሢኮ ቁፃ ማዒ ኮይሳኔ፤ ዩያቶ ሙይዖ ዓታዛ ሃይቄ ሌዘታዖ ዔያቶኮ ዒንሢ ካኣማንዳያ ኮይሱዋሴ፤ 12 ዩያር ዋኣዖይዳ ናንገ ጋኣሲና ቁኡሪ ማላ ዒልዒናባኣ ማዢንታ ቢያ ዒንሢ ሻሻኣካ ባኣዚ ማዖንጎ፡፡»

13-19 «ካፖ ዜርዖይዳፓ ዒንሢም ቁፃ ማዒ፡ ሙይነታኒ ሻኣካንዳያ ኮይሳ ባኮንሢ ሃንሢኤ፡- ዚኣገላ፡ ሃምፑራ፡ ኮኣኤ፡ ከላንቁ፡ ዲማ ዲማ ዜኤጌ፡ ዲማ ዲማ ቁራኤ፡ ቱኡቲ፡ ሃንገ ሃንጎ፡ ጫሬ ካፒ፡ ዲማ ዲማ ጋርማ ዜርሢ፡ ኩኩቲ፡ ሶኣሃ ሃምፑራ፡ ሙኡታሌ፡ ባዚ ካፒ፡ ቶኮ ኬኤላ ዋላ ካኣሜ ባዘ ካፓ፡ ጫውራ፡ ቦኣካ፡ ቆልሞና ሃንታ ቦኣሬ ካፓ፡ ማኣሎንታ ፓቃቲንታኤ፡፡

20 «ጋኣሲ ዓኣያታዖ ዖይዳ ቶኪና ሃንታኒ ዳንዳዒ፡ ዳካ ባኣዚ ቢያ ዒንሢም ቁፃ ማዖንጎ፤ 21 ጋዓንቲ ዔያቶይዳፓ ሳዖይዳ ኮኣማ ጨገቺ ዓኣ፡ ዳኮ ባካ ሙይነታኒ ዳንዳዒ፤ 22 ዩያታ ዓቢሢንታ ጎምቦንታ ማኮንታኤ፡፡ 23 ጋዓንቲ ጋኣሲ ዓኣያታዖ ዖይዳ ቶኪና ሃንታ፡ ዳኮ ባካ ጉቤ ዒንሢም ቁፃ ሃሃ ሻኣካያ ማዖንጎ፡፡

24 «ዩንሢ ባኮ ዒንሢ ካኣሜቲ ዒኢታንዳኣኤ፤ ዩንሢ ባኮኮ ሃይቄ ሌዘ ካኣሜ ዓሲ ሳዓ ዓማንዳያ ሄላንዳኣና ዓኣኢቲያ ማዖንጎ፤ 25 ዩያ ባኮኮ ሌዘ ዔኪ ሹኣሻ ዓሲ ቢያ ፔኤኮ ማኣዓሢ ማሰኮንጎ፤ ያዲ ማዔቲያ ዴንዲ ሳዓ ዓማንዳያ ሄላንዳኣና ዒኢቲያ ማዓንዳኤ፡፡ 26 ቶኪ ሹቁላ ዓኣያታዖ ሹቁላ ላምዖ ፓቂንቲ ባኣያ፡ ሃሃ ዓሌ ዳዑዋ ባኣዚ ቢያ ዒንሢኮ ቁፃ ማዖንጎ፤ ዩያ ባኮኮ ሌዘ ካኣሜ ዓሲ ቢያ ዒኢቲያ ማዖንጎ፡፡ 27 ዖይዳ ቶኪና ሃንታ ባኮይዳፓ ቢያ ፔ

ቃእቆና ሄርቁ ሃንታ ባካ ቢያ ዒንሢኮ ቁፄ ማፖንጎ፤ ዬያ ባኮኮ ሃይቁ ሌዛ ካኣማ ዓሲ ቢያ ሳዓ ዓማንዳያ ሄላንዳኣና ዒኢቲያ ማፖንጎ፤ 28 ዬያ ባኮኮ ሃይቁ ሌዛ ካኣማ ዓሲ ፔኤኮ ማኣዓሢ ማሰኮንጎ፤ ያዲ ማዔቴያ ዴንዲ ሳዓ ዓማንዳያ ሄላንዳኣና ዒኢቲያ ማፖንዳኔ፤ ዬይ ባካ ዒንሢኮ ቁፄ ማፖንጎ።

29-30 «ዎኦቻ፡ ሂኢዲ፡ ሂኢዲ ሶይና፡ ሞዳ፡ ጎርሻ፡ ጌኤጌ፡ ጉርጉራ፡ ጋኦሹንቸ፡ ጎኦሺ ጎዳ፤ ያኣቶንታ ያኣቶጉዴ ማዢንታ ቢያ ዒንሢኮ ቁፄ ማፖንጎ፤ 31 ያኣቶ ባኮኮ ዑዎታቴያ ሃይቁ ሌዛ ካኣማ ዓሲ ቢያ ሳዓ ዓማንዳያ ሄላንዳኣና ዒኢቲያ ማፖንጎ። 32 ዬያቶ ባኮኮ ሌዛ ካኣማ ሚሄያኣ ቢያ ዒኢቲያ ማፖንጎ፤ ዬይ ሜሃ ሚሢፓ ኮሸና ባኣዚ፡ ማኣዓ፡ ዜዲ፡ ሱርባ፤ ያኣቶንታ ዬያጉዴ ባኮ ቢያ ማዓኒ ዳንዳዓኔ፤ ዬይ ሜሃ ሞኣሢዳ ዓገንቲ ዴፖንጎ፤ ሳዓ ዓማንዳያ ሄላንዳኣና ዒኢቲያ ማፖንዳኔ። 33 ሌዛ ዔያቶኮ ዓጨፓ ማዢና ሜሄ ሄሌቲ ዬያ ባኮኮ ጋራ ዓኣ ባካ ዒኢቲያ ማዓሢሮ ዬያ ባኮ ሞዳቲ። 34 ዓይጎጉዴ ሙኡዚ ማፖም ዬያጉዴ ሜሃፓ ሞኣሢ ያዲ ሄሌቲ ዬይ ሙዓ ዒኢቲያ ማፖንጎ፤ ዬያ ሜሆይዳ ዑሸኮ ዑሸ ዓኣቲያ ዒኢቲያኮ፤ 35 ዬያ ሃይቁ ባኮኮ ሌዛ ካኣማ ባኣዚ ቢያ ዒኢቲያ ማዓሢሮ ቁፄ ማሂ ሻኣኪንቱ። 36 ናኣሶ ማዔቴያ ሶቲታቴያ ሞዲ ኬኤሩ። 37 ዬንሢ ባኮኮ ሌዛ ካኣማ ባኣዚ ቢያ ዒኢታያ ማዔቴያ ሞኣሢ ዓልቃ ቤሲና ሞኣሢ ዔቴና ዒኢታዓኮ፤ ጋዓንቲ ሌዛ ካኣማ ዓሲ ዒኢቲያ ማፖንዳኔ። 38 ዬንሢ ባኮኮ ሌዛ ዜርቃኒ ገኢገሸና ዜርሢ ካኣማ ዜርፃ ዒኢታዓኮ፤ 39 ጋዓንቲ ዜርፃዴ ሞኣሢ ሞሃንቲሰካፓ ዬያ ባኮኮ ሌዛ ካኣማቲ ዒንሢኮ ዬይ ዜርፃ ዒኢቲያ ማፖንጎ።

39 «ዒንሢ ዓሸኮ ሙዓ ቆልማ ሃይቁም ሌዛ ካኣማ ዓሲ ሳዓ ዓማንዳያ ሄላንዳኣና ዒኢቲያ ማፖንዳኔ። 40 ዓይጎ ዓሲያ ማፖም ዬያ ቆልሞኮ ዓሸኮይዳፓ ሙዔያ ማዔቴ ማኣዓሢ ፔኤኮ ማሰኮንጎ፤ ያዲ ማዔቴያ ዴንዲ ሳዓ ዓማንዳያ ሄላንዳኣና ዬይ ዓሢ ዒኢቲያ ማፖንዳኔ፤ ሃሢ ዓይጎ ዓሲያ ማፖም ዬያ ባኮኮ ሌዛ ካኣማ ኬዴቲ ማኣዓሢ ፔኤኮ ማሰኮንጎ፤ ዬይ ዓሢያ ዴንዲ ሳዓ ዓማንዳያ ሄላንዳኣና ዒኢቲያ ማፖንጎ።

41 «ሳይዳ ዳደና ጎቹንቲ ሃንታ፡ ዳኮ ማዢንታ ቢያ ዒንሢኮ ቁፄ ማዓ፡ ሻኣካያ ማፖንጎ፤ ሙይፖቴ። 42 ሳይዳ ዳደና ጎቹንቲ ሃንታ ባካ፡ ያይዳ ቶኪናታፖ ጎቹንቲ ሃንታ ባኮንታ ሚርጌ ቶኪ ዓኣ ባኮንታ ቢያ ቁፄ ማሂ ሻኣኪንቱ። 43 ዬንሢ ባኮኮይፓ ዓይጎ ባኣዚያ ማፖም ሙዒ ዒንሢ ቶኦኮ ዒኢሲፖቴ፤ 44 ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒንሢኮ ያኣዛሢ፤ ታኣኒ ዲሚዴያታሢሮ ዒንሢያ

ዲንሢ ታኣም ዲማዴያ ማሁዋቲ፤ ሳይይዳ ዳደና ጎቹንቲ ሃንታ ዳኮ ማዢንቶ ሙዲ ዲንሢ ዲኢሲፖቲ። 45 ዲንሢኮ ፆኦሲ ማዓኒ ጊብፄ ዓጮይዳፓ ዲንሢ ዔኪ ከሴ ናንጊና ናንጋ ጎዳሢ ታናኬ፤ ዬያሮ ታኣኒ ዲማዴያ ማዓሢሮ ዲንሢያ ታኣም ዲማዴያ ማዐቀቲ።

46 «ዓካሪ ሃይ፡ ዋኣሢዳ ናንጋ ባኮንታ ሳይይዳ ናንጋ ዳኮ ማዢንቶንታ፤ ሃሣ ካፖ ዛሎዋ ዲንሢም ከሲንቲ ዋጌኬ፤ 47 ዋጎ ጎይፆና ቁፄ ማዓሢና ሻቲ ማዓ ባኮናኮ ባኣኮይዳ ዓኣ ዲሙዋ ዔራኒ ሙፆ ባኮና ሙዐቀ ባኮናኮ ባኣካ ዓኣ ዲሙዋ ኮሺ ዓራዋቲ» ጌዔኔ።

# 12

## ለኣሊ ሾዔሰካፓ ኩንሣ ዳምቤ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 2 « ዲሰራዔኤሌ ዓሰም ሂዚ ጌዔ፤ ፔቲ ለኣሊ ጎጳዲ ዓቲንቁ ናይ ሾዔያ ማዔቲ ለኣሊኮ ሻቲም ጴዳዛ ማዲንታ ጎይፆ ለንካይ ኬሊ ሄለንዳኣና ዲዛ ዲኢቲያ ማዓንዳኔ። 3 ሳላሳ ከሎና ናፆኮ ዓቲንቶ ቤርቶ ቲቃንዳያ ኮይሳኔ። 4 ዬካፓ ዑፃ ዲዛኮ ፆኣዳንዳ፡ ሃይሢታሚ ሃይሣ ከሊ ሄለንዳኣና ፆኦሲም ዲማዴ ዓይጎ ባኣዚያ ዲዛ ካኣማኒ ኮይሱዋሴ፤ ሃሣ ዲዛኮ ማሰቲፆ ከላ ጋፓንዳያ ሄለንዳኣና ታኣም ዲማዴ ማኣሮ ጌሎፓ።»

5 «ዬያጉዲ ሃሣ ፔቲ ለኣሊ ዉዱሮ ናይ ሾዔቲ ለኣሊኮ ሻቲማ ጴዳኣና ማዲንታ ጎይፆ ታጳ ፆይዶ ከሊ ሄለንዳኣና ዲዛ ዲኢቲያ ማፆንጎ፤ ዬካፓ ዑፃ ዲዛኮ ፆኣዲ፡ ማሰቲፆ ጋፓንዳኣና ለሂታሚ ለሆ ከሊ ዴፆንጎ።»

6 «ዲዛኮ ማሰቲፆ ከላ ጋፔሰካፓ ዓቲንቁ ናይ ማዔቲያ ዉዱሮ ናይ ዛላ ሚቹ ዲንጎ ዲንጊሢ ማዓንዳ፡ ፔቲ ሌዔ ማዔ ማራናይና ጎም ጌኤሺፆ ዛሎ ማዓ ፔቲ ዶኦሌ ማዔቲያ ፔቲ ኪሬ ናይ ዓፒሎና ማዢንቲ፡ ፆኦሲ ዴሮና ካኣማ ማኣሮ ካሮ ዔኪ ሙኪ ዲኣካ ማዳ ቁኤሳሢም ዲዛ ዲንጎንጎ። 7 ቁኤሳሢያ ዲዛ ዲንጌ ባኮ ዔኪ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርቶ ሺኢሾንጎ፤ ዬካፓ ዲዛኮ ሱጉፆ ሾኦቲሢሮ ዲዛ ዲኢቲ ዲኢቲፆ ጋፔም ዲዛ ሻቲንቁሲፆ ዳምባ ያዲዲ ኩማንዳኔ፤ ዲዛ ጌኤሺኬያ ማዓንዳኔ፤ ዬይ፡- ለኣሊ ሾዔሰካፓ ማዲ ኩንሣ ዳምቤ ማዓንዳኔ።

8 «ለኣሌላ ማራናይ ዔኪ ሙካኒ ዳንዳዒባኣያ ማዔቲ ለምፆ ዶኦሌታቲያ ኪሬ ዔኪ ሙኮንጎ፤ ዔያቶይዳፓ ፔቲማ ሚቹ ዲንጎ

11:44 11:44 ሌዊ. ዓከ 19:2፤ 1ጴ፩. 1:16። 12:3 12:3 ማዢ. ማፃ 17:12፤ ለቃ. 2:21። 12:7 12:7 ለቃ. 2:24።

ዲንገሠ ማህ ገንሣ ዓቲማ ጎሜ ጌኤሻኒ ዲንጎ ዲንገሠ ማህ ዲንጎንጎ፤ ዩያይዲ ቁኤሳሣ ዲዞኮ ዲኢቲፃ ጋፒሲ፡ ዲዞ ሻቲንቃንዳ ዳምቦ ኩንሦንጎ፤ ዩካፓ ዲዞ ዎጎ ጎይፆና ዳምቦ ካፒ ኩንሣ ጌኤሽኬያ ማዓንዳኔ» ጌዔኔ።

# 13

## ዓሲኮ ዑስካ ኬስካ ዶርፖ ዛላ ኬኤዚንቲ ዳምቤ

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴና ዓኣሮኔናም፡- 2 «ዓይጎ ዓሲያ ማፆም ፔኤኮ ዑፃ ዲንጎጫ ኬስኬቲ፣ ቃፃ ዓርቁቲ፤ ሃሣ ዑስካ ኬስካ ዶርፖ ማዒ ማዒ ዴንዳ ዲላንታ ጴዳቲ ዓኣሮኔ ፃጲ ማዔ፣ ቁኤሶ ኮራ ዓሳ ዲዞ ዔኪ ሙኮንጎ። 3 ዩካፓ ቁኤሳሣ ዩያ ዓሣኮ ዑፃ ዓኣ ኪፃ ዛጊ፣ ዩያ ኪፃይዳ ዓኣ ጋፓና ቦኦራያ ማዔቲ፤ ሃሣ ኪፃኮ ኮይሎይዳ ዓኣ ዑፃ ሃንጎ ዑፃፓ ቁልፒ ዔታዲያ ማዔቲ፣ ዩይ ዓሲዳፓ ዓሲ ዓርቃኒ ዴንዳዓ ዑስካ ኬስካ ዶርፖ ማዔሣሮ ዓሣ ካኣኸ ዳምቦና ዲኢቲያ ማዔሣ ዔርዞንጎ። 4 ጋዓንቲ ኪፃ ኮይላ ዓኣ ዑፃይዳፓ ቁልፒ ዔታዲ ጴዳቲያ ማዔቲ፤ ሃሣ ጋፓናኣ ቦኦራቆያ ማዔቲ ቁኤሳሣ ዩያ ዓሣ ላንካይ ኬሊ ሄላንዳኣና ፔቲ ጋርሲዳ ዴማሲ ጌሣ ዛጎንጎ። 5 ዩካፓ ቁኤሳሣ ላንካሳ ኬሎና ዓሣ ላሚ ዛጎንጎ፤ ዲ ዛጋ ዎዶና ኪፃ ዴማዴ ባኣዚ ባኣያ ማዔቲ፣ ሃሣ ላንካይ ኬሊ ዴማሲ ዴይሦንጎ። 6 ሃሣ ቁኤሳሣ ላንካሳ ኬሎና ዓሣ ዛጎንጎ፤ ዲዚ ዛጋ ዎዶና ኪፃ ዳልገይዳፓ ሹሊ ጴዳቲ ኪፃ ቃፃ ማዔሣ ኬኤዚ ዩይ ዓሣ ዳምቦ ጎይፆና ጌኤሽ ማዔሣ ዔርዞንጎ፤ ዩይ ዓሣ ዎጎ ጎይፆና ጌኤሽኪፃ ዔርዞን ማኣዓሣ ፔኤኮ ማሰኮንጎ። 7 ጋዓንቲ ቁኤሳሣ ዩያ ዓሣ ዛጊ ጌኤሽኬ ጌዔስካፓ ኪፃ ዳልገ ዳልገ ዴንዳያ ማዔቲ ዓሣ ላሚ ቁኤሳሣ ቤርቶ ሺኢኮንጎ፤ 8 ዩካፓ ቁኤሳሣ ዲዞ ላሚ ዛጎንጎ፤ ዲ ዛጋንቲ ኪፃ ዳልገ ዴንዳያ ማዔቲ ዩይ ዑፃኣ ኬስካ ዶርዓሣ ማዔሣሮ ዳምቦና ዲኢቲያ ማዔሣ ዔርዞንጎ።

9 «ዓይጎ ዓሲያ ማፆም ዓሲፓ ዓሲ ዓርቃኒ ዴንዳዓ፣ ዑስካ ኬስካ ዶርዓ ዓርቁቲ ዩያ ዓዲንቲ ዓሣ ዓሳ ቁኤሳሣ ኮራ ዔኪ ዩያንጎ፤ 10 ዩካፓ ቁኤሳሣ ዩያ ዓሣ ዛጎንጎ፤ ዑፃ ኬስኬ ባካ ዑርታንዳ ባኣዚጉዲ ዴዒ፣ ጌዳ ዓኣ ጋፓኖ ቦኦራሻ ከሣ ማዒ ጴዳቲ፣ 11 ዩይ ዑስካ ኬስካ ዴዲ ዶርፖ ማዔሣሮ ቁኤሳሣ ዩይ ሃርጌ ዓሣ ዲኢቲያ ማዔሣ ዔርዞንጎ፤ ዩያኮ ዲኢቲፃ ፔጌና ዔርቲሣሮ ዩያጉዴ ዓሲ ጋርሲዳ ዴማሲ ዛጎንዴያ ኮይሱዎሴ። 12 ዑፃ ኬስካ ዶርዓሣ ዓሣኮ ቶኮ ፀንጋፓ ዴንዳ ቶኦኮ ሄላንዳኣና ባይዚ ኬስኬያ ማዔሣ ዔራቲ፣ 13 ቁኤሳሣ ላሚ ዲዞ ዛጎንጎ፤ ዓሣኮ ዑፃ ቢያይዳ ኬስኬ ዓኣያ ማዒ ጴዳቲ ዩይ ዓሣ ዎጎ ጎይፆና ጌኤሽኬያ ማዔሣ ዔርዞንጎ፤ ዑፃ

ዲዛኮ ጉቤና ቦኦሪ ማግኔፖ ሳይኖር ጌኤሽኬያ ማዓኔ። 14 ጋዓንቴ ለሚሃ ሃሃ ኔጉዋፖ ኪፃ ጊኤሽጉዲ ዴይ ጴዳያ ማዕቴ ዳምቦ ሳይኖር ዲ ዲኢቴያ ማዓኔ። 15 ዴያር ቁኤሳሢ ጊንሃ ዛጊ፣ ጊኤሽጉዲ ዴይ ዓኣ ኪሢ ዴንቁቴ ዴይ ዓሢ ዳምቦ ሳይኖር ዲኢቴያ ማዕሢ ዔርዘንጎ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዴይ ኪፃ ዑፃ ኬሰካ ድርዓሢ ማዕሢር ዴይ ዓሢ ዲኢቴያኩ። 16 ኪፃ ፖዓፖ ለሚ ጊንሃ ቦኦሪ ናኩቴ ቁኤሳሢ ኮይላ ዓኣድንጎ፤ 17 ቁኤሳሢ ለሚ ዲዛ ዛጊ ኪፃ ሹሊ ቦኦሪያ ማዕሢ ጴዳቴ ዴይ ዓሢ ዳምቦ ሳይኖር ጌኤሽኬያ ማዕሢር ዓሢ ጌኤሽ ማዕሢር ዔርዘንጎ።

18 «ፔቴ ዓሲኮ ዲንጫ ኪሢ ዓኣፃ ፓፂ ዲኢዳዴ ቤሲ ዓኣቶ፣ 19 ዳካ ጌዔሰካፓ ዲኢዳ ቤዘይዳ ጊኤሽጉዴ ባኣዚ ዴዒ፤ ሃሃ ዑርታኒ ጋዓ ኪሢ ኬሰኪ ጴዳቴ ዴይ ዓሢ ቁኤሳሢ ኮር ዓኣድንጎ፤ 20 ቁኤሳሢ ዲዛ ዛጊ ኪፃ ዓኣ ቤዛ ማሌ ዑይይዳፓ ቁልፒ ዔታዲ ጴዳቴ፤ ሃሃ ጊዳ ዓኣ ጋፓናኣ ቦኦሪያ ማዕቴ፣ ዓሢ ዲኢቴያ ማዕሢር ዔርዘንጎ፤ ዓይጎር ጌዔቴ ዴይ ዲንጫ ኪፃና ማዕሢር ዓርቁ ዑሰካ ኬሰካ ድርፖ ማዕሢርኩ። 21 ቁኤሳሢ ዛጋንቴ ዲኢካ ዓኣ ጋፓና ቦኦሪያ፤ ሃሃ ማሌ ዑይይዳፓ ዲማዲ ቁልፒ ዔታዲ፤ ሹላኒ ጋዓ፤ ማዕቴ ዓሢ ለንካይ ኬሊ ዲማሲ ጌሢ ዛጎንጎ። 22 ኪፃ ዓኣ ቤዛፓ ዳልጊ ዳልጊ ዓኣዳያ ማዕቴ ዴይ ዓሢ ዑፃ ኬሰካ ድርዓሢና ዓዲንቴያ ማዕሢር ዲኢቴያታሢ ዔርዘንጎ። 23 ጋዓንቴ ዲማዲ ዔርቁ፤ ሃሃ ዑይይዳ ዳልጊ ዳልጊ ዴንዲፖ ማዕቴ ዲንጫ ኪፃኮ ዲኢዳ ማዕሢር ዋጎ ሳይኖር ጌኤሽ ማዕሢር ዓሢኮ ዔርዘንጎ።

24 «ፔቴ ዓሲኮ ዑሢ ታሚ ሙዔም ታማ ሙዔ ቤዛ ቦኦሪ፤ ሃሃ ጊንሃ ፖዳልቃያ ማዕሢ ጴዳቴ፣ 25 ቁኤሳሢ ዴያ ዛጎንጎ፤ ኪፃ ዓኣ ቤዘይዳ ዓኣ ጋፓና ቦኦሪያ ማዕቴ፣ ሃሃ ሃንጎ ዑይይዳፓ ቁልፒ ዔታዲያ ማዕቴ ታማ ሙዔሢና ማዕሢር ዓርቁ፣ ዑፃ ኬሰካ ድርዓሢ ማዕሢር ዴይ ዓሢ ዲኢቴያ ማዕሢር ዔርዘንጎ። 26 ጋዓንቴ ዴያ ቤዘይዳ ኬሰካ ጋፓና ቦኦሪያ ማዕቴ ሃሃ ዑፃ ማሌ ዑይይዳፓ ቁልፒ ዔታዲ፤ ጉር ዑፃ ለኣሚንቴያታቴ ቁኤሳሢ ዴያ ዓሢ ለንካይ ኬሊ ጋርይዳ ዲማሲ ጌሢ ዛጎንጎ። 27 ዴካፓ ለንካሳ ኬሎና ቁኤሳሢ ለሚ ዓሢ ዛጎንጎ፤ ዲዛ ዛጋንቴ ኪፃ ዳልጊ ዴንዲያ ማዕሢ ጴዳቴ ዑፃ ኬሰካ ድርዓሢ ማዕሢር ዴይ ዓሢ ዲኢቴያ ማዕሢር ዔርዘንጎ። 28 ጋዓንቴ ኪፃ ዓኣ ቤዛፓ ዲማዲ፤ ማዕሢ፣ ጉር ዑፃ ለኣሚንቴያታቴ ዑፃ ኬሰካ ድርዓሢ፤ ማዕሢር ታማ ሚቹ ዲኢዳ ማዕሢር ዴይ ዓሢ ዳምቦ ሳይኖር ጌኤሽ ማዕሢር ዔርዘንጎ።



29 «ፔቴ ዓቲንቁኮ ማዕቲያ ላኣሊኮ ቶኦካ ማዖም ጋጋጫ ከህ ኬሰኬቴ። 30 ቁኤሳህ ዬያ ኪያ ዛጎንጎ፤ ዬይ ቤዛ ኮይላ ዓኣ ዑዖይዳፓ ቁልፒ ዔታዲያ ማዕቲ፣ ሃሃ ዒኢካ ዓኣ ጋፓና ጉኡዖያ ማዕ ጋላፔቴ ዑዖ ኬሰካ ደርዓህ ማዕህሮ ዬይ ዓህ ዒኢቲያ ማዕህ ዒርዘንጎ። 31 ጋዓንቴ ቁኤሳህ ዛጋ ዎደና ኪያ ኮይላ ዓኣ ዑዖይዳፓ ቁልፒ ዔታዲያ ማዕቲ፤ ሃሃ ዒኢካ ዓኣ ጋፓና ፒዜ ጋፓኔ ማዕባኣቴ ዬያ ዓህ ላንካይ ኬሊ ዲማሲ ጌህ ዛጎንጎ። 32 ዬካፓ ላንካሳ ኬሎና ላሚ ቁኤሳህ ዛጋንቴ ኪያ ዳልጉዎያ ማዕ፣ ጋፓና ጋላፔዎያ ማዕቲ፤ ሃሃ ሜሌ ዑዖይዳፓ ቁልፒ ዔታዲያ ማዕቲ። 33 ኪያ ዓኣ ቤዛ ሃሻዖ ሃንጎ ጋፓና ቢያ ሜኤዳዛ፣ ቁኤሳህ ሃሃ ላንካይ ኬሊ ሄላንዳኣና ዒዛ ዲማሲ ጌህ ዛጎንጎ። 34 ላንካሳ ኬሎና ላሚ ሃሃ ቁኤሳህ ዬያ ኪያ ዛጎንጎ፤ ዒ ዛጋንቴ ኪያ ዳልጉዎያ ማዕቲ፣ ሃሃ ኪያ ዓኣ ቤዛ ሜሌ ቤዛፓ ቁልፒ ዔታዲባኣያ ማዕቲ ዬይ ዓህ ዳምቦ ጎይዖና ጌኤሺ ማዕህ ዒርዘንጎ፤ ዬካፓ ዓህ ፔኤኮ ዓፒሎ ማሰኪ ጌኤሺ ማዖንጎ። 35 ጋዓንቴ ጌኤሺ ማዕዲዖ ኬኤዚንቴሰካፓ ኪያ ዳልጊ ዳልጊ ዓኣዲያ ማዕቲ። 36 ቁኤሳህ ላሚ ዒዛ ዛጎንጎ፤ ዒዛ ዛጋንቴ ኪያ ጎኔ ዳልጋያ ማዕቲ ጋላፒ ጋፓኔ ዓኣቲያ ባኣቲያ ዓህ ዒኢቲያ ማዕህ ዒርቲያኬ። 37 ጋዓንቴ ቁኤሳህ ዛጌ ጎይዖና ኪያ ሙይ ዳልጉዎያ፤ ሃሃ ቃራ ጋፓኔ ኬሰኪ ጴዴያ ማዕቲ ኪያ ፓዖያ ማዕህሮ ዳምቦ ጎይዖና ዓህ ጌኤሺ ማዕህ ዒርዘንጎ።

38 «ፔቴ ዓቲንቁ ማዕቲያ ላኣሊኮ ዑዖይዳ ዒላንታ ኬሰኬቴ። 39 ቁኤሳህ ዬያ ዛጎንጎ፤ ዬይ ኬሰካ ባካ ሺኤማዴያ ማዕ ጴዴቴ ሚርጌ ሜታሱዎ ዑህዳ ኬሰካ ዒላንታህሮ ዬይ ዓህ ዳምቦ ጎይዖና ጌኤሺኬ። 40-41 ፔቴ ዓሲኮ ቶኦኪ ዴንካፓታቲያ ባሊታፓ ባሌያ ማዕቲ ዬይ ባሊዖ ዓህ ዒኢቲያ ማሃኒ ዳንደዑዎሴ። 42 ጋዓንቴ ባሎይዳ ዑርታንዳጉዴ ጊኢሺ ዓኣ ከህ ጴዴቶ ዬይ ዑዖ ኬሰካ ደርዓህኬ። 43 ቁኤሳህ ዬያ ዛጌም ዑዖ ኬሰካ ደርዓህ ማላ፣ ዑርታንዳጉዴ ጊኢሺ ዓኣ ከህ ማዕ ጴዴቴ። 44 ዬይ ዓህ ዒኢቲያ ማዕህ ዒርዘንጎ፤ ዬያ ባሎና ማዕ ዓርቁ ዓሲፓ ዓሲ ዓርቃኒ ዳንዳዓ ዑዖ ኬሰካ ደርዓህኬ።

45 «ዬያጉዴ ዑዖ ኬሰካ ደርዓህ ዓርቁ ዓሲ ቱርጫዴ ማኣዖ ማይንቶንጎ፤ ቶኦኮዎ ፒዖፓ፤ ሃሃ ሙሱር ካንቁ ዓኣቲ ታኣኒ ዒኢቲያኬ! ዒኢቲያኬ!» ጌይ ጌይ ዒላቶንጎ። 46 ዬይ ዓህ ደርዓህ ፖዓንዳያ ሄላንዳኣና ዒኢቲያ ማዕህሮ ዓሲዳፓ ዲማዲ፣ ዓሲ ናንጉዎ ቤሰካ ፔኤኮ ዴዖንጎ።»

ማኣዖይዳ ኬሰኪ ጴዴ ቡኡዒህ ዛላ

47 «ቡሉዔ ባአዚ ማራይ ጋጋኔና ማዔቴያ ቡሉፔና ኮሺንቴ ዓፒላይዳ ጴዕቴ። 48 ደርዘ ጴዔ ማአገይዳታቴያ ኩቻ ማዦና ማአገኮ ሻላሢዳ ማዔቴያ ቃጪኖይዳ፤ ዩያጉዲ ሃሣ ቡሉፔናአ ማገም ዒልዒና ኮሺንቴ ማአገይዳ ቡሉዒፃ ጴዕቴ። 49 ማአገሣኮ 0-ፃ ጴዕ ቡሉዒፃ ጮልዔ፤ ሃንጎ ዘቃያ ማዔቴ ማሌ ዓፒላ ዓርቃኒ ዳንዳዒያታሢሮ ቄኤሳሢ ማገቴ ቃራኬ። 50 ቄኤሳሢ ማገ፣ ዩንሢ ዓፒሎንሢ ላንካይ ኬሊ ሄላንዳአና ፔቴ ቤሰካ ዲማሲ ገሢ ማገንጎ። 51 ላንካሳ ኬሎና ገንሣ ዒ ዛጋ ዎደና ቡሉዒፃ ዳልጊ ዳልጊ ዴንዳያ ማዔቴ ዩያጉዴ ማአገሣ ሲያ ዒኢቴያኬ። 52 ዩያጉዴ ማአገሣ ታሚና ሚቸንቶንጎ፤ ዩይ ቡሉዒፃ ዳልጊ ዳልጊ ዴንዳ ቡሉዒሢ ማዔሢሮ ቄኤሳሢ ሚቸንጎ።

53 «ጋዓንቴ ቄኤሳሢ ማገ ዎደና ቡሉዒፃ ዳልጊ ዳልጊ ዓአዳያ ማዒ ጴዒ ባአቴ። 54 ዩይ ዓፒላ ማሰኪንቴ ላንካይ ኬሊ ሄላንዳአና ዲማዒ ገሢንቴም ማገንጎ። 55 ዩካፓ ሃሣ ላሚ ማገንጎ፤ ዒ ላሚ ማገንቴ ቡሉዒፃ ዳልጊ ዴንዳባአያ ማዔቴያ ማላሢ ቤዘማካ ዓአቴ ዩይ ዒኢቴያ ማዔሢሮ ጋሮይዳ ማገም ዙሎይዳ ቡሉዒሢ ጴዕ ማአገ ሚቸንቶንጎ። 56 ጋዓንቴ ቄኤሳሢ ላሚ ማገ ዎደና ቡሉዒፃ ባይቃንዳ ጎይሢ ዳኪ ጴዕቴ ቡሉዒፃ ዓአ ቤዘማ ሌሊ ዓፒሎይዳፓታቴያ ዒልዒ ማአገፓ ደርዘ ኬሶንጎ። 57 ቡሉዒፃ ላሚ ጴዕቶ ጋዓንቴ ዩይ ዳልጊ ዳልጊ ዓአዳንዳሢሮ ዔቦኮ ዓዴ ዩኖ ታሚዳ ሚቸንጎ። 58 ማአገሣ ማሰኪንታ ዎደና ቡሉዒፃ ባይቄቴ ላሚ ሃሣ ማሰኮንጎ፤ ዩካፓ ዳምቦ ጎይያና ጌኤሽኬያ ማዓንዳኔ» ጌዔኔ።

59 ዩይ ዓካሪ ኮሺ ቡሉፖና ማዔቴያ ማራይ ጋጋኔና፤ ሃሣ ዒልዒና ኮሻና ዓፒላኮ ቃጪኖይዳ ማዔቴ፤ ሻላሢዳ ጴዕ ቡሉዒሢ ማላ ዒኢቴያ ሃሣ ሻቴ ማዒፃ ዔሮ ዎጌኬ።

# 14

## 0-ፃ ኬሰካ ደርዓሢ ጌኤሾ ጎይሢ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 2 «ፔቴ ዓሲ 0-ፃ ኬሰካ ደርዓሢዳፓፓዔያ ማዔቴ ጌኤሽኪያ ዛሎ ዒንጊንቴ ዳምባ ያዲኬ፤ 3 ቄኤሳሢ ዩያ ዓሢ ጉርደኮ ዙላ ኬሲ ማገንጎ፤ ዓሢ ደርዓሰካፓ ፖዔያ ማዔቴ፤ 4 ዳምቦ ጎይያና ሙይንታኒ ዳንዳዒ ላምፃ ካፒና ዴኤሊ ዚቢቄ ዳካ ሚንሢ ዔኪ፤ ሃሣ ዙቄ ሚዛጲ ፓቴሌና ሂሶጴ ጌይንታ ባኬሎኮ ዒላሺና ዎላ ዔኪ ዩዓንዳጉዲ ዓይሆንጎ።

14:2 14:2 ማቴ. 8:4፤ ማር. 1:44፤ ሉቃ. 5:14፤ 17:14።

5 ዩካፓ ዓሢ ካፖንሢዳፓ ፔቴማ ጊኢሲ ዓልቃ ዋኣሢ ዲይ ጌሢንቴ ዓኣ ታሚ ቦኦቆይዳ ሹካንዳጉዲ ቁኤሳሢ ዓይሦንጎ፤ 6 ዓቴ ካፖማ ዴኤሎ ዚቢቆ ሚያ ሚቆያማና ዘቆ ሚዘጸ ፓቴሌሎና ሂሶጴ ዒላዠና ዋላ ዔኪ ቤርታ ሹኪንቴ ሱጉያይዳ ዓጎንጎ፤ 7 ዬያ ሱጉያ፡ ዑፃ ኬሰካ ዶርዓሢዳፓ ጌኤሽካ ዓሢ ዑፃ ላንካይ ማይንቴ ፑጮንጎ፤ ዩካፓ ዒ ጌኤሽኬያ ማዒያ ዔርዘንጎ፤ ሃሣ ሹምፖና ዓኣ ካፖማ ባራኒ ዴንዳንዳጉዲ ዙላ ኬሲ ሃሹንጎ። 8 ዑፃ ኬሰካ ዶርዓሰካፓ ጌኤሽካ ዓሢ ማኣዓሢ ፔኤኮ ማሰኮንጎ፤ ቶኦኮዋ ጉኡሎንጎ፡ ዑፃዋ ዋኣሢና ማሰቶንጎ፤ ዩካፓ ዳምቦ ጎይያና ዒ ጌኤሽኬያ ማዔሢር ጉርዶ ጌላኒ ዳንዳዔ፤ ጋዓንቴ ዴንዲ ላንካይ ኬሊ ሂላንዳኣና ፔ ኬኤያ ጌሉዋያ ዙላ ዴያንጎ። 9 ላንካሳ ኬሎና ቶኦካኣ፡ ቡኡጮ፡ ሂኢፖ ጋፓና፤ ዬያጉዲ ዑፃ ዓኣ ጋፓና ቢያ ሚኤዲ ማኣዓሢያ ፔኤኮ ዋኣሢና ማሰኪ ዑፃዋ ፔኤኮ ማሰቶንጎ፤ ዩካፓ ዒ ዳምቦ ጎይያና ጌኤሽኬያ ማዓንዳ።

10 «ሳላሳ ኬሎና ዔኤቢ ቦሂሳ ባኣዚባኣ፡ ላምዎ ዓዴ ማራናይና ፔቴ ለዔ ማዔ ዑዞ ማራናይ ዔኪ ሙኮንጎ፤ ዬያና ዋላ ሪሚቶ ዛይቶና ዲርከንቴ ሃይሦ ኪሎ ማዓንዳ ሺኢቺ ዲኢሊና ዶሎዘኮ ጊዲሚሽ ማዒባኣ ዛይቴና ዔኪ ሙኮንጎ። 11 ቁኤሳሢ፡ ዬይ ዓሢ ዔኪ ሙኬ ባኮንታ ዓሢንታ ዋላ ዓፒሎና ማዠንቴ፡ ያኦሲ ዴሮና ካኣማ ማኣሮ ካሮ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርቶ ዔኪ ሽኢሹንጎ፤ 12 ዩካፓ ቁኤሳሢ፡ ላምዎ ዓዴ ማራቶ ናኣቶንሢፓ ፔቴማና ዶሎዘኮ ጊዲሚዠ ማዒባኣ ዛይቶና ዔኪ ዳቢንቶኮ ጨጋ ማሂ ዒንጎ ዒንጊያ ማዓንዳጉዲ ሽኢሹንጎ፤ ሃሣ ዬይ ቁኤሳሢ ዛላ ማዓንዳጉዲ ዠጊ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዒንጎንጎ። 13 ጎሞ ጌኤሻኒ ሹኪ ዒንጊንታ ቆልማ ሹኪንታ፡ ያኦሲም ዲማጴ ቤዛ ማራዓሢ ሹኮንጎ፤ ዬያ ዒ ማዳሢ ዳቢንቶ ዛሎ ጨጋ ማሂ ዒንጎ ባካ ጎሞ ጌኤሻ ዒንጊያጉዲ ቁኤሳሢር ማዒ ዒንጊንታሢርኬ፤ ዬይ ሚርጌና ያኦሲም ዲማጴያኬ። 14 ቁኤሳሢ ማራናዓሢኮ ሱጉፃፓ ዳካ ዔኪ ጌኤሽኪያይዳ ዓኣ ዓሢኮ ሚዛቆ ዋኖ ቤርቶ፡ ሚዛቆ ኩጮና ቶኮናኮ ዶኦም ኬኤሎ ቲሽኮንጎ። 15 ሃሣ ቁኤሳሢ ዛይቶይዳፓ ዳካ ዔኪ ፔኤኮ ሻውሎ ኩጮ ቃኣቆይዳ ዋሆንጎ፤ 16 ዩካፓ ሻውሎ ቃኣቃ ዓኣ፡ ዛይቶይዳ ፔኤኮ ሚዛቆ ኩጮ ኬኤሎ ዳኪ ዳኪ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ላንካይ ማይንቴ ዉፀርቆንጎ፤ 17 ቃሲ ሃሣ ቃኣቆይዳ ዓኣ ዛይቶፓ ዳካ ዔኪ ጌኤሽኪያይዳ ዓኣ ዓሢኮ ሚዛቆ ዋኖ ቤርቶና ሚዛቆ ኩጮና ቶኮናኮ ዶኦም ኬኤሎንሢ ዋንዴ ዳቢንቶ ዛሎ ጨጋ ማሂ ቲሽኮና ሱጉያኮ ጊዳ ቲሽኮንጎ፤ 18 ዩካፓ ዒዛኮ ቃኣቃ ዓቴ ዓኣ

ዛይቶንሢ ጌኤሽኪያይዳ ዓኣ ዓሢኮ ቶኦካ ዋሆንጎ፤ ዬያይዲ ዓሢ ጌኤሽያ ዳምቦ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ኩንሆንጎ።

19 «ዬያይዳሰካፓ ቄኤሳሢ ዓሢኮ ጎሞ ጌኤሽያሮ ዒንጎ ዒንጊያ ዒንጊ ጎሞ ጌኤሽያ ዳምቦ ኩንሆንጎ፤ ሄሊሳያ ሃሣ ሚቹ ዒንጎ ዒንጊያ ማዒ ዒንጊንቴ ቆልሞ ሹኩንጎ፤ 20 ዬያ ሃኣኮ ዒንጊያ ማዒ ዒንጊያና ዋላ ሚቹ ዒንጎ ቤዛ ጌሢ ሚቶንጎ፤ ዬያይዲ ጌኤሽያ ዳምቦ ኩንሢም ዬይ ዓሢያ ዳምቦ ጎይያና ጌኤሽኬያ ማዒንዳኔ።

21 «ዓሢ ዬያ ባኮ ቢያ ዔኪ ሙካኑዋ፥ ማንቆ ማዒቴ ፔኤኮ ጌኤሽኪያ ዛሎ ማዒ ፔቴ ዓዴ ማራናይ ሌሊ ዔኪ ሙኩንጎ፤ ዬይ ዳቢንቶ ዛሎ ጨጋ ማሂ ዒንጊንታ ዒንጊሢ ማዒ ዠፍጊ ዒንጎ ዒንጊሢ ማዒንዳኔ፤ ሃሣ ዛይቴና ዲርኪንቴ ፔቴ ኪሎ ማዒንዳ ሽኢቹ ዲኢሊ ሃኣኮ ዒንጊሢ ማሂ ዔኪ ሙኩንጎ፤ ዬያጉዲ ሃሣ ደሎዘኮ ጊዲሚሺ ማዒ ዛይቶዋ ዔኪ ሽኢሾንጎ፤ 22 ሃሣ ዒዛም ዳንዳዒንታ ጎይያ ላምያ ደኦሌ፥ ሃንጎ ላምያ ኪሬ፤ ፔቴማ ጎሞ ጌኤሻ ዒንጊሢ ማሂ ፔቴማ ጊንሣ ሚቹ ዒንጎ ዒንጊሢ ማሂ ዔኪ ሙኩንጎ። 23 ጌኤሽያ ዳምቦ ኩንሆ ሳላሳ ኬሎና ዬንሢ ቢያ ዔኪ ሙኪ ዓፒሎና ማዠንጎቴ፥ ያኦሲ ዳሮና ካኣማ ማኣሮ ካራ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ቄኤሳሢም ዒንጎንጎ። 24 ዬካፓ ቄኤሳሢ ዳቢንቶ ዛሎ ጨጋ ማሂ ዒንጊንታ ማራናያና ዛይቶና ዔኪ ዠፍጊ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ሽኢሾንጎ። 25 ዬካፓ ዳቢንቶ ዛሎ ጨጋ ማሂ ዒ ዒንጊ ማራዓሢ ሹኩንጎ፤ ዬያ ሱጉያ ዳካ ዔኪ ጌኤሽኪያይዳ ዓኣ ዓሢኮ ሚዛቆ ዛሎ ዋዮ ቤርቶ፥ ሚዛቆ ኩጮና ቶኮናኮ ደኦም ኬኤሎ ቲሽኩንጎ፤ 26 ዬያይዳሰካፓ ቄኤሳሢ ዛይቶይዳፓ ዳካ ፔኤኮ ሻውሎ ኩጮ ቃኣቆይዳ ዋሂ ዔኮንጎ፤ 27 ዔኬሰካፓ ሚዛቆ ኩጮ ኬኤሎና ዬያ ዛይቶፓ ዔኪ ዔኪ ላንካይ ማይንቲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ዉፁርቆንጎ። 28 ሃሣ ዬያ ዛይቶፓ ዳካ ዔኪ ቤርታ ዒ ሱጉያ ቲሽኬ ቤዘ፤ ጌይፃ፡- ዓሢኮ ሚዛቆ ዋዮ ቤርቶና ሚዛቆ ኩጮና ቶኮናኮ ደኦም ኬኤሎንሢ ቲሽኩንጎ። 29 ዬካፓ ቄኤሳሢ ፔ ኩጮይዳ ዓቲ ዛይቶ ዓሢኮ ቶኦካ ዋሆንጎ፤ ዬያይዲ ዓሢኮ ጎሞ ጌኤሽያ ዳምቦ ኩንሆንጎ። 30 ዬያይዳሰካፓ ደኦሎንሢፓታቴያ ኪሮንሢፓ ፔቴማ ጎሜ ጌኤሽሢ ዛላ ማሂ፥ 31 ዓቲማ ሚቹ ዒንጎ ዒንጊሢ ማሂ ሃኣኮ ዒንጊያና ዋላ ሽኢሾንጎ፤ ዬያይዲ ዓሢኮ ጎሞ ጌኤሽያ ዳምቦ ኩንሆንጎ፤ 32 ዑይይዳ ኬሰካ ደርዓ ዓኣ ዓሲ ዳምቦ ጎይያና ጌኤሽኪያሮ ዓይሢንታ ባኮ ማንቆ ማዒ ባሽንታያታቴ ማዲንታንዳ ዋጋ ያዲኬ» ጌዔኔ።

ማኣሪዳ ኬሰካ ቡኡዒሢ ዛላ

33 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴና ዓኣርኔናም፡- 34 «ዲንሢሮ ማሃ ታ ዲንሢሮም ዲንጋንዳ፣ ካኣናኔ ዓጮ ዲንሢሮ ጌሌ ዋደና ፔቴ ዓሲኮ ዋርቆ ማኣሮ ታኣኒ ቡኡዲሴያ ማዔቴ፣ 35 ማኣሮ ዓዴ ቄኤሳሢ ኮይላ ዓኣዲ ታ ማኣሮይዳ ቡኡዲሢሮባ ያኣዚ ታ ዴንቄኔ» ጌይ ከኤዘንጎ። 36 ዩካፓ ቄኤሳሢ ዴንዲ ቡኡዲያ ዛጊ ዔራንዳሢኮ ቤርታዲ ማኣራ ዓኣ ማሆ ቢያ ዓሢ ከሳንዳጉዲ ከኤዘንጎ፤ ያዲ ማዒባኣያታቴ ጋራ ዓኣ ማሃ ቢያ ዓኣታንዳኔ፤ ዩያይዴሰካፓ ጋሮ ጌሊ፣ 37 ቡኡዲያ ዓይጎታቴያ ዛጎንጎ፤ ዒዚ ዛጋንጎቴ ኮጮ ደይሳኒ ጋዓ፣ ጮልዔ፤ ሃሣ ጊንሣ ዘቃንዳጉዴ ቡኡዲሢ ዓርቂ ጴዳቴ፣ 38 ዩና ከኤዩሎፓ ከሰኪ ላንካይ ከሊ ሂላንዳኣና ዩይ ዋዲንጎቴ ዴዓንዳጉዲ ማሆንጎ። 39 ላንካሳ ከሎና ቄኤሳሢ ጊንሣ ዛጎንጎ፤ ዒ ዛጋንጎቴ ቡኡዲያ ኮጮይዳ ዳልጊ ዳልጊ ዓኣዲያ ማዔቴ፣ 40 ቡኡዲያና ዓዲንጎቴ ሹጮንሢ ቦኣከንጎቴ ዔውጎቴ ጉርደኮ ዙላ፣ ካንቶይዳ ከኤሪንታንዳጉዲ ዓይሆንጎ። 41 ዩካፓ ኮጮኮ ጋሮ ዛላ ቢያ ዓርሲንጎቴም ዓርሲንጎቴ ባካ ቢያ ጉርደ ዙላ ዓኣቴ ቤዛ ከኤሪንታንዳጉዲ ማሆንጎ፤ 42 ዩያይዴሰካፓ ቦኣከንጎቴ ዔውጎቴ ሹጮንሢ ቤዛ ማሌ ሹቺ ጌሢንጎቴ ማሌ ደቃሌና ዲይ ዓይሢንቶንጎ።

43 «ሹጮ ከሰኪ፣ ኮጮኣ ማሌ ደቃሌና ዲይንጎቴሰካፓ ቡኡዲያ ማላቴላ ላሚ ጴዳያ ማዔቴ፣ 44 ቄኤሳሢ ዴንዲ ዛጋንዳያ ኮይሳኔ፤ ዒ ዛጋንጎቴ ቡኡዲያ ጋሮይዳ ዳልጊ ዳልጊ ዴዳንዳ ማዒ ጴዳቴ ዩና ማኣራላ ዒኣቴያኩ። 45 ዩያሮ ዩና ማኣራ ሻሂንታንዳያ ኮይሳኔ፤ ሹጮንታ ሚያንታ ማኤቾና ባካኣ ቢያ ጉርደኮ ዙላ ዒኣቴ ቤዛ ከኤሪንቶንጎ። 46 ዩና ማኣራላ ዋዲንጎቴ ዓኣንጎቴ ዓይጎ ዓሲያ ማያም ዒኣካ ጌሌቴ ዴንዲ ሳዓ ዓማንዳያ ሂላንዳኣና ዒኣቴያ ማዓንዳኔ፤ 47 ዩና ማኣራሎይዳ ጌሊ ላሂ ዓሲ ዓኣቴ፣ ሃሣ ሙኡዚ ዴዒ ሙዔ ዓሲ ዓኣቴ ማኣዓሢ ፔኤኮ ማሰኮንጎ።

48 «ጋዓንጎቴ ማኣራ ዲይንጎቴ ኮሽከሰካፓ ቄኤሳሢ ሙኪ ዛጋ ዋደና ቡኡዲያ ዳልጊ ዴንዳያ ማዒባኣቴ ዩና ማኣራሎ ቡኡዲያ ሃሽም ዳምቦ ጎይያና ጌኤሽ ማዔሢ ዔርዘንጎ፤ 49 ዩና ማኣሮ ጌኤሽኒ ላምቦ ካፒ፣ ዳካ ዴኤሊ ዚቢቂ ማንሥሢ፣ ዘቂ ሚዛጶ ፓቴሎና ሂላጶ ዒላሽያኣ ዔኪ ሽኢኮንጎ። 50 ካፖይዳፓ ፔቴማ ጌኤሽ ዋኣሢ ዓልቃ ቤሰካፓ ዲያና ዋኣሢ ዓኣ ታሚ ቦኣቆይዳ ሹኮንጎ፤ 51 ዩካፓ ዴኤሎ ዚቢቆ ሚያና ሂላጶ ዒላዞና ሃሣ ሚዛጶ ዘቂ ፓቴሎና ሽምፖና ዓኣ ካፖማንታ ዋኣያና ሱጉያናይዳ ዓጊጋፓ ማኣሮ ላንካይ ማይንጎቴ ፑጮንጎ። 52 ዩያይዲ ቄኤሳሢ ዩና ማኣሮ ካፖ ሱጉያና ጌኤዞ ዋኣያና ሽምፖና ዓኣ ካፖማና፤

ሃሣ ዴኤሎ ዚቢቆ ሚያና ሂሶጴ ዒላዦና ዞቄ ሚዛጶ ፓቲሎናኣ ጌኤሾንጎ።<sup>53</sup> ዩካፓ ሽምፖና ዓኣ ካፖማ ጉርዶኮ ዙሎ ኬሲ ባራኒ ዴንዳንዳጉዲ ሃሾንጎ፤ ዩያይዲ ቡኡዒፃ ጴዳ ማኣራሎ ጌኤሽያ ዳምባ ኩማኔ፤ ማኣራኣ ዳምቦ ጎይያና ጌኤሽኬያ ማዓንዳኔ።

<sup>54-56</sup> «ዩይ ቢያ ዑሰካ ኬሰካ ዶርዓ፣ ቃፃ፣ ዑሰካ ኪፃ ባኣዚ፣ ዒላንታ፤ ዩያጉዲ ሃሣ ማኣያና ማኣሪናይዳ ኬሰኪ ጴዳ ቡኡዒሣ ዓርቄ ዎዶና ጌኤሽያሮ ማዲ ኩንሦ ዎጌኬ።<sup>57</sup> ፔቴ ባኣዚ ጌኤሽ፤ ሃሣ ዒኣቲያ ማዒፃ ዩያ ዎጎና ዲማዲ ዔርታኔ» ጌዔኔ።

# 15

## ዓሲኮ ዑሰካፓ ሾኦቲ ዓሲ ዒኣሳ ባኣዚ

<sup>1</sup>ናንጊናናንጋ ጎዳ ሙሴና ዓኣሮኔናም፡- <sup>2</sup>«ዒሰራዔኤሌ ዴርም ሂዚ ጌዔ፤ ዓይጎ ዓሲኮዎ ማም ሃርጌ ዛላና ዓቲንቴይዳፓ ዓልቃ ባኣዚ ኬሰኬቴ ዩይ ዓሣ ዒኣቲያኬ፤ <sup>3</sup>ዓሣኮ ዑፃፓ ዓልቃ ባኣ ዓልቃ ጎይሣታቴያ ሃሽቴያ ዩይ ዓሣ ዒኣቲያኬ፤ ዩይ ዓልቃ ባኣ ዒኣሳያ ማዓሣ ያዲዲኬ፡- <sup>4</sup>ዩይ ዓሣ ላሄ ቤዛ ቢያ ዒኣቲያ ማዓንዳኔ፤ ሃሣ ዴዔ ባኣኣ ቢያ ዒኣቲያ ማዓንዳኔ። <sup>5</sup>ዒዚ ላሃ ሻኣሎ ካኣሜ ዓሲ ዓኣቲ፣ <sup>6</sup>ሃሣ ዒ ዴዔ ባኣዚ ቢያይዳ ዴጎ ዓሲ ቢያ ማኣዓሣ ፔኤኮ ማሰኪ ዑያዎ ማሰቶንጎ፤ ማዔቴያ ዴንዲ ሳዓ ዓማንዳያ ሄላንዳኣና ዒኣቲያ ማዓንዳኔ። <sup>7</sup>ዩኖ ዓልቃ ባኮና ዓኣ ዓሣ ካኣማ ዓሲ ቢያ ማኣዓሣ ፔኤኮ ማሰኪ ዑያዎ ማሰቶንጎ፤ ማዔቴያ ዴንዲ ሳዓ ዓማንዳያ ሄላንዳኣና ዒኣቲያ ማዓንዳኔ። <sup>8</sup>ዩይ ሃርጋ ዓሣ ጌኤሽ ማዔ ዓሲ ዑሰካ ጩቺ ጩቺያ ማዔቴ ጩቲንቴ ዓሣ ማኣዓሣ ፔኤኮ ማሰኪ፣ ዑያዎ ማሰቶንጎ፤ ማዔቴያ ዴንዲ ሳዓ ዓማንዳያ ሄላንዳኣና ዒ ዒኣቲያ ማዓንዳኔ። <sup>9</sup>ዩይ ሃርጋ ዓሣ፡- ቶጋኣና ዴዔ ኮኣራሣና ያይቶና ቢያ ዒኣቲያኬ፤ <sup>10</sup>ሃሣ ዒ ዴዔ ባኮ ቢያ ካኣማ ዓሲ፤ ዩያጉዲ ሃሣ ዩያ ባኮ ዔኪ ሺኣሻ ዓሲ ማኣዓሣ ፔኤኮ ማሰኪ ዑያዎ ማሰቶንጎ፤ ማዔቴያ ዴንዲ ሳዓ ዓማንዳያ ሄላንዳኣና ዒኣቲያ ማዓንዳኔ። <sup>11</sup>ዩይ ሃርጋ ዓሣ ኩቺ ማሰቲዎፓ ፔቴ ዓሲ ካኣሜቴ ዩይ ካኣሚንቴ ዓሣ ማኣዓሣ ፔኤኮ ማሰኪ ዑያዎ ማሰቶንጎ፤ ማዔቴያ ዴንዲ ሳዓ ዓማንዳያ ሄላንዳኣና ዒ ዒኣቲያ ማዓንዳኔ። <sup>12</sup>ዩይ ሃርጎና ዓኣ ዓሣ ካኣሜ ዓይጎ ባኣዚያ ማም ዓጪና ማዦና ሜሄ ቢያ ሃሃይቆንጎ፤ ሚሣና ኮሺንቴ ሜሄ ማዔቴ ጋዓንቴ ዎኣሣና ማሰኪንቶንጎ።»

<sup>13</sup> «ዩይ ሃርጋ ዓሣ ዩኖ ዓልቁሳ ሃርጌሎይዳፓ ዳቄ ዎዶና ዎጎ ጎይያ ጌኤሽኬያ ማዓኒ ላንካይ ኬሌ ሄላንዳኣና ዴፃንጎ፤ ሃሣ ማኣዓሣ ፔኤኮ ማሰኪ ዑያዎ ጌኤሽ ዎኣሣና ማሰኮንጎ፤ ዩካፓ

ዲ ዳምቦ ጎይዖና ጌኤሽኬያ ማዕንዳኔ። 14 ሳላሳ ከሎና ለምዖ ደኦሌ ሃንጎ ለምዖ ኪሬ ዓፒሎና ማዢንቴ፣ ያኦሲ ዴሮና ካኦማ ማኦሮ ካሮ ዔኪ ሙኪ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ቁኤሳሢም ዲንጎንጎ። 15 ዩያይዴሰካፓ ቁኤሳሢ፣ ፔቴማ ጎሜ ጌኤሻኒ ዲንጎ ዲንጊሢ ማሂ ዓቴማ ጊንሢ ሚቺ ዲንጎ ዲንጊሢ ማሂ ሺኢሾንጎ፤ ዩያይዲ ቁኤሳሢ ዓሢ ጌኤሺያ ዳምቦ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ኩንሦንጎ።»

16 «ዓይጎ ዓሲኮዋ ማዖም ዓሲ ሾይዣ ዜርፃ ዑፃፓ ከሰኪ ላኦሊንቴያ ማዕቴ ዩይ ዓሢ ዑያ ቢያ ዋኦሢና ማሰቶንጎ፤ ማዕቴያ ዲ ሳዓ ዓማንዳያ ሄላንዳኦና ዲኢቴያ ማዕንዳኔ። 17 ዩይ ዜርፃ ሄላ፣ ዓይጎ ማኦዖም ማዖም ዜዲ ዋኦሢና ማሰኪንቶንጎ፤ ማዕቴያ ዩይ ባካ ሳዓ ዴንዲ ዓማንዳያ ሄላንዳኦና ዲኢቴያ ማዕንዳኔ። 18 ፔቴ ዓሲ ላኦሊና ላሄቴ ለምዖንሢ ቢያ ዑያ ዋኦሢና ማሰቶንጎ፤ ማዕቴያ ዴንዲ ሳዓ ዓማንዳኦና ዲኢቴያ ዔያታ ማዕ ዴዓንዳኔ።»

19 «ላኦሊኮ ሻቱሞ ሙኪ ጴዴ ዋዶና ለንካይ ከሌ ሄላንዳኦና ዲዛ ዲኢቴያ ማዖንጎ፤ ዩሮ ዓሴሎ ካኦማ ዓይጎ ዓሲያ ዴንዲ ሳዓ ዓማንዳኦና ዲኢቴያ ማዕንዳኔ። 20 ዲዞኮ ሻቱሙማ ጴዴ ዋዶና ዲዛ ዴዓ ባኮና ላሃ ባኮና ቢያ ዲኢቴያ ማዕንዳኔ። 21-23 ዲዛ ላሃ ሻኦሎ ማዕቴያ ዲዛ ዴዓ ባኮ ካኦሜ ዓሲ ቢያ ማኦሳሢ ፔኤኮ ማሰኪ ዑያዋ ፔኤኮ ማሰቶንጎ፤ ማዕቴያ ዴንዲ ሳዓ ዓማንዳያ ሄላንዳኦና ዲኢቴያ ዲዛ ማዕንዳኔ። 24 ሻቱማ ዲዞኮ ሙኪ ዓኦንቴ ዲዞና ዋላ ላሃ ዓቲንቁ ዓኦቴ ዩይ ዓሢ ለንካይ ከሌ ሄላንዳኦና ዲኢቴያ ማዕንዳኔ፤ ዲዚ ላሃ ሻኦላኦ ዲኢቴያ ማዕንዳኔ።»

25 «ፔቴ ላኦሊኮ ሻቱሞ ማዕ ሾኦታ ከላፓ ዑሣ ዓኦዲ ሾኦታ ሱጉሢ ጴዴቴ ዩይ ጋፓንዳያ ሄላንዳኦና ሻቱማ ጴዳኦና ማዕሢጉዲ ዲኢቴያ ዲዛ ማዕንዳኔ። 26 ዩማና ዲዛ ላሃ ሻኦሎ ማዕጋቱያ ዴዓ ባካ ቢያ ዲኢቴያ ማዕንዳኔ፤ 27 ዩንሢ ባኮንሢያ ካኦማ ዓሲ ቢያ ዲኢቴያ ማዕሢሮ ፔኤኮ ማኦሳሢ ማሰኪ ዑያዋ ማሰቶንጎ፤ ማዕቴያ ዴንዲ ሳዓ ዓማንዳኦና ዲኢቴያ ማዕንዳኔ። 28 ሻቱማ ዲዞኮ ሙኪያ ሃሽሰካፓ ለንካይ ከሌ ሄላንዳኦና ዲዛ ዴዖንጎ፤ ዩካፓ ዋጎ ዳምቦ ጎይዖና ዲዛ ጌኤሽኬያ ማዕንዳኔ። 29 ሳላሳ ከሎና ዓዛ ለምዖ ደኦሌታቴያ ለምዖ ኪሬ ዓፒሎና ማዢንቴ፣ ያኦሲ ዴሮና ካኦማ ማኦሮ ካሮ ዔኪ ሙኪ ቁኤሳሢም ዲንጎንጎ። 30 ዩካፓ ቁኤሳሢ ፔቴማ ጎሜ ጌኤሻ ዲንጊሢ ማሂ፣ ዓቴማ ሚቺ ዲንጎ ዲንጊሢ ማሂ ዲንጎንጎ፤ ዩያይዲ ላኦሌሎኮ ጌኤሽኪያ ዳምቦ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ኩንሦንጎ።»

31 «ጉርዶ ባኦካ ዔያቶኮ ዓኦ፣ ዓፒሎና ማዢንቴ ያኦሲ ዴሮና ካኦማ ማኦሮ ዔያታ ዲኢሱዋጉዲ፤ ሃሣ ዩያ ዲኢሲ ዔያታ

ሃይቁዋጉዲ ዲሰራዔኤሌ ዓሶ ዲኢሳ ባኣዚፓ ዲማሱዋቴ» ጌይ ኬኤዜኔ።

32 ሃርጌ ዛላና ዓቲንቴይዳፓ ዓልቃ ባኣዚ ኬሰካ ዓሲ፤ ሃሃ ጊንሣ ዓሲ ሾይዣ ዜርፃ ላኣሊንቴም ዲኢቴያ ማዔ ዓሲ። 33 ሻቱም ሙኩ ላኣሊ ዛላ፣ ዑሰካፓ ሾኦታ ባኣዚ ኬሰካ ዓቲንቴ ዛላኣ ማፃም ላኣሊ ዛላ፤ ዬያጉዲ ሻቱም ዛላና ዲኢቴ ላኣሊና ላሃ ዓሲም ቢያ ማዲንታ ዋጋ ያዲኩ።

# 16

## ጎሜ ጌኤሺሣ ኬሊ

1 ዓኣርኔኮ ላምፖ ዓቲንቆ ናኣቶንሣ ያኦሲም ዲማዲባኣ ታሞ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ሺኢሻኔ ጌይ ሃይቁሰካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 2 «ጫኣቁም ሳኣፂኖኮ ጎሞ ጌኤሺኪያ ዔርዛ ጉኡፖ ዑፃ ሻኣሬና ታኣኒ ፔጋዲ ጴዳንዳሣሮ ጎኦቦ ባፒሎ ጊዴና ያኦኪ ዓኣዲ ታኣም ዑሣ ዓኣዴ ዲማዴ ቤዞ ቢያ ኬሊቱዋንቴ ፔቴ ዔርቴ ኬሊና ጌላኒ ኮይሳያታሣ ኔ ጌርሲ ዓኣርኔም ኬኤዜ፤ ዬያ ዲ ማዲባኣቴ ሃይቃንዳኣኩ። 3 ታኣም ዑሣ ዓኣዴ ዲማዴ ቤዞ ጌላኒ ዲዳንዳሣሣ ጎሞ ጌኤሺያም ማዓ ፔቴ ዚያ ጌማይ፤ ሚቺ ዲንጎ ዲንጊያም ፔቴ ማራይ ዓዴ ዔኪ ሙኪኩ።

4 «ዒዚ ታኣም ዑሣ ዓኣዴ ዲማዴ ቤዞ ጌላንዳሣኮ ቤርታ ዑያ ፔኤኮ ማሰቲ፣ ሚዛጶ ሱኡፓሣና ኮሺንቴ ቃሚሾ ማኣዒ፣ ቆንፃሣያ ቱኡቶንጎ፤ ሃሣ ሚዛጶ ሱኡፓሣና ኮሺንቴ ቃልሾዋ ቱኪ፤ ጊንሣ ሱኡፓሣና ኮሺንቴ ቶኦካ ማሮ ባኮዋ ማሮንጎ፤

5 «ዬያይዴሰካፓ ዲሰራዔኤሌ ዴራ ጎሞ ጌኤሺያ ዛሎ ላምፖ ኮላይ፤ ሚቺ ዲንጎ ዲንጊሣም ማዓ ፔቴ ዓዴ ማራይ ዔኪ ዒዛም ሙኮንጎ። 6 ዬካፓ ዒዚ ፔ ጎሞና ፔ ማኣሮ ዓሶ ጎሞ ጌኤሻኒ ፔቴ ዚያ ጌማይ ሚቺ ዲንጎ ዲንጊሣ ማሃ ሺኢሾንጎ፤ 7 ዬያይዴሰካፓ ላምፖ ዋኣሮንሣ ዓፒሎና ማከርንቴ፣ ያኦሲ ዴርና ካኣማ ማኣሮ ካሮ ዔኪ ዓኣዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ዲ ሺኢሾንጎ። 8 ዬካፓ ፔቴማ ናንጊና ናንጋ ጎዳም፤ ዓቲማ ጊንሣ ዓዛዜሌም \* ማዓሣ ዔራኒ ላምፖ ሹቺ ዔኪ ዒዳ ዓጎንጎ። 9 ዬያይዲ ዔሬሰካፓ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ማዔ ዋኣራሣ ጎሞ ጌኤሻኒ ዲንጎ ዲንጊሣ ማሃ ሺኢሾንጎ። 10 ዓዛዜሌም

---

16:2 16:2 ዔ.ብ. 6:19። 16:3 16:3 ዔ.ብ. 9:7። \* 16:8 16:8 ዓዛዜሌ ጋዓዞ፡- ዔብራይ ዓሶ ሙኤጮና ቡሊፃ ፔጋዲ ዔርቴዋያኩ፤ ጋዓንቴ ቦኣሊዳ ዓኣ ፃላሄ ዓያና ሱንሣ ማዑዋፖ ዓታዓ ጌይንታኔ።



ማዕ ዋኔራህ ሳዛና ዓላንቴ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርቶ ሺኢሺ፣ ዳርኮ ጎሞ ዔኪ ዓኣዳንዳጉዲ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ ዳኮንጎ።

11 «ዩካፓ ፔ ጎሞና ፔ ማኣሮ ዓሶ ጎሞ ጌኤሻያ ማሂ ጌሜ ዔኪ ሙኪ ሹኮንጎ፤ 12 ናንገና ናንጋ ጎዳም ሚቺ ዒንጎ ቤዘይዳፓ ታሚ ቁንህሂ ዑንጆ ጩቤሶ ቦኦቆይዳ ኩንህ፣ ካኣሺ ዔኪ፤ ሃሃ ዑዲንቲ ሺኢቲ ዑንጆ ፔቲ ሾኦፓና ዔኪ ታኣም ዑሃ ዓኣዳ ዲማዳ ቤዘ ጌልዘንጎ። 13 ዒኢካ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ታሞይዳ ዑንጆ ዋሆንጎ፤ ዒዚ ጎሞ ጌኤሺያ ዔርዛ ጉኡፖ ዛጊ ሃይቁዋጉዲ ዑንጆኮ ጩባ ዬያ ጉኡፖ ባይዘያ ማዖንጎ፤ 14 ሃሃ ጌሜኮ ሱጉፃፓ ዳካ ዔኪ ጎሞ ጌኤሺኪያ ዔርዛ ጉኡፖይዳ ዓባ ኬሰካ ባንዖና ኬኤላና ዉፀርቆንጎ፤ ሃሃ ጩኣቁሞ ሳኣፂኖ ቤርታኦ ላንካይ ማይንቲ ዒማ ዛሎና ዉፀርቆንጎ።

15 «ዩካፓ ዳርኮ ጎሞ ጌኤሻኒ ዒንገንቴ ዋኔራህ ሹኪ፣ ሱጉፃዋ ታኣም ዑሃ ዓኣዳ ዲማዳ ቤዘ ጌልዘ፣ ጌሜ ሱጉፃና ማዳ ጎይዖ ጎሞ ጌኤሺኪያ ዔርዛ ጉኡፖ ዑይይዳ፤ ገንሃ ሃሃ ጩኣቁሞ ሳኣፂኖ ቤርቶይዳ ዉፀርቆንጎ። 16 ዬያይዲ ታኣም ዑሃ ዓኣዳ ዲማዳ ቤዘ ዒሰራዔኤሌ ዳርኮ ዳቢንቶና ጎሞናይዳፓ ቢያ ዲማዲ ጌኤሺኪያ ማዓንዳጉዲ ጌኤሺያ ዳምቦ ኩንሃንጎ፤ ዋጎ ጎይዖ ዳምቤና ጌኤሺ ማዓባኣ ጉርዳ ሳዛይዳ ዓኣ፣ ዓፒሎና ማዢንቴ፣ ዖኦሲ ዳርና ካኣማ ማኣሮ ዛሎዋ ዒዞ ጎይዖ ማዳንጎ። 17 ዓኣሮፎ ጌኤሺያ ዳምቦ ኩንህሂዖሮ ፔ ጎሞና ፔ ማኣሮ ዓሶ ጎሞና፤ ሃሃ ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ጎሞዋ ጌኤሻኒ ታኣም ዑሃ ዓኣዳ ዲማዳ ቤዘ ጌሌማፓ ዴንዲ ዒ ኬሰካንዳያ ሄላንዳኣና ዓፒሎና ማዢንቴ፣ ዖኦሲ ዳርና ካኣማ ማኣሮይዳ ዖኦኒያ ጳዳፓ። 18 ዩካፓ ዒ ኬሰካዖ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ዓኣ፣ ሚቺ ዒንጎ ቤዘ ሙኪ ዬኖ ቤዘዋ ጌኤሾንጎ፤ ዒማና ጌሜና ዋኔራህናኮ ሱጉፃፓ ዳካ ዳካ ዔኪ ሚቺ ዒንጎ ቤዘኮ ዖይዶ ዛላ ዓኣ፣ ዳንኮ ቲሽኮንጎ፤ 19 ዒሰራዔኤሌ ዳርኮ ዳቢንቶና ጎሞናይዳፓ ታኣም ዒንጎ ባኮ ሺኢሾ ቤዘ ጌኤሺ፣ ዲማሳኒ ሱጉፃይዳፓ ኬኤላና ዔኪ ዔኪ ላንካይ ማይንቲ ዒኢካ ዉፀርቆንጎ።»

ዳርኮ ጎሞ ዔኪ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ ዳኪንታ ዋኔራህ  
20 «ዩካፓ ዓኣሮፎ ዑሃ ዓኣዳ ዲማዳ ቤዘ፣ ዓፒሎና ማዢንቴ፣ ዖኦሲ ዳርና ካኣማ ማኣሮንታ ዖኦሲም ዒንጎ ባኮ ሺኢሾ ቤዘ ጌኤሺያ ዳምቦ ኩንህሂሰካፓ ዓሲ ናንጉዋ ዳውሎ ዳኪንታኒ ደኦሪንቴ ዋኔራህ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርቶ ሺኢሾንጎ። 21 ዬያይዳሰካፓ ፔኤኮ

ለምዕ ኩጮ ዋኣራሢ ቶኦካ ገሢ ሲሰራዔኤሌ ዳሮኮ ዳቢንታ፡ ጎማ፡ ፑርቱሞንታ ቢያ ዬያ ዋኣራሢ ዑፃ ማዓንዳጉዲ ቡኡፃ፤ ዬያ ዋኣራሢ ዬኖ ማዶ ማዳንዳጉዲ ገይንቲ ዓሢ ዓሲ ናንጉዋ ደውሎ ዔኪ ዓኣዳንዳጉዲ ዳኮንጎ፤ 22 ዬይ ዋኣራሢ ዔያቶኮ ጎሞ ቢያ ዔኪ ዓሲ ናንጉዋ ደውሎ ጉር ቦኦላ ዳኪንታኔ ገይሢከ፤ ዬይ ዓሢ ዋኣራሢ ዔኪ ዴንዲ ቦኦሎ ጉራ ዳኪ ሃሾንጎ።

23 «ዬካፓ ዓፒሎና ማዢንቲ፡ ያኦሲ ዳሮና ካኣማ ማኣር ዓኣሮኔ ገሊ ዋንዴ ዑሣ ዓኣዴ ዲማዴ ቤዞ ገላኒ ጋዓዖ ማኣዔ ማኣዓሢ ኬሲ ዒኢካ ሃሾንጎ፤ 24 ታኣም ዲማዴ ቤዞይዳ ዑፃ ፔኤኮ ማሰቲ፡ ቢያ ዎዴ ዒ ማኣዓ ማኣዓሢያ ማይንቶንጎ፤ ዬካፓ ኬሰኪ ፔ ጎሞና ዳር ጎሞ ገኤሻኒ ሚቹ ዒንጎ ዒንገያ ሸኢሾንጎ። 25 ጎሞ ገኤሻኒ ዒንገንቲ ቆልሞኮ ማሎ ሚቹ ዒንጎ ቤዞይዳ ሚቹንጎ፤ 26 ቦኦሎ ዳኪንቲ ዋኣራሢ ዔኪ ዓኣዴ ዓሢ ጉርዶ ገላንዳሢኮ ቤርታ ማኣዓሢ ፔኤኮ ማሰኪ፡ ዑፃዎ ፔኤኮ ማሰቶንጎ፤ 27 ጎሞ ገኤሻኒ ቲቂ ሱጉያ ዔኮና ቆልሞንሢ ጉርዳፓ ዙሎ ኬሲ ታሚና ሚቹንቶንጎ፤ ዔያቶኮ ዒልዓ፡ ዓሸካ፡ ጎጶ ባኮንታ ሶኦካኣ ቢያ ዓቲዎፖ ሚቹንቶንጎ። 28 ዬያ ሚቹ ዓሢ ማዒ ጉርዶ ገላንዳሢኮ ቤርታ ፔኤኮ ማኣዓሢ ማሰኪ ዑፃዎ ማሰቶንጎ።»

ጎሚ ገኤሻሢ ዳምቤ ኩንሥሢ ኬሊ

29 «ሃካፓ ሊካ ኬኤዚንታ ዳምቦንሢ ኬሰካ ዎዶ ቢያይዳ ማዲ ኩንሢ ካፑዎቲ፤ ላንካሳ ዓገሮኮ ታጳሳ ኬሎና ዒሰራዔኤሌ ዓሶንታ ዔያቶና ዎላ ናንጋ ሚሌ ዓጮ ዓሳ ሙኡዚ ሃሺ ሸኢቃንዳያ ኮይሳኔ፤ ዬኖ ኬሎና ዓይጎ ማዶዎ ማዶፓ። 30 ዬኖ ኬሎ ዎጎ ጎይፃና ገኤሻያ ዳምባ ዔያቶም ማዳንታንዳሢሮ ዎጎ ጎይፃና ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ዔያታ ዳምቦና ገኤሻኬያ ማዓንዳኔ። 31 ዬና ሙፃ ሃሺንታዞና ማዶ ማዳንቲዎ ኬሌላ ታኣም ዲማዴያ ማዓንዳኔ፤ ዬንሢ ዳምቦንሢ ሙካ ዎዶ ቢያይዳ ካፒንቲ ናንጋያ ማዎንጎ። 32 ዓዶ ቤዞይዳ ቄኤሶ ቢያኮ ሱኡጋሢ ማዒ ዶኦሪንቲ ቄኤሳሢ፡ ዬያ ገኤሻያ ዳምቦ ኩንሥንጎ፤ ዒዚያ ሱኡፓሢና ኮሺንቲ ቄኤሶ ማኣዓሢ ማኣዒ፡ 33 ዑሣ ዓኣዴ ዲማዴ ቤዞ፡ ዓፒሎና ማዢንቲ ያኦሲ ዳሮና ካኣማ ማኣር፡ ያኦሲም ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዞንታ ቄኤሶንታ ዳርዎ ቢያ ገኤሻያ ዳምቦ ማዲ ኩንሥንጎ። 34 ዬንሢ ዳምባ ሙካ ዎዶ ቢያይዳ ካፒንቲ ናንጋያ ማዎም፤ ዬይ ገኤሻያ ዳምባ ዳር ጎማፓ ቢያ ገኤሻኒ ለዔይዳ ፔቲና ማዳንታያ ማዎንጎ» ገዔኔ።

16:23 16:23 ሂዚ. 44:19። 16:27 16:27 ዔ.ብ. 13:11። 16:29 16:29 ሌዊ. ዓኬ 23:26-32፤ ፓይ. ማፃ 29:7-11።

ናንገና ናንገ ጎዳ ዓይህ ጎይዖማ ሙሴ ዔቦ ማዲ ኩንህኔ።

# 17

## ሱጉህ ሙይንቴዋጉዲ ላኣገንቴዖ

1-2 «ዓኣርኔና ናኣቶናም፤ ሃህ ዒሰራዔኤሌ ዴሮ ጉቤህም ሃካፓ ሊካ ዓኣ ዳምቦ ኬኤዛንዳጉዲ ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴ ዓይህኔ፤ 3-4 ዒሰራዔኤሌ ዓሲ ማዔ ዓይጎ ዓሲያ ማዖም ዓፒሎና ማዢንቴ፣ ያኦሲ ዴሮና ካኣማ ማኣሮ ካራ ማዒባኣንቴ ሜሌ ቤሰካ ባይ፣ ማራይ፤ ሃህ ዋኣሪ ማዔቴያ ሹኩ ታኣም ዒንጎ ዒንገህ ማሂ ዒንገቴ ዩይ ዎጎ ዲቤያ ማዓንዳኔ፤ ሱጉህ ጉሪ ላኣሌያ ማዔህሮ ታ ዴሮ ባኣካ ማዒ ዒ ፓይዲንታንዳያ ኮይሱዋሴ።

5 «ዩያሮ ዒሰራዔኤሌ ዴራ ዓይጎ ቆልሞዋ ማዖም ቦኦሊዳ ጉሪ ሹኩህ ሃሺ ታ ቤርቶ ዔኪ ሺኣሻንዳያ ኮይሳኔ፤ ዩያ ዒንጎ ባኮ ዔያታ ዓፒሎና ማዢንቴ፣ ያኦሲ ዴሮና ካኣማ ማኣሮ ካሮ ቄኤሳህ ኮራ ዔኪ ሙኪ ፔቱዋና ዒንጎ ዒንገህ ማሂ ሹኩንጎ። 6 ዩካፓ ቄኤሳህ ሱጉዖ ዓፒሎና ማዢንቴ፣ ያኦሲ ዴሮና ካኣማ ማኣሮ ካሮይዳ ዓኣ፣ ሚቺ ዒንጎ ቤዘኮ ጎኦ ቢያ ፔጮንጎ፤ ሃህ ታና ዎዛሳ ሳውሞ ዓኣያ ማዓንዳጉዲ ማሎ ሚቸንጎ። 7 ዒሰራዔኤሌ ዴራ ታና ዔያታ ጉሙርቃ ጉሙርቁፓ ዳቢሻያ ማዔ ፑርቶ ዓያኖም ቆልሞ ፔኤኮ ሹኩ፣ ታና ናንገና ናንገ ጎዳህም ዓይህንቴህ ዒፃንዳያ ኮይሱዋሴ፤ ዩያ ዒሰራዔኤሌ ዴራ ማዲንዶ ዳምቤ ማሂ ሙካ ዎዶ ቢያይዳ ካፖንጎ።

8-9 «ዒሰራዔኤሌ ዓሶ ባኣካፓ ዓይጎ ዓሲያ ማዖም ዔያቶ ባኣካ ናንገ ሜሌ ዓጪ ዓሲያኣ ማዖም ዓፒሎና ማዢንቴ፣ ያኦሲ ዴሮና ካኣማ ማኣሮ ካራቱዋንቴ ሜሌ ቤሰካ ታኣም ሚቺ ዒንጎ ባኣዚ ማዔቴያ ሜሌ ዒንገህ ዒንገ ጴዴቴ ዩይ ታ ዴሮ ባኣካ ማዒ ፓይዲንታንዳያ ኮይሱዋሴ።

10 «ዒሰራዔኤሌ ዓሶይዳፓ ዓይጎ ዓሲያ ማዖም ዔያቶ ባኣካ ናንገ ዓሲታቴያ ሱጉህ ሙዓያ ማዔቴ ታኣኒ ሚርጌና ዒዛ ዒፃ ዓሲ ዒ ማዓንዳኔ፤ ታ ዴሮ ባኣካ ማሂ ታ ዒዛ ፓይዳዓኩ። 11 ዓይጎዎ ማዖም ሸምፓ ዓኣ ማዢንቶኮ ቢያ ሸምፓህ ዓኣህ ሱጉህዳኩ፤ ዴሮኮ ጎሞ ጌኤሻንዳጉዲ ዒንጎ ባኮ ዒንጎ ቤዘኮ ጎኦይዳ ሱጉዖ ዎሂንቶም ታኣኒ ጌዔህ ዩያሮኬ፤ ሸምፓ ዓኣ ሱጉህ ጎሜ ጌኤሻኒ

17:10 17:10 ማዢ. ማፃ 9:4፤ ለዊ. ዓኩ 7:26-29፤ 19:26፤ ላሚ. ዎማ 12:16፤ 23:15:23።

ዳንዳዓኔ። 12 ዲሰራዔኤሌ ዳሮ ማዕቲያ ዔያቶኮ ባኣካ ናንጋ ማሌ ዓጮ ዓሳ ሱጉሢ ሙዑዋጉዲ ታኣኒ ላኣጌሢ ዬያሮኬ።

13 «ዲሰራዔኤሌ ዓሲ ማዕቲያ ዔያቶ ባኣካ ናንጋ ማሌ ዓጪ ዓሲ ዋሳ ጎይያ ሙይንታኒ ዳንዳዓ ቦታቲያ ካፒ ኬሚ ዋዴቲ ሹኪ ሱጉቻ ሳዓ ላኣላዖ ዓጪና ሱጉቻ ሲንሦንጎ፤ 14 ፔቲ ፔቲ ሹምፓ ዓኣ ማዢንቶኮ ሹምፓሢ ዓኣሢ ሱጉቻይዳታሢሮ ዲሰራዔኤሌ ዳራ ሱጉሢ ሙዑዋጉዲ ታ ላኣጌሢ ዬያሮኬ፤ ዬያ ሙዔ ዓይጎ ዓሲያ ታ ዓሶ ባኣካ ማዒ ፓይዲንታዓኬ።

15 «ዲሰራዔኤሌ ዓሲ ማዕቲያ ዔያቶ ባኣካ ናንጋ ማሌ ዓጪ ዓሲያኣ ማፖም ሃይቄ ቆልሞታቲያ ቦታ ዋዴ ቆልሞኮ ዓሽኪ ሙዔቶ ማኣዓሢ ፔኤኮ ማሰኪ ዑቃዎ ማሰቲ ዳንዲ ሳዓ ዓማንዳያ ሄላንዳኣና ዒኢቲያ ማፖንጎ፤ ዬካፓ ዒ ዳምቦ ጎይያና ጌኤሽኬያ ማዓንዳኔ፤ 16 ዒዚ ዬያይዲባኣያታቲ ጎሜ ማዴሢሮ ዒዛይዳ ሄላ ሜቶ ዒ ዔካንዳኔ» ጌዔኔ።

# 18

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 2 «ዲሰራዔኤሌ ዳሮም ሂዚ ጌዔ፤ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዒንሢኮ ጾኣዛሢኬ፤ 3 ቤርታ ዒንሢ ናንጌ፤ ጊብፃ ዓጮ ዓሳ ማዳ ጎይያ ማዲፖቲ፤ ሃሣ ታ ዒንሢ ጌልዛኒ ዔኪ ዓኣዳ፡ ካኣናኔ ዓጮ ዓሳ ማዳ ጎይያ ጊኢጉዋ ማዳ ማዲፖቲ፤ 4 ታኣኮ ዋሳ ቢያ ካፑዋቲ፤ ታ ዓይሢያዎ ኩንሠዋቲ፤ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዒንሢኮ ጾኣዛሢኬ። 5 ታኣኒ ዒንሢም ዒንጋ ዳምቦና ዋሳና ጎይያ ማዲዋቲ፤ ዬያይዴቲ ዒንሢ ሹምፓሢ ዒንሢኮ ዓውሳንዳኔ፤ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ» ጌዔኔ።

6 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኬኤዛያ፡- «ዒንሢዳፓ ያና ማዕቲያ ዒጊኒና ላሃንዳያ ኮይሱዋሴ፤ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ። 7 ኔ ዒንዶና ላሂ ኔ ዓዶ ቦርሲሲፖ፤ ኔ ዒንዶዎ ዳውሲሲፖ። 8 ኔኤኮ ዒንዶ ሌጎንሢናኣ ላሂ ኔ ዓዶ ቦርሲሲፖ፤ 9 ኔ ጌሮናኣ ላሂ፤ ሃሣ ኔኤና ዋላ ዲጩ፤ ኔ ዒንዳ ሜሌ ዓሲፓ ሹዔያ ማዕቲያ ኔ ዓዶ ሜሌ ዓሲፓ ሹዔያ ማዕ ኔ ጌሮና ላሂ። 10 ዳውሲንቲ ኔኤኮ ማዑዋጉዲ ኔኤኮ ናኣዚ ናዎና ላሂ፤ ሃሣ ኔ ናዎኮ ናያና ማዕቲያ ላሂ። 11 ኔ ዒንዶ ሌጋ ሹዔ ወዲሮ ናይ ኔኤኮ ጌሮታሢሮ ዒዞና ላሂ። 12-13 ኔኤኮ ዓዶ ጌሮና ዒንዶ ጌሮና ኔ ዓዶና ኔ ዒንዶናኮ ዑኬ ዒጊኒ ማዕሢሮ ዬያቶናኣ ላሂ። 14 ኔ ዓዶ ዒሹ ማቸናታቲያ ኔ ዓዶ ጌኤዚ ማቸ ኔኤኮ ዒንዶ

17:11 17:11 ዓ.ብ. 9:22። 18:5 18:5 ኔሄ. 9:29፤ ሂዚ. 18:9፤ 20:11-13፤ ሉቃ. 10:28፤ ሮሜ 10:5፤ ገላ. 3:12። 18:9 18:9 ሌዊ. ዓኬ 20:17፤ ላሚ. ዎማ 27:22።

ማዕዳታሢሮ ዔያቶና ላሂፖ። 15 ኔኤኮ ናኣዚ ማቸናኣ ላሂፖ።  
16 ሃሣ ገርሲ ማቸ ማዔ፥ ዎይሞናኣ ላሂፖ። 17 ኔ ዘኦሰካ ዎላ  
ኮኣማ ላኣሊኮ ናዎ ማዔቴያ ዒዘኮ ናኣዚ ናኣ ኔኤና ዒጊንቴያታሢሮ  
ዔያቶና ላሂፖ። 18 ማቸ ኔኤኮ ሳዘና ዓኣንቴ ኔኤኮ ማቸኮ ገር ጊንፃኣ  
ማቸ ማሂ ዔኪፖ፤ ዒዘና ላሂያ ላሂፖ።

19 «ሻቱሞ ሙኪ ዓኣ፥ ላኣሊና ላሂፖ፤ ዓይጎሮ ገዔቴ ዎጎ ጎይፆና  
ዒዘ ዒኢቴያታሢሮኩ። 20 ማሌ ዓሲኮ ላኣሊና ላሂ ኔና ዒኢሲፖ።

21 ናኣቶይዳፓ ኔኤኮ ዓይጎ ናይያ ማዕም ሞሎኬ ገይንታ ፆኦዘም  
ሚቸ ዒንጎ ባኣዚ ማሂ ዒንጊ ኔ ፆኦሲኮ ሱንፆ ዒኢሲፖ፤ ታኣኒ ናንጊና  
ናንጋ ጎዳኬ። 22 ፆኦሲ ዒፆ ባኣዚታሢሮ ላኣሊና ላሂ ጎይፆ ዓቲንቄና  
ላሂፖ፤ 23 ዓይጎ ዓሲ ዓቲንቄታቴያ ላኣሊ ቆልሞና ላሆፓ፤ ዬያጉዴ  
ዳውሲሳ ባኣዚ ማዲፆ ዳምቦ ጎይፆና ዒኢቴያ ማሃኔ።

24 «ዔያቶኮ ዓጮ ዔኪ ኔና ገልዘኒ ታኣኒ ዳውሴ፥ ማሌ ዴራ  
ፔና ዬያ ባኮና ዒኢሴያታሢሮ ኔኤኒ ዬያ ባካፓ ፔቴማታዎ ማዲ  
ኔና ዒኢሲፖ። 25 ዔያቶኮ ማዲ ሳዎ ዒኢቴያ ማሄሢሮ ታኣኒ ዬኖ  
ሳዎም ማቶ ዓገኔ፤ ዬያሮ ዬና ሳዓ ዒኢካ ናንጋ ዓሶ ፔ ዳንጋፓ  
ጩቴኔ። 26-27 ዔያታ ዬያ ፑርቶ ባኮ ቢያ ማዲፆና ሳዎ ዒኢሴኔ፤  
ዒንሢ ጋዓንቴ ዬያ ባኮ ቢያ ማዲፖቴ፤ ዒሲራዔኤሌ ዓሶዎ ማዕም  
ዒኢካ ናንጋ ማሌ ዓሲ ማዔቴያ ቢያሢ ዬያ ዎጎና ዳምቦና ዒንሢ  
ካፓጎዳያ ኮይሳኔ። 28 ዒንሢያ ዔያቶ ጎይፆ ሳዎ ዒኢሴያ ማዔቴ  
ዒንሢኮ ቤርታ ዓኣ ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሶ ሳዓ ፔ ዳንጋፓ ጩቴ ጎይፆ  
ዒንሢያ ጩታጎዳኔ። 29 ዬንሢ ቦርሲሳ ባኮይዳፓ ፔቴማታዎ ማዲሢ  
ታኣኮ ዴር ባኣካ ማዒ ፓይዲንታኒ ኮይሱዋሴ።

30 «ታኣኮ ዓይሢያ ቢያ ከንሡዋቴ፤ ዬያኮ ቤርታ ሳዔሎይዳ  
ናንጋ ዓሳ ማዳ ፑርቶ ማዲ ፔቴታዎ ማዲፖቴ፤ ዬያ ማዲሢና ዒንሢ  
ዒኢሲፖቴ፤ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒንሢኮ ፆኦዘሢኬ»  
ገዔኔ።

# 19

## ዲማ ዲማ ዎጊ

---

**18:14** 18:14 ሌዊ. ዓከ 20:19-20። **18:15** 18:15 ሌዊ. ዓከ 20:1።  
**18:16** 18:16 ሌዊ. ዓከ 20:21። **18:17** 18:17 ሌዊ. ዓከ 20:14፤ ላሚ.  
ዎማ 27:23። **18:20** 18:20 ሌዊ. ዓከ 20:10። **18:21** 18:21 ሌዊ. ዓከ  
20:1-5። **18:22** 18:22 ሌዊ. ዓከ 20:13። **18:23** 18:23 ኬሲ. ማፃ 22:19፤  
ሌዊ. ዓከ 20:15-16፤ ላሚ. ዎማ 27:21።

1 ናንገና ናንገ ጎዳ ሙሴም፡- 2 «ዲሰራዔኤሌ ዳሮም ሂዚ ጌዔ፤ ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ዲንሢኮ ጾኣዛሢ ዲማዴያታሢሮ ዲንሢያ ታኣም ዲማዴያ ማዑዋቲ፤ 3 ዲንሢ ፔቲ ፔቲሢ ዲንሢኮ ዓዶና ዲንዶና ቦንቹዋቲ፤ ታኣኒ ሃውሾንጎ ጌዔ ኬሎ ካፒ ቦንቹዋቲ፤ ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ዲንሢኮ ጾኣዛሢ።»

4 «ታና ሃሺ ሜሌ ጾኣዞ ካኣሽኪፖቲ፤ ዓንገና ኮሾና ካኣሽኮ ባኣዚያ ማዢ ካኣሽኪፖቲ፤ ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ዲንሢኮ ጾኣዛሢ።»

5 «ፔቱሞና ዲንገንታ ዲንገያ ታኣም ዲንሢ ዲንገ ዋዶና ዲንሢኮ ዲንገያ ታ ዔካያ ማዓንዳጉዲ ማሂ ሸኢሹዋቲ። 6 ሹኪንቴ ዓሽካ ሹኪንቴ ዓቦ፣ ሃንጎ ዚሮ ጉቲ ሙይንታንዳያ ኮይሳኔ፤ ሃይሣሳ ኬሊ ሄላንዳኣና ዓቲ ዳዔቲ ዓሽካ ታሚና ሚቹንቶንጎ፤ 7 ሃይሣሳ ኬሎና ሙይንቴቲ ዩይ ዲኢቴያኬ፤ ዩያ ታ ዔካ ዲንገሢቲዋሴ። 8 ዩያ ሙዔ ዓሢ ታኣም ዲማዴ ባኮ ሸሌዔ ባኣዚ ማሂ ዛገሢሮ ደቢንቲ ዲዛኮ ማዓንዳኔ፤ ዩይ ዓሢ ታ ዳሮ ባኣካ ማዔ ፓይዲንታዓኬ።»

9 «ዲንሢ ዲንሢኮ ማኣሎ ቡራ ዋዶና ጎዡኮ ዓጮ ዛሎይዳ ዓኣ ሃኣኮ ዔኪፖቲ፤ ቶሊ ዓቲ ሃኣኮዋ ገንሣ ማዔ ዚንገፖቲ፤ 10 ዋይና ካፄም ኔ ማንፃ ዋዶና ዓቲ ዓኣፖንታ ሳዓ ዲኢኔሢንታ ላሚ ገንሣ ሸራ ማንፃ፤ ዩያ ቢያ ማንቆ ዓሶና ሜሌ ዓጨፓ ሙኬ ዓሶናም ሃሹ፤ ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ ማዔ ዲንሢኮ ጾኣዛሢ።»

11 «ዉኡቂፖቲ፤ ዓሲ ጌሺፖቲ፤ ሉኡቂፖቲ። 12 ኔኤኒ ማዳኑዋ ባኣዚ ታ ሱንጾና ጫኣቂፖቲ፤ ዲንሢ ዩያይዳያ ማዔቲ ዲንሢኮ ጾኣዛሢ ሱንጾ ዲንሢ ዲኢሳኔ፤ ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ።»

13 «ኔ ለጋሢም ፑርታ ማዲፖ፤ ሃሣ ዲዛኮ ዓኣ ባኣዚያ ቡሪ ዔኪፖ፤ ዩያጉዲ ሚኢሹ ዲንገ ኔ ማዲሻ ዓሢኮ ሚኢሹ ፔቲ ዓቢያ ኔ ኮይላ ዋይሡዋያ ቤዘና ዲዛም ጨጌ። 14 ዋይዚ ባይቁ ዓሲ ጫሽኪፖ፤ ዓኣፒ ባይቁ ዓሲኮ ቤርታ ዲቃንዳ ባኣዚ ጌሢፖ፤ ኔኤኮ ጾኣዛሢ ዲገጨ፤ ታኣኒ ናንገና ናንገ ጎዳ።»

15 «ዓሲም ጌሰቲ ኔ ዋጋ ዋዶና ጉሙርቂንታያ ሃሣ ፒዜ ማዔ፤ ቢያሢም ሄኮ ዋጌ፤ ማንቃሢም ማንቃቶሮ ጌይ ያርጎጫሢ ያርጎቹሞሮ ጌይ ዲማሲ ዋጊ። 16 ዓሲ ባኣካ ሃንቲ ሃንቲ ዓሲ

19:2 19:2 ሌዊ. ዓከ 11:44-45፤ 1ጳፂ. 1:16። 19:3 19:3 ኬሲ. ማፃ 20:8፤ 12፤ ላሚ. ዋማ 5:12፤ 16። 19:4 19:4 ሌዊ. ዓከ 20:15-16፤ ላሚ. ዋማ 5:19-20። 19:12 19:12 ኬሲ. ማፃ 20:7፤ ላሚ. ዋማ 5:11፤ ማጉ. 5:33። 19:13 19:13 ላሚ. ዋማ 24:14-15። 19:14 19:14 ላሚ. ዋማ 27:18። 19:15 19:15 ኬሲ. ማፃ 23:6-8፤ ላሚ. ዋማ 16:19።

ደንኪ ሺሪፖ፤ ሃሣ ዓሲኮ ሸምፖ ባይዛኒ ዳንዳዓ ባአዚያ ማዲ ሺሪፖ፤ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ።

17 «ኔኤኮ ጌርሲ ዒኔና ዒዲፖ፤ ዒ ዳቤ ባአዚ ዓኣቴ ኔኤኮዋ ዩይ ዳቢንቲ ማዑዋጉዲ ፔጌና ጎሪ ዒዛ ዞሬ። 18 ኔ ዓሶ ዓዳ ኔና ማሂ ናሽኬ፤ ኮሜ ኮዲፖ፤ ሃሣ ኮሜ ዓርቁያኣ ዴዒፖ፤ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ።

19 «ታኣኮ ዳምቦ ካፑዋቴ፣ ዲማ ዲማ ቶኦኪ ማዔ ቆልሞ ሾዓንዳጉዲ ዋላ ካንሢ ቤኤሊሲ፣ ሃሣ ዓኪሲሲ፤ ጎሺዳ ላምዖ ቶኦኪ ማዓ ሃኣኮ ዜርቁፖ፤ ሃሣ ላምዖ ባአዚ ዋላ ካንሢ ሱኪ ዲይሶና ማኣዖዋ ማይንቲ።

20 «ፔቴ ዓሲ ፔኤም ማዳ ዉዲር ናይ ሜሌ ዓሲም ጊኢጊሺሰካፓ ናዔሎ ዔካሢ ማኢሾ ጨጊ ዱኤዙዋንቴ ዒንጋ ዓሢ ዉዲር ናዔሎና ላሂቴ ላምዖንሢ ዋጎ ዳቤያ ማዒ ያኦጨንታንዳኔ፤ ጋዓንቴ ዒዛ ዓሢ ማኣራፓ ጋፒ ኬሰኪባኣሢር ዋዲ ዔያቶ ዋዳኒ ዳንዳዑዋቤ። 21 ዩይ ዓሢ ዳቢንቲ ዛላ ዒንጊንታ ዒንጊሢ ማዓ፣ ፔቴ ዓዴ ማራይ ዓፒሎና ማዢንቴ፣ ያኦሲ ዴርና ካኣማ ማኣር ካር ታ ቤርቶ ዔኪ ሙኮንጎ። 22 ዩካፓ ቁኤሳሢ ዩያ ዓሢኮ ጎም ጌኤሻኒ ዒንጎ ዒንጊያ ዳምቦ ጎይዖና ዒንጊ ጌኤሺያ ዳምቦ ኩንሣንጎ፤ ጎማኣ ዒዛኮ ዓቶም ጌይንታንዳኔ።

23 «ካኣናኔ ዓጮ ጌላዖ ዓይጎዋ ማዖም ዓኣፒ ዓኣፓ ማሢ ዒንሢ ቴኬ ዋዶና ሚያኮ ዓኣፓ ዴንዲ ሃይሣ ሌዔ ሄላንዳኣና ሙይንቲዋጉዲ ላኣጊንቲሢር ሙይፖቴ። 24 ያይዳሳ ሌዖና ዓኣፔ ዓኣፖ ታና ዒንሢ ጋላታንዳ፣ ታኣም ዒንጊንታ ዲማዴ ዒንጊሢ ማዖንጎ። 25 ዴንጋሳ ሌዖና ጋዓንቴ ሚያኮ ዓኣፖ ሙዑዋቴ፤ ዒንሢ ዩያይዴቴ ሚፃ ዒንሢኮ ቢያ ዋዴ ዓኣፓንዳኔ፤ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒንሢኮ ያኦሲኬ።

26 «ሱጉሢ ዓኣ ዓሽኪ ሙይፖቴ፤ ዡዋቶታቴያ ማርሻኣ ማርሺፖቴ። 27 ቶኦኮ ጋፓኖኮ ዴም ታይዚ ዛኣሪፖቴ፤ ቡኤጮዋ ዒንሢኮ ቆሚሢ ታይዚፖቴ፤ 28 ዑፃኣ ዒንሢኮ ኮንኮ ጫርጊፖቴ፤ ሃሣ ሃይቁ ዓሶርዋ ዑያ ዒንሢኮ ቲቁ ኪፃሲፖቴ፤ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ።

19:17 19:17 ማቴ. 18:15። 19:18 19:18 ማቴ. 5:43፤ 19:19፤ 22:39፤ ማር. 12:31፤ ሉቃ. 10:27፤ ሮሜ 13:9፤ ጋላ. 5:14፤ ያይ. 2:8። 19:19 19:19 ላሚ. ዋማ 22:9-11። 19:26 19:26 ማዢ. ማፃ 9:4፤ ሌዊ. ዓኬ 7:26-27፤ 17:10-14፤ ላሚ. ዋማ 12:16፤ 23፤ 15:23፤ 18:10። 19:28 19:28 ሌዊ. ዓኬ 21:5፤ ላሚ. ዋማ 14:1።

29 «ዓይሁዴ ማዒባኣ ዓሶኮ ካኣኩ ማኣራ ማዲንታህጉዲ ዉዲሮ ናዖ ኔኤኮ ዬያ ማዲሺ ዒኢሲፖ፤ ኔኤኔ ዬያይዳቲ ማሌ ካኣሺ ኔ ካኣሽካኔ ገይሂኩ፤ ሳዓኣ ዒኢቲ ማደና ኩሜያ ማዓንዳኔ።

30 ታኣኒ ሃውሾንጎ ገዔ ኬሎ ካፒ ቦንቹዋቲ፤ ታኣም ዲማዴ ማኣሮዋ ቦንቹዋቲ፤ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳኬ።

31 «ኔኤኒ ዒኢቲዋጉዲ ሶይናሂና ዠዎና ኮራ ዓኣዲፖ፤ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ኔ ያኦዛሂኬ።

32 «ጋርቹ ዓሲም ዴዔ ቤዛፓ ዔቂ፥ ቦንቹ፤ ታናኣ ዒጊጨ ቦንቹ፤ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳኬ።

33 «ዒንሂ ከይላ ናንጋ፥ ማሌ ዓጨፓ ሙኬ ዓሲም ገኔ ማዲፖቲ፤ 34 ዒንሂ ዓሲም ዒንሂ ማደማጉዲ ኮሺ ባኣዚ ማዲዋቲ፤ ዓዲ ዒንሂ ማሂ ዔያቶ ናሽኩዋቲ፤ ሃያኮ ቤርታ ዒንሂ ጊብፄ ዓጮይዳ ሙኬ ዓሲ ማዒ ናንገሂ ማሉዋቲ፤ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒንሂኮ ያኦዛሂኬ።

35 «ዒንሂ ማካ ባኮና ማዖም ዒንሂ ሚፃ ባኮና ዓሲ ገሺ ማደ ባኣዚ ማዲፖቲ። 36 ዒንሂ ማካ ባኮና ሚፃ ባካ ጉሙርቂንታያ ሃሃ ጎኔ ባኣዚ ማዖንጎ፤ ጊብፄ ዓጮፓ ዒንሂ ዔኪ ኬሴሂ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒንሂኮ ያኦዛሂ ታናኬ። 37 ዒንሂም ታኣኒ ዒንገ ዲምቦንታ ዋጎንታ ማዲ ኩንሃያ ማዑዋቲ፤ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳኬ» ገዔኔ።

## 20

### ጎሜ ዛላና ሙካ ሜቶ

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሲም፡- 2 «ዒሰራዔኤሌ ዴሮም ሂዚ ገይ ኬኤዜ፤ ዒንሂ ባኣካፓ ማዔቲያ ዒንሂና ዋላ ናንጋ ማሌ ዓይጎ ዓሲያ ማዖም ሞሎኬ ገይንታ ያኦዛም ፔኤኮ ናኣቶይዳፓ ፔቲ ሚቹ ዒንጎ ዒንገሂ ማሂ ዒንጋ ዓሂ ዴራ ሹቻ ዲይ ዋደንጎ፤ 3 ፔኤኮ ናዖ ሞሎኬም ዒንገደና ዓፒሎና ማዠንቲ፥ ያኦሲ ዴሮና ካኣማ ገኤኩ ማኣሮ ዒኢሳያ ማዔቲ ሃሃ ታኣኮ ሱንዖዋ ጫሽኪሳያ ማዔቲ ዬያ ዓሂኮ ታኣኒ ሞርኬ ማዓንዳኔ፤ ታ ዴሮ ባኣካፓ ታ ዒዛ ባይዛንዳኔ። 4 ጋዓንቲ ዬይ ዓሂ ማደ ባኮ ቢያ ዴራ ዳኪሲ ዛገ ዋዲዋዖ ሃሾቲ፥ 5 ታኣኒ ታኣሮ ዬያ ዓሂና ዒዛኮ ማኣሮ ዓሶ ጉቤ፥ ሃሃ ታኣም

19:29 19:29 ላሚ. ዋማ 23:17። 19:30 19:30 ላዊ. ዓኬ 26:2። 19:31 19:31 ላሚ. ዋማ 18:11፤ 1ጎሙ. 28:3፤ 2ካኣቶ. ማ 23:4፤ ዒሲ. 8:19። 19:34 19:34 ኬሲ. ማፃ 22:21፤ ላሚ. ዋማ 24:17-18፤ 27:19። 19:36 19:36 ላሚ. ዋማ 25:13-16፤ ኮኣኪ. 20:10።



ጉሙርቁንቱዋያ ማዒ ሞሎኬ ካሸከ፣ ዒዛና ዋላ ፔቲ ማዒ ዓሶይዳ ቢያ፤ ዳኤፔ ሜቶ ታ ዔኪ ዩዓንዳኔ፤ ታ ዓሶ ባኣካፓኣ ታ ዔያቶ ባይዛንዳኔ።»

6 «ዓይጎ ዓሲያ ማገም ዓሶ ሙዓ ዓሶና ዡኦና ኮይላ ዔኤቢ ዖኦጫኒ ዓኣዳቲ ዳኤፔ ሜቶ ታ ዒዛይዳ ዔኪ ዩዓንዳኔ፤ ታኣኮ ዳሮ ባኣካፓኣ ታ ዒዛ ባይዛንዳኔ። 7 ዒንሢኮ ዑፆ ጉቤ ታኣሞ ዲማዳያ ማሁዋቲ፤ ዓይጎሮ ጌዔቲ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒንሢኮ ዖኦዛሢታሢሮኬ። 8 ታኣኮ ዓይሢኮ ካፒ ማዳያ ማዑዋቲ፤ ዓይጎሮ ጌዔቲ ታኣኒ ዒንሢ ታኣሞ ዲማጎ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ።»

9 «ፔ ዓደና ፔ ዒንደናም ጋዳንቃ ዓሲ ሹቻ ዲይንቲ ሃይቆም፤ ዩያ ሃይቦይዳ ዒ ጌላሢ ፔ ዳቢንቶናኬ።»

10 «ፔቲ ዓሲ ዓሲ ማቾና ላሄቲ ዒዛንታ ዒዛንታ ሹቻ ዲይንቲ ሃይቆንጎ። 11 ፔቲ ዓሲ ፔኤኮ ዒንደ ለጎና (ዒንደና) ላሄቲ ዒዛንታ ዒዛንታ ሹጮና ዲይንቲ ሃይቆንጎ፤ ዩያይዳ ዔያታ ሃይቃሢ ዔያቶ ዳቢንቶናኬ። 12 ፔቲ ዓሲ ናኣዚ ማቾና ላሄቲ ላምገንሢ ሹጮና ዲይንቲ ሃይቆንጎ፤ ዩያይዳያና ዔያታ ፔኤኮ ዒጊንቶ ዒኢሴሢሮ ዔያታ ሃይቃሢ ፔ ዳቢንቶናኬ። 13 ፔቲ ዓሲ ዓቲንቄና ላሄቲ ላምገንሢ ቦርሲጎ ባኣዚ ማዳሢሮ ላምዒሢ ሹጮና ዲይንቲ ሃይቆንጎ፤ 14 ዩያይዳ ዔያታ ሃይቃሢ ዔያቶ ዳቢንቶናኬ። ፔቲ ዓሲ ዒንደንታ ናዋንታ ዋላ ዔኬያ ማዔቲ ዩያ ዒ ማዳ ዳውሲጎ ማዳሮ ሃይሣሢ ታሚና ሚቺንቲ ሃይቆንጎ፤ ዩያጉዴ ማዳ ዒንሢ ባኣካ ማዳንታኒ ኮይሳያቱዋሴ። 15 ፔቲ ዓሲ ቆልሞ ዒኢሴቲ ዩያ ዓሢንታ ቆልሞማንታ ዋላ ሹጮና ዲይንቲ ሃይቆንጎ፤ 16 ፔቲ ላኣሊ ቆልሞና ዒኢቲያ ማዔቲ ዒዛንታ ቆልሞማንታ ዋላ ቢያ ሹጮና ዲይንቲ ሃይቆንጎ፤ ዔያታ ሃይቃሢያ ፔ ዳቢንቶናኬ።

17 «ፔቲ ዓሲ ፔ ዓደ ናይ፤ ጊንሣ ሃሣ ዒንዳ ሜሌ ቤሰካፓ ሹዔ ጌሮ ዔኬያ ማዔቲ ዳሮ ቤርቶ ሸኢኪ፣ ዳውሲጎ ማዳ ዒዛኮ ዔርቲም ዳሮ ባኣካፓ ዳንዲ ባይቆም፤ ፔ ጌሮና ላሃ፣ ዳውሲንቲ ዳውሲንቶ ዒ ፔኤኮ ዳንዳገም። 18 ፔቲ ዓሲ ሻቲሞ ሙኪ ዓኣ ላኣሊና ላሄቲ ላምገንሢ ዳሮ ባኣካፓ ዲማዳ ባይቆንጎ፤ ዓይጎሮ ጌዔቲ ዒኢቲያ ዔርዛ ዋጎኮ ዔያታ ዑሣ ዓኣዳሢሮኬ።

20:9 20:9 ላሚ. ዋማ 21:17፤ ማቲ. 15:4፤ ማር. 7:10። 20:10 20:10 ኬሲ. ማፃ 20:14፤ ሊዊ. ዓኬ 18:20፤ ላሚ. ዋማ 5:18። 20:14 20:14 ሊዊ. ዓኬ 18:17፤ ላሚ. ዋማ 27:23። 20:16 20:16 ኬሲ. ማፃ 22:19፤ ሊዊ. ዓኬ 18:23፤ ላሚ. ዋማ 27:21። 20:17 20:17 ሊዊ. ዓኬ 18:9፤ ላሚ. ዋማ 27:22። 20:18 20:18 ሊዊ. ዓኬ 18:19።

19 «ፔቴ ዓሲ ዓደ ጌርና ማገም ዒንደ ጌርና ላሄቲ ላምገንሢ  
 ዒጊኒታገ ዬያ ማዳሢሮ ዬያ ዛሎ ዓጊንታ ሜቶ ዔያታ ዔካንዳኔ፤  
 20 ፔቴ ዓሲ ዓደ ዒሾ ማሾና ማገም ዓደ ጌኤዚ ማሾና፤ ሃሃ ዓሶ  
 ማሾና ላሄያ ማዔቲ ዬያ ማዲያና ዬኖ ዓሶ ዳውሲሴያ ማዔሢሮ  
 ዬያ ዛሎ ዓጊንታ ሜቶ ዔያታ ዔካንዳኔ፤ ናይ ሾውዋጋ ዔያታ  
 ሃይቃንዳኔ። 21 ፔቴ ዓሲ ፔኤኮ ጌርሲ ማሾ ጌርሲ ሃይቁዋንቲ  
 ዔኬቲ ዬይ ዓሢ ዒኢቲያ ማዓኔ፤ ሃሃ ጌርሲያ ዒ ዳውሲሴሢሮ ናይ  
 ባኢያ ማዒ ዓታንዳኔ።

22 «ዒንሢ ናንጋንዳጉዲ ታኣኒ ዒንሢ ጌልዛንዳ፣ ካኣና ዓጫ  
 ፔ ዳንጋፓ ዒንሢ ጩቱዋጉዲ ታኣኮ ዳምቦና ዋጎና ካፒ ማዲያ  
 ማዑዋቲ፤ 23 ዒንሢኮ ቤርታፓ ታ ዳውሳንዳ፣ ዒኢካ ናንጋ ዓሳ ማዲ  
 ባኮ ማዲፖቲ፤ ዔያታ ዬያ ባኮ ቢያ ማዲሢሮ ታ ዔያቶ ሻኣኪንቲኔ።  
 24 ዔኤዘና ዲኢቆና ኩሜ፣ ማሎ ዓጩሎ ዒንሢ ዳካልሳኒ ታኣኒ  
 ጫኣቄኔ፤ ዒንሢ ዓጪያ ማሂ ታ ዒንሢም ዒንጋንዳኔ፤ ሜሌ  
 ዴሮይዳፓ ዒንሢ ዲማሴሢ ታና፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒንሢኮ  
 ያኣዛሢኔ። 25 ዬያሮ ሙይንታንዳ፣ ሻቲ ማዔሢንታ ማዒባኣ  
 ቆልሞና ቦያና ካፖዋ ዲማሲ ዔሩዋቲ፤ ሙይንታኑዋ ቄዳ ማዔ  
 ቆልሞ፣ ካኖ ቦያንታ ካፖንታ ሙይፖቲ፤ ዒኢቲ ባኣዚ ማዔሢ ታ  
 ዒንሢም ኬኤዜሢሮ ዔያቶ ሙዔቲ ዒንሢ ዒኢታንዳኔ። 26 ዒንሢ  
 ታኣም ዲማዴያ ማዑዋቲ፤ ዓይጎሮ ጌዔቲ ታኣኒ ዲማዴያኬ፤ ዒንሢ  
 ታ ዴሬ ማዓንዳጉዲ ሜሌ ዴሮ ባኣካፓ ታ ዒንሢ ደኣሬኔ።

27 «ዓሶ ሙዓ ዓሶና ዠኣና ኮራ ዔኤቢ ያኣጫኒ ዓኣዴ፣ ዓቲንቄ  
 ማዔቲያ ላኣሊ ሹጮና ዲይንቲ ሃይቆንጎ፤ ዬይ ዓሳ ዬያይዲ  
 ሃይቃሢ ፔ ዳቢንቶናኬ» ጌዔኔ።

# 21

## ቄኤሶም ዓይሢንቲ ዳምቤ

1-4 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- «ዓኣሮኔ ፃጳፓ ማዔ ቄኤሶም  
 ሃዚ ጌዔ፤ ቄኤሴ ማዔ ዓይጎ ዓሲያ ዒጊኒ ሃይቄ ዋደና ዒንደ፣  
 ዓደ፣ ዓቲንቆ ናያ፣ ዉዲሮ ናያ፣ ጌርሲንታ ለዒ ባኣያ ጋራ ዓኣ  
 ጌርንታኮ ሌሲ ማዒባኣንቲ ዔፒ ዛላና ዒጊንቲ ዒጊኒኮ ሌሲ ካኣሚ  
 ፔና ዒኢሶፓ።»

5 «ዓይጎ ቄኤሴ ማዔቲያ ሃይቄ ዓሲ ዛላ ሲዩ፣ ፔኤኮ ቶኦኮ  
 ኹሎፓ፤ ቡኤጮዋ ቲቄቃሚሢ፣ ዑያዋ ፔኤኮ ሙርቶፓ፤ 6 ቄኤሴ

---

20:20 20:20 ሌዊ. ዓኬ 18:12-14። 20:21 20:21 ሌዊ. ዓኬ 18:16።  
 21:5 21:5 ሌዊ. ዓኬ 19:27-28፤ ላሚ. ዋማ 14:1።

ቢያ ታኣም ዲማዴያ ማዒ ሱንዖ ታኣኮ ጫሽኪሱዋያ ማዖንጎ፤  
 ሃሣ ዒዚ ታኣም ሙዖ ዒንጊዖ ዒንጋያ ማዒሣረ ታኣም ዲማዴያ  
 ማዓኔ። 7 ቁኤሴ ማዒ ዓሲ ካኣዡ ማኣረይዳ ናንጋ ላኣሎ ማዒቴያ  
 ዘኣዛ ኮኣማ ላኣሊ ማዒቴያ ሃሣ ዓንጂንተ ኬሰኬ ላኣሊ ዔኮፓ፤  
 ዓይጎሮ ጌዔቴ ቁኤሴ ቢያ ታኣም ዲማዴያ ማዓኔ ኮይሳሣረኬ።  
 8 ቁኤሴ ታኣም ሙኡዚ ዒንጊሣ ዒንጋያታሣረ ዴራ ታኣም ዲማዴያ  
 ማሂ ዔያቶ ዛጎንጎ፤ ታኣኒ ዒንሣ ታኣም ዲማሳ፣ ናንጊና ናንጋ  
 ጎዳሣ ዲማዴያታሣረ ዔያታ ዒንሣ ቤርታ ታኣም ዲማዴያ ማዖንጎ።  
 9 ቁኤሴኮ ዉዳሮ ናይ ካኣዡ ማኣራ ናንጊ ዘኣሰካ ኮኣማያ ማዒቴ  
 ዓዳ ዒዛ ዳውሲሳሣረ ታሚና ሚቺንተ ሃይቆንጎ።»

10 «ቁኤሶ ቢያኮ ሱኡጋሣ ዛይቶ ቲዡና ቲሽኪንቴያ፤ ቁኤሶ  
 ማኣዓሣያኣ ማይንታንዳጉዲ ታኣም ዲማዴያ ማዒሣረ ዓሲ ሃይቁ  
 ዋድና ሲዩ ዔርዛኒ ቶኣኮ ፔኤኮ ጉኡሊንተ ማኣዓሣያ ዳርዘፓ፤  
 11-12 ዒዚ ታኣም ዲማዴያታሣረ ዓፒሎና ማዡንጎ፣ ያኣሲ ዳርና  
 ካኣማ ማኣራፓ ኬሰኪ ዳንዲ፣ ሃሣ ዓዳኮ ማዒቴያ ዒንደኮ ሌሲ  
 ዓኣ ቤሲታቴያ ሜሌ ዓሲ ሌሲ ዓኣ ቤሲ ጌሊ ፔና ዒኢሶፓ፤  
 ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ። 13 ዩይ ቁኤሳሣ ኩሙሣ ዉዳሮ  
 ናይ ዔኮንጎ፤ 14 ዓኒ ሃይቁ ላኣሊ፣ ዓንጂንተ ኬሰኬ ላኣሊታቴያ፤  
 ሃሣ ካኣዡ ማኣራ ናንጋ፣ ዘኣዛ ኮኣማ ላኣሊያ ዔኮፓ፤ ጋዓንቴ  
 ፔ ዳሮ ባኣኮይዳፓ ኩሙሣ ዉዳሮ ናይ ዔኮንጎ። 15 ዩይ ያዲ  
 ማዒባኣያታቴ ታኣም ዲማዴያ ማዓኔ ኮይሳ፣ ዒዛኮ ናኣታ ዳምቦ  
 ጎይዳና ዒኢቴያ ማዓንዳኔ፤ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ፤ ዒዛ ታኣም  
 ዲማሳሣ ታናኬ» ጌዔኔ።

16 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 17 «ዓኣሮኔም ሂዚ ጌይ ኬኤዘ፤  
 ኔ ፃጳይዳፓ ጉንዖ ማዒ ዓሲ ታኣም ሙኡዚ ዒንጊሣ ሽኢሽ  
 ዒንጋኒ ኮይሱዋሴ፤ ዩይ ዳምባ ሙካ ዎዶ ቢያይዳ ካፒንተ ናንጋያ  
 ማዖንጎ፤ 18 ጉንዖ ማዒ ዓይጎ ዓሲያ ጌይፃ፡- ዓኣፒ ባይቁ ዓሲ፣ ዋቦ  
 ማዒቴያ ሚዛጸዋ ዓሲ፣ 19 ኩቺ ማዒቴያ ቶኪ ዋቦ ዓሲ፣ 20 ጊኢሬ  
 ዋቦ ዓሲታቴያ ቃሚሣ ዓሲ፣ ዓኣፒ ሃርጌ ዓኣ ዓሲ፣ ዲማ ዲማ  
 ዑሣዳ ኬሰካ ደርዓ ዓርቁ ዓሲ፤ ሃሣ ዓሽተሚ \* ሙኡዚ ዒንጊሣ  
 ታኣም ሽኢሽ ዒንጋንዳያ ኮይሱዋሴ። 21 ቁኤሳሣ ዓኣሮኔ ፃጳፓ  
 ጉንዖ ማዒ፣ ዓይጎ ዓሲያ ሙኡዚ ዒንጊሣ ታኣም ሽኢሽ ዒንጋኒ  
 ዳንዳዑዋሴ። 22 ዩያጉዴ ዓሣ ታኣም ዲማዴ ሙዖና ዑሣ ዓኣዴ  
 ታኣም ዲማዴያ ማዒ፣ ታኣም ሽኢሽንጎቴ ሙዖ ሙዓኒ ዳንዳዓኔ።  
 23 ጋዓንቴ ዒዛኮ ጉንዖ ማዒ ዑሣ ዓኣሣረ ታኣም ዲማዴ ማኣረ  
 ዒኢሱዋጉዲ ታኣም ዲማዴ፣ ጎኦቦና ዓፒሎና ሚቺ ዒንጎ ቤዘና

\* 21:20 21:20 ዓሽተሚ ዩኖ ቤዘይዳ ኬኤዘንቴሣ ዓሲ ዳይ ዓሽተንሣ ዓተንጎቄ  
 ዛላኬ።

ባንሢ ዑኩፓ፤ ቄኤሶ ታአም ዲማሴሢ ታና ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ» ።  
ጌራ ኬኤዜኔ።

24 ዬያ ባኮ ቢያ ዓኣሮኔና ናኣቶናም፤ ሃሣ ዒሰራዔኤሌ ዳሮማኣ ቢያ ሙሴ ኬኤዜኔ።

# 22

## ጾአሲም ዲማዴ ዒንጊሢ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 2 «ዓኣሮኔና ዒዛኮ ናኣቶናም ሂዚ ጌዔ፤ ታኣኮ ዲማዴ ሱንጾ ዒንሢ ጩሽኪሱዋጉዲ ዒሰራዔኤሌ ዳራ ታአም ዒንጋ ባኮ ቢያ ቦንቺ ዔኪጋፓ ታአም ዲማዴያ ማሂ ካፑዋቲ፤ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ። 3 ዒንሢ ፃጳፓታጾ ዒኣቲ ዓሲ ዒሰራዔኤሌ ዳራ ታአም ዲማሲ ዒንጌ ዒንጊያ ባንሢ ጩርቂ ዑኬቲ፤ ታ ቤርታፓ ዬይ ባይቆንጎ፤ ዬይ ዳምባ ሙካ ዋዶ ቢያይዳ ካፒንቲ ናንጋያ ማጾንጎ፤ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ።»

4 «ዓኣሮኔ ፃጳፓ ማዔ ዓይጎ ዓሲታቲያ ዑሰካ ኬሰካ ዶርዓ ዓኣያ ማዔቲ፤ ሃሣ ሃርጌ ዛላና ዑሰካፓ ዓልቃ ባኣዚ ዓኣ ዓሲ ዳምቦ ጎይጾና ጌኤሽካንዳያ ሄላንዳኣና ታአም ዲማዴ ሙጾ ሙጾፓ፤ ዬያጉዲ ሃሣ ሌሲ ካኣሚ ዒኣቲ ባኣዚታቲያ ሾይዣ ዜርፃ ሾኦቲ ዓሲ ካኣሜቲ፤ 5 ዒኣሳያ ማዔ፡ ሳዓና ጎቺንቲ ሃንታ ባኮታቲያ ዒኣቲያ ማዔ ዓሲ ካኣሜቲ፤ 6 ዬያጉዳ ባኮ ቢያ ካኣሜ ቄኤሳሢ ዳንዲ ዒባኒ ሄላንዳኣና ዒኣቲያ ማዓንዳኔ፤ ዑጾ ዋኣሢና ማሰቲባኣቲ፤ ታአም ዲማዴ ዒንጊያ ዒ ሙጾፓ። 7 ዓባ ጌሌሰካፓ ዒ ጌኤሽ ማዓንዳሢር ታአም ዲማዴ፡ ሃኣኮ ዒንጊያ ዒዛሲ ዒ ሙዓኒ ዳንዳዓኔ፤ 8 ሃይቄያ፡ ሃሣ ቦጾ ዋዴ ባኣዚኮ ዓሽኪ ሙጾፓ፤ ዬያ ሙዔቲ ዒዛ ዒኣሳንዳኔ፤ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ።»

9 «ቄኤሳ ቢያ ታኣኒ ዔያቶም ዒንጌ ዳምቦ ካፖንጎ፤ ዬያ ዔያታ ካፒባኣቲ ጋዓንቲ ዓይሢንቲያ ዒዲፃ ዳቢንቲ ዔያቶኮ ማዔም ዔያታ ሃይቃንዳኔ፤ ታኣኒ ዔያቶ ታአም ዲማሳ፡ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ።

10 «ታአም ዲማዴ፡ ዒንጊንቲ ባኮ ሙዓኒ ዳንዳዓሢ ቄኤሳሢ ማኣር ዓሶ ሌሊኬ፤ ቄኤሳሢኮ ሾኦቺ ማዔቲያ ሚኢሾ ጩጊንቲም ዒዛም ማዳ ዓሲያ ሙጾፓ። 11 ጋዓንቲ ቄኤሳሢ ፔኤኮ ሚኢሾና ሻንቄ ዔኬያና ዒዛኮ ማኣራ ሾይንቲያ ማዔ፡ ዒዛም ማዳ ዓሳ ቄኤሳሢር ማዔ ሙጾ ሙጾንጎ። 12 ቄኤሴ ማዒባኣ ዓሲም ለዔ፡ ቄኤሳሢኮ ናይ ታአም ዲማዴ ሙጾ ሙጾፓ። 13 ጋዓንቲ ዬና ናዔላ ናይ ሾዑዋንቲ ዓኒ ሃይቄያ ማዔም ዓኒ ማኣራፓ ዓንጂንቲ ኬሰኪ ዓዶ ኮይላ ሙኪ ናንጋ ቄኤሴ ናይታቲ ቤርታ ናይ ዓኣጾ ዒዛ ማዳሢጉዲ ዓዶ ዛሎ ማዔ፡ ታአም ዲማዴ ሙጾ ሙጾፓ፤ ዬያ

ጎይዖና ታኣም ዲማጅ ባኮ ሙዓኒ ዳንዳዓ ዓሳ ቁኤሳሢ ማኣሮ ዓሶ ሌሊኬ።

14 «ቁኤሶ ማኣሮ ዓሶ ማዓባኣ ዓይጎ ዓሲያ ማዖም ዔሩዋዖ ታኣም ዲማጅ ሙዖ ሙይ ጴጃቴ ዒንገንቴ ባኮኮ ደንጎ ኩቹፓ ፔቴ ማዓያ ገዳ ቃሲ ቁኤሳሢም ማሆንጎ። 15 ዒሰራዔኤሌ ዴራ ታኣም ዒንጎ፣ ዲማጅ ዒንገሪ ቁኤሳ ዒኢሳንዳያ ከይሱዋሴ፤ 16 ጌይፃ፡- ታኣም ዲማጅ ዒንገሪ ሙዓኒ ከይሱዋ ዓሲም ዒንገረ ዓሢ ማቶይዳ ጌልዙዋጉዲኬ፤ ዒንገሪ ቢያ ታኣም ዲማሳሢ ታና፣ ናንገና ናንጎ ጎዳሢኬ» ጌዔኔ።

17 ናንገና ናንጎ ጎዳ ሙሴም፡- 18 «ዓኣሮኔና ዒዛኮ ናኣቶና፤ ሃሃ ዒሰራዔኤሌ ዴሮም ቢያ ሃይፓ ዴማ ዓኣ ዳምሶ ኬኤዜ፤ ዒሰራዔኤሌ ዓሲ ማዔቴያ ዔያቶ ባኣካ ናንጎ ሜሌ ዓጨ ዓሲ ዖኦሲም ናኣቤ ናኣቢ ኩሜም፡ ሃሃ ፔ ሹኔና ታኣም ሚቹ ዒንጎንደ ባኣዚ ዔኪ ሸኢሻያ ማዔቴ ዒንገንታ ባካ ዓይጌያ ቦሂሳ ባኣዚ ባኣያ ማዖንጎ። 19 ዒዛኮ ዒንገሪ ታ ዔካያ ማዓንዳጉዲ ዔኤቢ ቦሂሳ ባኣዚባኣያ ባይ፣ ማራይ፣ ዋኣሪ ማዔቴ ጌማይ ሃንጎ ዓዴ ዔኪ ሸኢሻንጎ፤ 20 ዔኤቢ ቦሂሳ ባኣዚ ዓኣ፣ ዓይጎ ቆልሞዋ ዒንሢ ታኣም ዒንጌቴ ዬያ ታ ዔካዓከ። 21 ዓይጎ ዓሲኮዋ ናኣቤ ናኣባ ኩሜም፤ ሃሃ ፔ ሹኔና ዒንጎ ባኣዚ ፔቱሞና ዒንጎ ዒንገሢ ማሂ ዒንጎጎቴ ታኣኒ ዬያ ዔካያ ማዓንዳጉዲ ቦሂሳ ባኣዚባኣያ ማዖንጎ። 22 ዓኣፒ ባይቄያ፣ ማቄያ፣ ቶኪ ዲዴያ፤ ዬያጉዲ ሃሃ ገኢሸካ ከሢ ዓኣያ፣ ቃፃ ዓርቄያንታ ዑፃ ሜሌ ከሢ ዓኣ ቆልሞ ታኣም ዒንጎ ዒንገሢ ማሂ ዔከ ሸኢሻፓ፤ ዬንሢጉዴ ቆልሞ ሚቹ ዒንጎ ቤዘይዳ ሙኡዚ ዒንገሢ ማሂ ዒንገፖ። 23 ባይታቴያ ማራይ ዋሶ ማዔ ቆልሞ ዓሲ ፔ ሹኔና ዒንጎ ዒንገሢ ማሂ ዒንጎኒ ዳንዳዓኔ፤ ጎዓንቴ ናኣቢ ኩንሥሢ ማሂ ዬይ ዒንገንታኒ ዳንዳዐ-ዋሴ። 24 ጂኦቄ ዲይንቴ ቆልሞንታ ጌንጎቴ ቆልሞ ማዔቴያ ታኣም ዒንጎ ባኣዚ ማሂ ዔከ ሸኢሻፖቴ፤ ዬያጉዴ ባኣዚ ዒንሢ ዓጨ ታኣም ሸኢሻ ዒንገፖቴ።

25 «ዬያጉዴ ቆልሞ ሜሌ ዓጨ ዓሲዳፓ ዔኪ ታኣም ሙኡዚ ዒንገሢ ማሂ ዒንገፖቴ፤ ዬያ ቆልሞኮ ቦሂሳ ባኣዚ ዓኣያታሢሮ ታኣኒ ዬያ ዒንገሪ ዔካያቱዋሴ» ጌዔኔ።

26 ናንገና ናንጎ ጎዳ ሙሴም፡- 27 «ናኣሪታቴያ ማራናይ፤ ሃሃ ዋናናይ ሸይንቴ ዋደና ላንካይ ኬሊ ሄላንዳኣና ዒንደና ዋላ ዴዖንጎ፤ ጎዓንቴ ሳላሳ ከሌፓ ዓርቃዖ ሙኡዚ ዒንገሢ ማሂ ታኣም ዒንገንታኒ ዳንዳዓኔ።

28 «ሾዔ ዓይ ናኣሮማና ዋላ፣ ማራይታቲያ ዋኣሪ ናየና ዋላ ሚቺ ዒንጎ ዒንገሢ ማሂ ፔቲ ኬሊዳ ሹኪፖ። 29 ጋላታ ዒንገሢ ታኣም ዒንሢ ዒንጋ ዋደና ዒንገያ ታ ዔካያ ማዓንዳ ጎይሢ ማሂ ሺኢሹዋቲ። 30 ዚሮ ሄላንዳኣና ዓይሱዋየ ዒንገንቲ ኬሎና ዓሸኮ ጋፒሲ ሙዑዋቲ፤ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳኬ።

31 «ታኣኮ ዓይሢያ ካፒ ማዳያ ማዑዋቲ፤ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳኬ። 32 ታኣኮ ዲማዴ ሱንያ ጫሽኪሲፖቲ፤ ዒሰራዔኤሌ ዴራ ቢያ ታኣኒ ዲማዴያታሢ ዔሪ ታና ቦንቾንጎ፤ ዒንሢ ታኣም ዲማሳሢ፣ ታና ናንገና ናንጋ ጎዳኬ። 33 ታ ዒንሢኮ ፆኦሲ ማዓኒ ጊብፄ ዓጫፓ ዒንሢ ዔኪ ኬሴኔ፤ ታኣኒ ናንገና ናንጋ ጎዳኬ» ጌዔኔ።

# 23

## ካኣሺ ኬሊ ማሂ ቦንቾንጋ ቦንቾ

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 2 «ዒሰራዔኤሌ ዓሶም ሂዚ ጌዔ፤ «ዎኦሲ ካኣሽካኒ ቡኪንቶ ቦንቾ ኬሊ» ጌይ ዒንሢ ዲማሲ ቦንቾንዳ ኬላ ሃኣቶኬ፡- 3 ላሆ ኬሊ ማዴ ዒንሢኮ ማዴዋቲ፤ ለንካሳ ኬላ ጋዓንቲ ሃውሺ ቦንቾ ኬሊ ታሢ ዔራዋቲ፤ ዬማ ኬሎ ታና ካኣሽካኒ ሌሊ ቡኪንቲዋቲ፣ ማሌ ማዴ ማዴፖቲ፤ ዒንሢ ናንጋ ቤዞ ቢያይዳ ሃውሾ ኬላ ታኣም ዲማዴያኬ።»

## ዑሣ ዓኣዲያ ቦንቾንጋ ላኣዳ ሙዒ ቦንቾ ኬሎ (ፓይ. ማፃ 28:16-25)

4 «ፔቲ ፔቲ ቦንቾ ኬላ ዔርቲም፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ዒንሢ ቡኪ ቡኪ ቦንቾንዳ ዴኤፖ ዴኤፖ ኬሎንሢ ሃኣቶኬ፡- 5 ናንገና ናንጋ ጎዳ ቦንቾንታንዳ፣ ዑሣ ዓኣዲያ ኬላ ቦንቾንቶ ዓርቃሢ ቤርታሳ ዓገሮኮ ታጶ ያይዳሳ ኬሎ ዓባ ጌሊ ሳዓ ሃባርታዛኬ፤ 6 ታጶ ደንጋሳ ኬሎ ላኣዳ ሙዒ ቦንቾ ኬላ ቦንቾንቶ ዓርቃኔ፤ ዬማፓ ዴንዲ ለንካይ ኬሊ ሄላንዳኣና ሙኦቃ ፆኣዛ ጌሊባኣ ላኣዳ ሙዑዋቲ። 7 ዬያቶ ኬሎኮ ቤርታሳ ኬሎ ታና ካኣሽካኒ ቡኪንቲዋቲ፤ ዒንሢ ማዴ ማዴፖቲ። 8 ለንካይ ኬሊ ሄላንዳኣና ሙየ ዒንገያ ታኣም ሺኢሹዋቲ፤ ሳላሳ ኬሎና ዒንሢ ማዴ ሃሺ ታና ካኣሽካኒ ቡኩዋቲ» ጌዔኔ።

23:3 23:3 ኬሲ. ማፃ 20:8-10፤ 23:12፤ 31:15፤ 34:21፤ 35:2፤ ላሚ. ዋማ 5:12-14። 23:5 23:5 ኬሲ. ማፃ 12:1-13፤ ላሚ. ዋማ 16:1-2። 23:8 23:8 ኬሲ. ማፃ 12:14-20፤ 23:15፤ 34:18፤ ላሚ. ዋማ 16:3-8።

**ቤርቲ ዲንጊሢ ሶንቾ ኬሊ**

9 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 10 «ዲሰራዔኤሌ ዳሮም ሂዚ ጌዔ፤ ታኦኒ ዲንሢም ዲንጋ ሳዔሎ ጌላፆ ጎሽኪ ማኦሎ ዲንሢ ቡራ ዎዶና ቤርታሳ ናኦሮ ቄኤሳሢም ዔኪ ዬይ ዲንጉዎቲ፤ 11 ዬካፓ ዬያ ታ ዔኬያ ማዓንዳጉዲ ቄኤሳሢ ናኦሮ ዠፍጊ ታኦም ዲማጴ ዲንጊሢ ማሂ ዲንጎንጎ፤ ዬያ ዲዚ ዲንጋኒ ኮይሳሢ ሃውሾ ኬሎኮ ዚሮ ጉቲ ማፆንጎ፡፡ 12 ዲንሢ ሃኦኮ ዲንጊያ ዲንጋ ኬሎና ሶሂሳ ባኦዚባኦ፤ ፔቲ ሌዔ ማዔ ዓዴ ማራናይ ሚቺ ዲንጎ ዲንጊሢ ማሂ ሃኦኮና ዎላ ዔኪ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ሺኢሹዎቲ፡፡ 13 ሃሃ ዬያና ዎላ ሪሚቶ ዛይቶና ዲርኪንቲ፤ ላምፆ ኪሎ ማዓ ሺኢቺ ዲኢሊ ሙኡዚ ዲንጊሢ ማሂ ዔኪ ሺኢሹዎቲ፤ ዬያኮ ሳዎ ታና ዎዛሳ ሚቺ ዲንጎ ዲንጊሢ ማፆንጎ፤ ሃሃ ፔቲ ዶሎዜ ማዓንዳ ዎይኔ ዑሺያ ዔኪ ሙኪ ዲንጉዎቲ፡፡ 14 ዬያ ዲንሢ ታኦም ዲንጋንዳሢኮ ቤርታ ዓኮ ሃኦኮኮ ቲሻሢ ዓኦዔ ማዔቲያ ሻኦቄ፤ ሃሃ ዎዲ ላኦዲያ ሙይፖቲ፤ ዬይ ዲንሢ ናንጋ ቤዞ ቢያይዳ ሙካ ሾይንታ ካፒ ናንጋ ዳምቤ ማፆንጎ፡፡»

**ሃኦኮ ቡር ዎዶና ሶንቾ ኬሊ  
(ፓይ. ማፃ 28:26-31)**

15 «ዠፍጊ ዲንጊንታ ዲንጊያ ዲንጊንቲ ኬላፓ ሴካ ላንካይ ቃልሾ ኬሊ ፓይዳዎቲ፡፡ 16 ላንካሳ ቃልሾኮ ደንጊታሚ ኬሊ ማዓ ዓቦና ላሚ ዬኖ ዓኮ ሃኦኮይዳፓ ሙኡዚ ዲንጊሢ ታኦም ዲንጉዎቲ፤ 17 ዲዞ ኬሎና ፔቲ ፔቲ ዓሳ ፔ ማኦራፓ ላምፆ ኪሎ ማዓ ዛይቲና ዲርኪንቲ ዲኢሊ፡ ሙኡቃ ፃኦዛ ዎሂ ላምፆ ኪሎ ማዓ ሺኢቺ ዲኢሊና ላኦዶና ላኦዳ ዠፍጊ ዲንጊንታ ዲንጊሢ ማሂ ዲንጎንጎ፤ ዬያ ሃኦኮኮ ቤርቶ ዲንጊያ ማሂ ታኦም ዔኪ ሺኢሹንጎ፡፡ 18 ዬያ ካሦና ዎላ ሶሂሳ ባኦዚባኦ፤ ፔቲ ሌዔ ኩሜ ላንካይ ዓዴ ማራናይ፡ ፔቲ ጌማናይና ላምፆ ዓዴ ማራይ ዲሰራዔኤሌ ዳራ ዔኪ ሺኢሹንጎ፤ ዬያታ ሃኦኮ ዲንጊያና ዎይኖ ዑዠና ዎላ ሚቺ ዲንጎ ዲንጊሢ ማዔ ታኦም ዲንጊንቶንጎ፤ ዬያኮ ሳዎ ታና ዎዛሳያ ማዓንዳኔ፡፡ 19 ዬያጉዲ ሃሃ ጎሜ ጌኤሻ ዲንጊሢ ማዓ ፔቲ ኮላይ፡ ፔቲ ሌዔ ማዔ ላምፆ ዓዴ ማራናይ፤ ፔቲዎና ዲንጎ ዲንጊሢ ማሂ ሺኢሹዎቲ፡፡ 20 ዬካፓ ቄኤሳሢ ካሦንሢና ላምፆ ማራናኦቶንሢና ዎላ ዠፍጊ፡ ታኦም ዲማጴ ዲንጊሢ ማሂ ዲንጎንጎ፤ ዬይ ቄኤሳሢ ዛላ ማዓያ ማዓንዳኔ፤ ዬንሢያ ታኦም ዲማጴ ዲንጊሢኬ፡፡ 21 ዬኖ ኬሎ ታና ካኦሽካኒ ቡኪንቲዎቲ፤

23:18 23:18 ኬሊ. ማፃ 23:16፤ 34:22፤ ላሚ. ዎማ 16:9-12፡፡

ሜሌ ማደ ማዲፖቴ፤ ዬይ ዲንሢ ናንጋ ቤዞ ቢያይዳ ሙካ ሾይንታ ካፓ ዳምቤ ማፖንጎ።

22 «ዲንሢ ማኣሎ ቡራ ዎደና ጎዦኮ ዓጮይዳ ዓጮይዳ ዓኣ ሃኣኮ ዔኪፖቴ፤ ሃሃ ቶሊ ዓቴሢ ጊንሢ ዚንጊፖቴ፤ ዬያ ማንቆ ዓሶና ሜሌ ዓጫፓ ሙኬ ዓሶናም ሃሹዎቴ፤ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢኮ ፆኣዛሢ።»

**ዓኮ ሌዎ ቦንቾ ኬሊ**  
(ፓይ. ማፃ 29:1-6)

23-24 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዲሰራዔኤሌ ዓሶም ሙሴ ሂዚ ጌዒ ኬኤዛንዳጉዲ ዓይሢ፡- «ላንካሳ ዓጊኖኮ ቤርታሳ ኬሎ ዲማ ቦንቾ ኬሊ ማሂ ቦንቾዎቴ፤ ዛዬ ዋርቁንቴ ዎደና ታና ካኣሽካኒ ዒዞ ኬሎ ቡኪንቱዎቴ። 25 ዬኖ ኬሎ ታኣም ሙኡዚ ዲንጊሢ ዲንጉዎቴ፤ ሜሌ ዲንሢኮ ማደ ማዲፖቴ»

**ጎሜ ጌኤሾ ኬሊ**  
(ፓይ. ማፃ 29:7-11)

26 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 27 «ላንካሳ ዓጊኖኮ ታጳሳ ኬሎና ዴሮኮ ጎሞ ጌኤሾ ኬሊ ማፖንጎ፤ ታና ካኣሽካኒ ቡኪንቱ፤ ፔቴታዎ ዓኤቢ ሙዑዎፖ ፔኤቆዎቴ፤ ታኣም ሙኡዚ ዲንጊሢያ ዲንጉዎቴ። 28 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢኮ ፆኣዛሢ ቤርታ ዬና ኬሌላ ዴሮኮ ጎሞ ጌኤሾ ዳምባ ኩንሢንታ ኬሎታሢረ ዬኖ ኬሎ ዓይጎ ማደዎ ማዲፖቴ። 29 ዬኖ ኬሎና ሙኡዚ ሙዔ ዓሲ ታ ዓሶ ባኣካፓ ባይቆንጎ፤ 30 ዬያጉዲ ዓይጎ ማደዎ ማፖም ማደ ዓሲ ታኣኒ ታ ዴሮ ባኣካፓ ባይዛንዳኔ። 31 ዬያሮ ፔቴታዎ ዒዞ ኬሎና ማደ ማዲፖቴ፤ ዬይ ዲንሢ ናንጋ ቤዞ ቢያይዳ ሙካ ሾይንታ ካፓ ዳምቤ ማፖንጎ። 32 ዬኖ ዓጊኖኮ ታዞጳሳ ኬሎ ዓባ ጌሌማፓ ዴንዲ ዚሮ ዓባ ጌላንዳኣና ዓይጎ ባኣዚያ ሙዑዎፖ ዬኖ ኬሌሎ ዲማ ሃውሺሢ ኬሊ ማሂ ቦንቾዎቴ» ጌዔ።።

**ዉልሾ ዴማ ዴዒ ቦንቾ ኬሎ**  
(ፓይ. ማፃ 29:12-40)

33 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 34 «ዲሰራዔኤሌ ዴሮም ሂዚ ጌዔ፤ ላንካሳ ዓጊኖኮ ታጳ ደንጋሳ ኬላፓ ዓርቁ ላንካይ ኬሊ ሂላንዳኣና ዉልሾ ዴማ ዴዒ ቦንቾንታ፡ ታ ኬሎ ቦንቾዎቴ፤ 35 ዬንሢ ኬሎይዳፓ ቤርታሳ ኬሎ ቡኪ ታና ካሽኩዎቴ፤ ሜሌ ዓይጎ ማደዎ

23:22 23:22 ለዋ. ዓከ 19:9-10፤ ላሚ. ዎማ 24:19-22። 23:32 23:32 ለዋ. ዓከ 16:29-34።



ማዲፖቴ፤ 36 ይንሢ ለንካዎ ከሎንሢ ሲያይዳ ሙዖ ዲንጊያ ታኣም ሺኢሹዋቴ፤ ሳላሳ ከሎና ታና ካኣሽካኒ ቡከንቱዋቴ፤ ሙዖ ዲንጊያዋ ታኣም ዲንጉዋቴ፤ ዬና ጋፒንሢ ቡከንቱ ኬሊ ማዔሢሮ ሜሌ ማዲ ዲንሢኮ ማዲፖቴ።»

37 «ሚቹ ዲንጎ ዲንጊያ፡ ሙዖ ዲንጊያ፡ ዑዡ ዲንጊያንታ ሜሌ ሜሌ ዲንጊያዋ ታኣም ከይሳሢ ጎይያ ሲያ ከሊ ዲንጊ ታና ዲንሢ ካኣሽካንዳ ታኣኮ ቦንቾ ከሎንሢ ዬንሢኬ። 38 ዬንሢ ባኮ፡ ታኣኮ ቦንቾ ከሎና ዲንሢ ዲንጋ ዲንጊያይዳ፤ ናኣቦ ዲንሢ ዲንጋ ዲንጊያይዳ፤ ሃሃ ዲንሢ ሸኔና ዲንሢ ዲንጋ ዲንጊያይዳ ቃሲ ዲንሢ ዲንጋንዳ ባኣዚኬ።»

39 «ማኣሎ ዲንሢ ቡሬሰካፓ ለንካሳ ዓጊኖኮ ታጾ ዶንጋሳ ከላፓ ዓርቃዖ ለንካይ ከሊ ሄለንዳኣና ዎዛ ቦንቾ ታ ቤርታ ቦንቹዋቴ፤ ዬያቶይዳፓ ቤርታሳ ከሎማና ሳላሳ ከሎና ዲማ ሃውሺሢ ከሊ ዲንሢም ማዖም። 40 ዬኖ ቤርታሳ ከሎይዳ ዲንሢ ቱኬ ኮዡ ሚዖ ዓኣፖንታ ሜኤፄ ዲላሺንታ ሃሃ ዓኣዔ ሚሢ ዋላሺ ሜንሢ ዔኪ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢኮ ያኣዛሢ ቤርታ ለንካይ ከሊ ሄለንዳኣና ዎዛዲዋቴ። 41 ዬኖ ቦንቾ ለዓ ለዓ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ለንካይ ከሊ ሄለንዳኣና ቦንቹዋቴ፤ ዬይ ዲንሢኮ ናኣቶኮ ናኣቶና ናንጋ ዳዎቤ ማዖንጎ፤ ለንካሳ ዓጊኖና ዓጊኖና ቦንቹዋቴ። 42 ዲሰራዔኤሌ ዴራ ጉቤ ለንካይ ከሊ ሄለንዳኣና ዉልሻ ዴንካ ዴዖንጎ፤ 43 ዬያይዲያና ታኣኒ ዲሰራዔኤሌ ዴሮ ጊብፂ ዓጨፓ ከሳኣና፡ ዴራ ዋዡ ዴንካ ናንጋንዳጉዲ ማሃሢ ዲንሢኮ ናኣታ ዔራንዳኔ፤ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢኮ ያኣዛሢ» ጌዔኔ።

44 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያታ ካኣሽኪ ቦንቻንዳ ከሎ ዲሰራዔኤሌ ዓሶም ሙሴ ዬያይዲ ዔርዜኔ።

# 24

## ያኦሲ ካኣሽኪንታ ማኣሮ ጋራ ፖዓ ፖዒ (ኬሲ. ማፃ 27:20-21)

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 2 «ዓፒሎና ማዡንቱ፡ ያኦሲ ዴሮና ካኣማ ማኣሮ ጋራ ዓኣ ፖዓ ሲያ ዎዴ ፖዒ ዴዓንዳጉዲ ሪሚቶ ዓኣፖ ጨኡጲ ጊሶና ዛይቶ ኔኤም ዔኪ ዬዓንዳጉዲ ዲሰራዔኤሌ ዴሮም ከኤኬ። 3 ዬካፓ ዓኣሮኔ ዋንቶ ዋንቶ ዓፒሎና ማዡንቱ፡ ያኦሲ ዴሮና ካኣማ ማኣሮኮ ጋራ ዓኣ ታኣቦቶኮ ቤርቶ ዛላ፡ ጎኦቦና ዓፒሎኮ ዙላ ታ ቤርቶይዳ ሳዓ ካራንዳያ ሄለንዳኣና ዔኤሢ ጎይሃ ዎይሃንጎ፤

23:36 23:36 ላሚ. ዎማ 16:13-15::

ዬይ ዳምባ ሙካ ሾይንታ ቢያ ካፒ ማዳያ ማዎንጎ። 4 ዓኣርኔ ዬንሢ ፖዎንሢ ጌኤሽ ዋርቆና ኮሽንቴ ሻርኖይዳ ገኢሊሽ ጌሦንጎ፤ ዬንሢ ፖዋ ታ ቤርቶይዳ ቢያ ዎዴ ዔኤቲ ዴዒያ ማዓሢ ዛጎንጎ።»

**ጾኦሲም ዒንጎ ላኣዳ**

5 «ዬያጉዲ ሃሣ ታጾ ላምዎ ኪሎ ማዓንዳ ሺኢቸ ዲኢሊ ዔከ፡ ታጾ ላምዎ ዳካ ዳካ ላኣዳ ላኣዳ፤ 6 ዬንሢ ላኣዳንሢ ታ ቤርቶይዳ ዓኣ፡ ጌኤዠ ዋርቆና ጳርቆና ዴጌ ሎኦዠ ያይቶይዳ ላሆንሢ ፔቴ ዛላ፡ ዓቴ ላሆንሢያ ባጎ ዛላ ዎሊ ቤኤዚ ጌሢ። 7 ታኣም ሚቸ ዒንጎ ዒንጊያ ማሊሳ ላኣዳ ዒንጊሢ ማዔሢ ዔርዛጊ ጌኤሽ ዐንጃ ላምዎ ዎሊ ቤኤዚ ጌሦና ላኣዳኮ ኮራ ኮራ ጌሢ፤ 8 ዬይ ሙካ ዎዴይዳ ሃውሾ ኪሎ ኪሎ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ቤርታ ጌሢንቴ ዴዎንጎ፤ ዬይ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ቢያ ዎዴ ማዲ ኩንሢኒ ኮይሳ ጫኣቁም ዳምቤኬ። 9 ዬይ ካሣ ዓኣርኔና ዒዛኮ ናኣቶናም ማዓያኬ፤ ዔያታ ታኣም ዲማዴ ቤዘይዳ ሙዎንጎ፤ ዬይ ሚቸ ዒንጎያ ማሂ ሺኢሾና ዒንጊያ ታኣም ዲማዴያ፡ ዔያቶ ዛላ ማዓያኬ» ጌዒ ዓይሣኔ።

**ጾኦሲ ጫሽኬ ዓሲዳ ዎጊንታ ዎጊ**

10-11 ዒንዳ ዒሰራዔኤሌ ዓሲ ዓዴ ገብፃ ዓሲ ማዔ፡ ፔቴ ዓሲ ዓኣኔ፤ ዒዛኮ ዒንዶ ሱንፃ ሴሎሚቶኬ፤ ዒዛ ዳኣኔ ዜርፃፓ ማዔያ ዲብሪ ጎዎሢኮ ናይ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ዓሲኬ፤ ዬይ ዓሢ ጉርዶይዳ ፔቴ ዒሰራዔኤሌ ዓሲና ዎላ ዑራዲ፡ ዑርይዳፓ ዔቁያና ናንጊና ናንጋ ጎዳኮ ሱንፃ ጫሽኬሢሮ ሙሴ ቤርቶ ዓሳ ዒዛ ዔኪ ዬዔኔ፤ 12 ዒዛ ዎዲኒ ኮይሳቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዔያቶም ኬኤዘንዳያ ሄላንዳኣና ቱኡሲ ማርካ ጌሢ ካፓ ዓሲና ዒዛ ዔያታ ካፒሴኔ።

13 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 14 «ታና ጫሽኬ ዓሢ ጉርዳፓ ዙሎ ኬሴ፤ ዒዚ ጫሽካኣና ዎይዜ ዓሳ ቢያ ዬይ ዓሢ ዲቢንቴያ ማዔሢ ማርካዲኒ ቢያ ዓሳ ፔቴና ኩጮ ዒዛ ቶኣካ ጌሦንጎ፤ ዬካፓ ዴራ ቢያ ዒዛ ሹቻ ዲይ ዎዶንጎ። 15 ዒሰራዔኤሌ ዓሰም ሂዚ ጌዔ፤ ዓይጎ ዓሲያ ፔኤኮ ጾኦሲ ጫሽኬሢ ጎማ ማዴሢሮ ዬያ ዛሎ ዒዛይዳ ዓጊንታ ባኮ ዒ ዔካንዳኔ፤ 16 ታኣኮ ሱንፃ ጫሽካ ዓሲ ዎዎዲንቶንጎ፤ ዒሰራዔኤሌ ዓሲ ማዔቴያ ማሌ ዓጪ ዓሲ ማዔ ዓሲ ቢያ ታ ሱንፃ ጫሽኬቴ ዒሰራዔኤሌ ዴራ ዬያ ዓሢ ሹቻ ዲይ ዎዶንጎ።»

24:6 24:6 ኬሲ. ማፃ 25:30። 24:9 24:9 ማቲ. 12:4፤ ማር. 2:26፤ ሉቃ. 6:4።

17 «ዓሲ ዋዳ ዓሲ ዖና ማዕቲያ ሃይቃንዳጉዲ ዋጊንቶንጎ፤  
18 ማሌ ዓሲኮ ቆልሞ ዋዳ ዓሲ ዒማጉዳ ቆልሞ ማሂ ጨጎንጎ፤ ዩይ  
ዋጋ ሺምፖ ዛሎ ሺምፖ ጨጎም ጌይሂኬ።»

19 «ዓይጎ ዓሲያ ማፖም ፔቲ ዓሲዳ ፑርታ ባአዚ ማዳያ ማዕቲ  
ዒማጉዳ ባአዚ ዩያ ዓሂዳ ማዳጎቶንጎ፤ ጌይፃ፡- 20 ዩይ ዓሂ ዓሲኮ  
ሚገህሂ ሚንህያ ማዕቲ ዒዛኮዋ ሚገፀ ሚንህሂንቶም፤ ማሌ ዓሲኮ  
ዓአፒ ዋዳያ ዒ ማዕቲ ዓአፓ ዋዳጎቶም፤ ሃህ ዓቺ ሚንህያታቲ  
ዓጫ ዒዛኮ ማቆም፤ ዩያጉዲ ማሌ ዓሲ ዑሂዳ ዓይጎ ባአዚያ  
ዒ ማዳ ባካ ዒዛይዳአ ማዳጎቶንጎ፤ 21 ቆልሞ ዋዳሂ ሴዛ ማሌ  
ጨጎንጎ፤ ጋዓንጉት ዓሲ ዋዳሂ ሃይቃንዳጉዲ ዋጊንቶንጎ። 22 ሃይ ዋጋ  
ዒንሂሂ ዒሰራዔሌሌ ዓሰንታ ዒንሂሂኮ ባአካ ናንጋ ማሌ ዓሰንታም  
ቢያ ሂኮ ማዳያ ማፖንጎ፤ ታአኒ ናንገና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዒንሂሂኮ  
ፆኦሲኬ» ጌዔኔ።

23 ሙሴ ዩያ ቢያ ዳርም ኬኤዚ ጋፒሳዛ ዔያታ ዩያ ዓሂ ጉርዳፓ  
ዙሎ ኬሲ፡ ሹቻ ዲይ ዋዳኔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴ ዓይህ ጎይፖ  
ዒሰራዔሌሌ ዳራ ማዳኔ።

# 25

## ላንካሳ ሌዖና ሃውሾ ሃውሺያ (ላሚ. ዋማ 15:1-11)

1 ናንገና ናንጋ ጎዳ ሙሴም ሲና ዲኮይዳ፡- 2 «ዒሰራዔሌሌ  
ዓሰም ሂዚ ጌዔ፤ ናንገና ናንጋ ጎዳ ዒንሂሂም ዒንጋንዳ ዓጫ ዒንሂሂ  
ጌሌ ዋዳና ላንካሳ ሌዖይዳ ፔቲታፖ ጎሺ ጎሽኩዋፖ ሃሺ ናንገና ናንጋ  
ጎዳ ቦንቹዋቲ። 3 ላሆ ሌዔ ሂላንዳአና ጎዙ ዒንሂሂኮ ጎሽኩዋቲ፤  
ዋይኖኮዋ ፑርቲ ካአፖ ካሪ ኮሹዋቲ፤ ካፄ ሃአኮዋ ማአላፓ ቡሪ  
ዔኩዋቲ። 4 ላንካሳ ሌዓ ጋዓንጉት ታአም ዳማዳያ ማፖንጎ፤ ዩኖ  
ሌዖይዳ ጎዙ ዒንሂሂሲ ጎሽኪፖቲ፤ ሃህ ዋይኖኮዋ ፑርቲ ካአፖ  
ካሪ ካሪ ኮሺፖቲ። 5 ማአሎይዳ ጉሪ ባቃሊ ካፄ ሃአኮ ዔኪፖቲ፤  
ሃህ ፑርቲ ካአፖ ካሪ ኮሺንቲባአ ዋይኖይዳፓ ዓአፖ ዔኪፖቲ።  
ዩና ሌዓ ጎዙ ዒንሂሂኮ ጎሽኪንቲዋ ሌዔ ማፖንጎ። 6 ዩኖ ሌዖይዳ  
ዒንሂሂ ጎዙ ጎሽኩዋያ ማዕቲያ ዒንሂሂኮ ማአሎይዳ ጉሪ ካፄ ባካ  
ዒንሂሂንታ ዒንሂሂም ማዳ ዓሰንታም፡ ሃህ ዒንሂሂ ሚኢሺ ጨጊ

24:17 24:17 ኬሲ. ማፖ 21:12። 24:20 24:20 ኬሲ. ማፖ 21:23-25፤ ላሚ.  
ዋማ 19:21፤ ማቲ. 5:38። 24:22 24:22 ፓይ. ማፖ 15:16።

ማደሻ ዓሶንታም፤ ይያጉዲ ዲንሢና ዋላ ናንጋ ማሌ ዓጮ ዓሶም፤  
7 ዲንሢካ ቆልሞና ካዮ ቦዖናም ሙኡዚ ማፖንጎ። »

ዓይሉሞፓ ኬሰኪሢንታ ሻንቁንቲ ዔውቲ ሰዓ ማሂሢንታ ሌዔ  
ዛላ

8 «ላንካይ ሃውሾ ሌዔ ላንካይ ማይንቲ ፓይዳ፤ ይያ ኔ ፓይዳዛ  
ሌዓ ዋሊ ዑፃ ገይዲታሚ ታዘጸ ሌዔ ማዓ። 9 ይካፓ ላንካሳ  
ዓጊኖኮ ታጸሳ ኬሎና ቦንቹንታ ጎሞ ጌኤሽያ ኬሎ ዲንሢ ዓጮ  
ቢያይዳ ዛይ ዋርቃንዳ ዓሲ ዳኩዋቲ፤ 10 ይያይዲ ደንጊታማሳ ሌዖ  
ታኣም ዲማሲ፡ ዓጮይዳ ቢያ ናንጋ ዓሶም ዓይሌ ማዒ ሻንቹንቲሢ  
ዓይሉሞፓ ኬሰኪ ፔ ዓጊኖ ባንሢ ዴንዳንዳጉዲ፡ ሃሃ ሻንቹንቲ  
ጎሽያኣ ሻንቹ ዓሢም ማዓንዳጉዲ ኬኤዙዋቲ፤ 11 ይኖ ሌዖና ጎዡ  
ዲንሢካ ጎሽኪፖቲ፤ ሃሃ ዲንሢ ጎሽኪባኣንቲ ማኣሎይዳ ጉሪ ባቃሊ  
ካፄ ሃኣኮ ዔኪፖቲ፤ ይያጉዲ ፑርቲ ካኣፓ ካሪ ጊኢጊሽንቲባኣ  
ዎይኖ ዓኣፖዎ ማንፃ ዔኪፖቲ። 12 ይና ሌዓ ጉቤ ታኣም ዲማዴያ  
ማፖንጎ፤ ዲንሢ ጎሽኪባኣንቲ ማኣሎይዳ ጉሪ ባቃሊ ካፄ ሃኣኮ  
ዒኢካ ማኣላፓ ዔኪ ሙዑዋቲ።

13 «ይያኮ ቤርታ ሻንቹንቲ ጎሽ ይኖ ሌዖይዳ ሻንቹ ጎዡ ዳዳሢም  
ማሂ ዲንጊንታያ ማፖንጎ። 14 ዲንሢካ ፃጲ ማዔ ዓሲም ሰዓ ዲንሢ  
ሻንቹቲ፤ ሃሃ ጊንሢ ሻንቁያ ዲንሢ ማዔቲ ፔቲይ ባጋሢም ጌኔ ማደ  
ማደፓ። 15 ሻንቹንቲ ሰዓ ማዓ ሌዓ ሄላንዳኣና ዓኣ ሌዖኮ ፓይዶ  
ዔሪ፡ ኔ ፃጸሢፓ ሻንቁ፤ ዒዚያ ይኖ ሌዖ ጋራ ዓኣ፡ ሃኣካ ካፃንዳ  
ሌዖኮ ፓይዶ ዔሪ ሻንቹንጎ። 16 ይኖ ሌዖኮ ፓይዳ ሚርጌቲ ሚርጌ  
ሚኢሽ ዲንጌ፤ ሌዖኮ ፓይዳ ዳካ ማዔቲ ዳካ ሚኢሽ ዲንጌ፤ ዓይጎር  
ጌዔቲ ዒ ሰዖ ሻንቻሢ ጎዡ ካፃሳንዳ ሃኣኮ ጎይፖታሢርኬ። 17 ፔቲ  
ዒሰራዔኤሌ ዓሲ ፔ ባጋሢም ጌኔ ማደ ማደፓ፤ ዲንሢካ ፆኦዛሢ  
ዒጊጩዋቲ፤ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዲንሢካ ፆኦዛሢ።

18 «ዲንሢ ናንጋ ዓጮይዳ ኮሽ ናንጋኒ ታኣኮ ዎጎና ዓይሢያና  
ካፒ ኩንሣያ ማዑዋቲ። 19 ዲንሢካ ሰዓ ዲንሢም ጊዳ ሃኣኮ  
ካሣንዳሢር ሙዓንዳ ባኣዚ ዴንቁ ሜታባኣያ ዲንሢ ናንጋንዳ።።

20 «ጋዓንቲ ዲንሢ፡ ኦኡኒ ጎሽ ጎሽኪ ሃኣኮ ዓርሢባኣቲ ይኖ  
ላንካሳ ሌዖ ዓይጎ ሙዓንዳይ?» ጌይ ፆኦጩናናንዳ፤ 21 ላሃሳ  
ሌዖና ታኣኒ ዲንሢካ ሰዖ ሚርጌና ዓንጃንዳሢር ሃይሃ ሌዔም  
ጊዳንዳ ሃኣኮ ካፃንዳ። 22 ሳላሳ ሌዖይዳ ማዔቲያ ጎዡ ዲንሢ  
ጎሽካ ዎዶና ዲንሢ ሙዓንዳሢ ቤርታኣ ሃኣኮኬ፤ ይያ ሃኣኮ ታዘጸሳ  
ሌዖ ሃኣኮ ዓርሢንዳያ ሄላንዳኣና ሙዒ ሙዒ ዲንሢ ዴዓንዳ።።

25:7 25:7 ኬሲ. ማፃ 23:10-11።

**ሻንቁንቲ ዔውቲ ባአዚ ማሂሂ ዛላ**

23 «ሳዖ ዒንሂኮ ማሂንቱዋ ጎይሂ ፔቶ ሻንቹፖቲ፤ ዓይጎሮ ጌዔቲ ሳዓ ዒንሂሮቱዋንቲ ታኣሮታሂሮኬ፤ ዒንሂ ሙኬ ዓሲጉዲ ማዒ ዒኢካፓ ጰዳ ባኮ ሙዓንዳጉዲ ታ ዓይሄኔ።

24 «ሳኣ ዒንሂ ሻንቃ ዋደና ዬይ ሻንቹ ዓሂ ሳዖ ገንሃ ማሂ ሻንቁ ዔካኒ ላኣጋ ባአዚ ባኣያ ማዓኒ ኮይሳኔ። 25 ፔቲ ዒሰራዔኤሌ ፃጲ ማዔያ ማንቁ፣ ሳዖ ፔኤኮ ሻንቻያ ማዔቲ ዒዛኮ ዑኬ ማዔ ዒጊኒ ዒዛኮ ሳዖ ዒዛም ጨገ ማሂሳኒ ዳንዳዓኔ። 26 ዬያ ማዳንዳ ዑኬ ዒጊኒ ባይቁቲ ዒዚ ናንጊቤቃ ቆሎ ዳንቃዖ ጨገ ፔኤኮ ሳዖ ማሂሳኒ ዳንዳዓኔ፤ 27 ዬያ ዒ ማዳኒ ዳንዳዔ ዋደና ሻንቹንቲ ባኮ ማሂያ ሌዓ ሄላንዳኣና ጋራ ዓኣ ሌዖ ፓይዲ ዔሪሰካፓ ዓቲ ሌዖ ሚኢሾ ዓሂም ማሂ ፔ ሳዖ ዔኮንጎ። 28 ጋዓንቲ ዒዚ ጨገ ማሂሰ ዔካንዳ ሚኢሾ ዳንቁባኣያ ማዔቲ ሳዓ ዒዛሲ ሻንቁንቲ ባኮ ማሂያ ሌዓ ሄላንዳኣና ዬያ ሻንቁ ዓሂሮ ማዒ ዳዖንጎ፤ ዬና ሌዓ ሄሌሰካፓ ሳዓ ዒዛሮ ማዖንጎ።

29 «ፔቲ ዓሲ ሹቹና ኬልቂ ዲርቆና ካታማይዳ ማኣሪ ሻንቹቲ፣ ሻንቹንቲ ኬላፓ ዳንዲ ፔቲ ሌዔ ማዓ ጋርሲዳ ጨገ ማሂ ዔካኒ ዳንዳዓኔ። 30 ጋዓንቲ ዒ ፔቲ ሌዔ ጋርካ ጨገ ማሂ ዔካኒ ዳንዳዒባኣቲ ጨገ ማሂ ዔካኒ ዳንዳዐቱ ማዔም ዬና ማኣራ ናንጊና ዬያ ሻንቁ ዓሂና ናኣቶናሮ ማዒ ዓታንዳኔ፤ ሻንቁንቲ ባኮ ማሂያ ሌዖናታዖ ማሂ ዒ ዔካኒ ዳንዳዐቱ። 31 ሹቹና ኬልቂ ዲርቁንቲባኣ፣ ጉርዳ ባኣካ ዓኣ ማኣሪ ሻንቻሂ ጋዓንቲ ጎሽ ሻንቹያጉዲ ማሂ ጨገ ዔካኒ ዳንዳዓኔ፤ ሃሃ ሻንቹንቲ ባኮ ማሂያ ሌዖይዳ ዒ ማሂ ዔካኒ ዳንዳዓኔ። 32 ዬይ ያዲ ማዔቲያ ሌዊ ፃጲ ማዔ ዓሳ ዔያቶ ካታሞይዳ ዓኣ ማኣሮ ፔኤኮ ዓይጎ ዋደናኣ ማዖም ጨገ ማሂ ዔካኒ ላኣጋ ባአዚ ባኣያ ማዓኔ። 33 ፔቲ ሌዊ ፃጲ ማዔ ዓሲ ካታማይዳ ማኣሪ ሻንቻዖ ማሂ ጨገ ዔካኒ ዳንዳዒባኣያ ማዔቲ ሻንቹንቲ ባኮ ማሂያ ሌዖይዳ ዒዛም ማዓኒ ዳንዳዓኔ፤ ዓይጎሮ ጌዔቲ ሌዊ ፃጲ ማዔ ዓሳ ዔያቶ ካታሞይዳ ማዛ ማኣራ ቢያ ዋደ ዔያቶሮ ማዒ ናንጋሂሮኬ። 34 ዔያቶኮ ካታሞ ዓጮይዳ ዓኣ ቆልማ ሄንቃ ቤዛ ፔቲታዖ ሻንቹንቲዋሴ፤ ዬይ ናንጊና ዔያቶሮ ማዒ ናንጋያኬ። »

**ማንቆ ዓሲ ማኣዲሂ ዛላ**

35 «ዒንሂ ባኣካ ናንጋ፣ ዒንሂ ፃጲ ማዔ ዒሰራዔኤሌ ዓሲ ማንቁ ፔና ማኣዳኒ ዳንዳዒባኣቲ ዒንሂ ባኣካ ናንጋኒ ሜሌ ዓጨፓ ሙኬ ዓሲም ዒንሂ ማዳ ጎይዖ ዒዛም ኮይሳ ባኮ ናሹሞና

ማድረግ። 36 ዲንሢኮ ፃጲ ማዕ ዓሢ ዲንሢና ዋላ ናንጊሹዋቱ፤ ሃሣ ዓይጎ ባአዚያ ዑሣ ዓአሢ ሸይቹና ዲንሢም ዲንጋንዳጉዲ ዔኤቢ ማድረግ። ዲንሢኮ ፆኦዚሢ ዲጊጨዋቱ። 37 ዲንሢ ታልዓ ሚኢሽ ሸይቹና ማሃንዳጉዲ ጌይ ታልዒግቱ፤ ሙኡዚ ዲዛም ዲንሢ ሻንቻ ዋደና ዑሣ ዓአሢ ዲቢ ሚኢሽም ሻንቹግቱ፤ 38 ካአናኔ ዓጮ ዲንሢም ዲንጋኒ፣ ዲንሢኮ ፆኦሲ ማዓኒ ጊብፆ ዓጮጋ ዲንሢ ዔከ ከሴሢ ታና ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕ ዲንሢኮ ፆኦዚሢ።»

**ዓይላቶጋ ከሰከሢ ዛላ**

39 «ዲንሢ ባአካ ናንጋ፣ ዲንሢ ፃጲ ማዕ ዲሰራዔኤሌ ዓሰይዳጋ ፔቲ ዓሲ ማንቆ ማዕ ኔኤም ዓይሌ ማሂ ፔና ሻንቹቲ ዓይሌ ማሂ ዲዛ ማድረግ። 40 ሻንቹንቲ ባኮ ማሂያ ሌዓ ሄላንዳአና ሚኢሽ ጨገንቲም ማድ ዓሰጉዲ ኔኤም ማድ ማድ ናንጎንጎ፤ 41 ዬና ሌዓ ሄላዛ ዲዛንታ ናኦቶንታ ዓይላታጋ ከሰከ ፔ ማኦር ዓሰና ዲዛኮ ዓአ ባኮና ባንሢ ዓአድንጎ። 42 ዲሰራዔኤሌ ዴሮ ጊብፆ ዓጮጋ ታኦኒ ዔከ ከሴያ፣ ታኦም ማዳያታሢሮ ዔያታ ዓይሌ ማዕ ሻንቹንታንዳያ ኮይሱዋሴ። 43 ዔያቶ ዋልቄና ሄርቂ ዋይሢግቱ፤ ታና ዲንሢኮ ፆኦዚሢ ዲጊጨ ታኦም ዓይሢንታያ ማዕ-ዋቱ። 44 ዲንሢም ማድ ዓሲ ዲንሢ ኮዔያ ማዕቲ ዲንሢ ኮይላ ዓአ፣ ማሌ ዴሮጋ ሻንቂ ዔኩዋቱ። 45 ሃሣ ዬያጉዲ ዲንሢ ባአካ ናንጋ ማሌ ዓጮጋ ሙከ ዓሰና ዔያቶኮ ናኦቶናይዳጋ ማድ ዓሲ ሻንቃኒ ዲንሢ ዳንዳዓኔ፤ ዔያታኦ ዲንሢሢ ማዕንጎ። 46 ዲንሢኮ ናኦቶም ዔያቶ ዲንሢ ዳካልሳኒያ ዳንዳዓኔ፤ ዔያታ ናንጋ ዋደ ቢያይዳ ዲንሢ ናኦቶም ማዳያ ማዕንጎ፤ ዲንሢኮ ፃጲ ማዕ፣ ዲሰራዔኤሌ ዓሰ ባአካጋ ዓይጎ ዓሲያ ማዕም ዋልቄና ሄርቂ ዋይሢግቱ።

47 «ዲንሢ ባአካ ናንጋ፣ ማሌ ዓጮጋ ሙከ ዓሲታዎ ዖርጎቹ ማዕም ዲንሢ ባአካጋ ፔቲ ዓሲ ማንቂ ዬያ ዓሢም ማዕቲያ ዲዛ ፃጲ ማዕምም ዓይሌ ማዕ ሻንቹንቲ፣ 48 ዲዚ ሻንቹንቲሰካጋ ሚኢሽ ጨገንቲ ማዕም ዓይላታጋ ከሰካኒ ዒ ዳንዳዓኔ፤ ዬያሮ ዬያ ዓሢኮ ፃጲ ማዕ ዓሰጋ ፔቲ፣ 49 ጌይፆ፡- ዲዛኮ ዓዶ ዒሽታቲያ ዓዶ ጌኤዚ፤ ሃሣ ዬያቶኮ ናኦታ፤ ሃንጎ ሃሣ ዲዛኮ ዑከ ዒጊኒ ማዕያ ሚኢሽ ማሂ ጨገ ዲዛ ዓይሉማጋ ከሳኒ ዳንዳዓኔ፤ ሃንጎታቲ ዲዚ ቆሎ ዳንቄሰካጋ ሚኢሽ ማሂ ጨገ ከሰካኒ ዳንዳዓኔ።

---

25:35 25:35 ላሚ. ዋማ 15:7-8። 25:37 25:37 ከሲ. ማፃ 22:25፤ ላሚ. ዋማ 23:19-20። 25:46 25:46 ከሲ. ማፃ 21:2-6፤ ላሚ. ዋማ 15:12-18።

50 ያዲ ማሃኒ ዒ ኮዓ ዎደና ሻንቄ ዓሢና ዎላ ዘርቶንጎ፤ ዒዚ ፔና ሻንቄ ሌዓፓ ዓርቃዎ ዴንዲ ሻንቄንቴ ባኮ ማሂዎ ሌዎ ሄላንዳኣና ዓኣ ሌዎ ፓይደንጎ፤ ዒዛ ዓይላታፓ ኬሳኒ ዳንዳዓ ሚኢሾ ዩንሢ ሌዎንሢዳ ፔቴ ዓሲ ሌዔና ሌዔና ማዴም ጨጎ ሚኢሾጉዴያ ማሊንቴ ዓርቁንቶንጎ። 51-52 ሃጊ ቤርታ ማዳንዳዎ ዓቴ ሌዎኮ ሚኢሾይዳፓ ዛላ ሚኢሾ ማሂ ጨጎንጎ። 53 ዩይ ያዲ ማዓኒ ኮይሳሢ ሌዔይዳ ሚኢሾ ጨጊንቴም ማዳ ዓሲ ማሊንቴኬ፤ ዒዛ ዎይሢ ዓሢ ዒዛ ዎልቁና ሄርቁ ዎይሢ። 54 ዩይደ ዓይላታፓ ዒ ኬሰካኒ ዳንዳዒባኣቴ ሻንቄንቴ ባኮ ማሂዎ ሌዓ ሄላዛ ዒዛና ዒዛኮ ናኣቶና ዓይላታፓ ኬሰኮንጎ። 55 ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ታኣም ማዳያ ማዔሢሮ ዒሰራዔኤሌ ዓሲ ማዔ ዓይጎ ዓሲያ ማዎም ናንጊና ዓይሌ ማዒ ሻንቄንቴ ናንጋንዳያ ኮይሱዎሴ፤ ዓይጎሮ ጌዔቴ ዒሰራዔኤሌ ዓሳ ጌብፃ ዓጫፓ ታኣኒ ኬሴ ዓሲኬ፤ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒንሢኮ ያኣሲኬ» ጌዔ።

# 26

ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዓይሢንቴሢና ጴዳ ዓንጅ  
(ላሚ. ዎማ 7:12-24፤ 28:1-14)

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኬኤዛዎ፡- «ዚጊ ካኣሽካኒ ዓይጎ ባኣዚያ ማዎም ያኣዞ ማሂ ማዢፖቴ፤ ዔኤቢ ማሊሲ ኮሾና ባኣዚያ ማዎም ሹቹና ዳኣቦዎ ካኣሽካኒ ዳኣቢፖቴ፤ ሹቹ ዓርሲያኣ ካኣሽኮ ባኣዚ ማሂ ጌሢፖቴ፤ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዒንሢኮ ያኣዛሢኬ።

2 ታኣኒ ቦንቹንቶንጎ ጌዔ ኬሎ ካፒ ቦንቹዎቴ፤ ታኣም ዲማዴ ማኣሮዎ ቦንቹዎቴ፤ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳሢኬ።

3 «ታዎጎ ኩንሢ ዒንሢ ናንጋያ፤ ሃሢ ታዓይሢዎዎ ካፓያ ማዔቴ፡-

4 ሳዓ ዒንሢኮ ሃኣኮ ካፂሳንዳጉዲ ዒንሢ ቱካ ሚፃኣ ዓኣፓያ ማዓንዳጉዲ ዒሮ ኮይሳ ዎደና ዒንሢም ታ ዎርቁሳንዳ። 5 ሃኣካ ዒንሢኮ ሚርጌና ካፃንዳሢሮ ሃኣኮ ዒንሢ ማኣላፓ ቡሪ ጋፑዎንቴ ዎይና ካፃ ዎዳ ሄላንዳ፤ ዎይኖኮ ዓኣፖ ዒንሢ ዔኪ ጋፑዎንቴ ጎዡ ጎሽኮ ዎዳ ሄላንዳ፤ ዒንሢ ሙዓንዳ ባኣዚያ ዴንቁ፡ ሳዎይዳ ኮሺ ናንጊ ናንጋንዳ።

6 «ዒንሢ ዓጮም ኮሹዎ ታ ዒንጋንዳ፤ ያናኣ ዒጊጨዎዎ ሄርጋባኣያ ዒንሢ ጊንዓንዳ፤ ፑርታ ማዔ ቦዎ ዒንሢ ዓጫፓ ታ ባይዛንዳ፤ ዒንሢ ያላ ዓሲያኣ ባኣያ ማዓንዳ። 7 ዒንሢኮ ሞርኮ

---

26:1 26:1 ኬሲ. ማፃ 20:4፤ ሌዊ. ዓኬ 19:4፤ ላሚ. ዎማ 5:8፤ 16:21-22፤ 27:1።  
26:5 26:5 ላሚ. ዎማ 11:13-15፤ 28:1-14።

ዒንሢ ባሻንዳኔ፤ 8 ዒንሢደገ ደንጎ ዓሲ ሞርኮኮ ጻኤታ ዓሲ ያሊ ባሻንዳኔ፤ ጊንሣ ሃሣ ሞርኮኮ ታጰ ሺያ ዓሲ ዒንሢኪኮ ጻኤታ ዓሲ ያሊ ባሻንዳኔ። 9 ታ ዒንሢ ዒንጃንዳኔ፤ ሚርጌ ናይያ ታ ዒንሢም ዒንጋንዳኔ፤ ታ ዒንሢና ዎላ ጫአቄ ጫአቄሞ ዎላዎ ካፓንዳኔ። 10 ሌዓፓ ሌዎ ሄላ፣ ሴሚ ሃአኮ ዒንሢኪኮ ዓኣያ ማዓንዳኔ፤ ዩያሮ ዓኮ ሃአኮ ዓርሣኒ ሴሞ ሃአኮ ኮናፓ ኬሲ ዒንሢ ለአላንዳኔ። 11 ዓፒሎና ማዠንጉቴ፣ ታ ማአሮይዳ ዴዒ ዒንሢ ባአካ ታአኒ ናንጋንዳኔ፤ ፔቴታዎ ታ ዒንሢ ዒዲ ሻአኪንታዓኬ። 12 ዒንሢ ባአካ ታአኒ ሃንታንዳኔ፤ ዒንሢኪኮ ታ ያኦዛሢ ማዓንዳኔ፤ ዒንሢያ ታ ዴሬ ማዓንዳኔ። 13 ጊብጸ ዓጫ ዓይሌ ማዒ ዒንሢ ናንጉዎጉዲ ታ ዒንሢ ኬሴ፣ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዕዔ ዒንሢኪኮ ታአኒ ያኦዛሢኬ፤ ባቃናኣ ዒንሢኪኮ ዓጎና ዓይሎሞ ቃሞባሮ ማንሢ፣ ዴግ ጌይሲ ታ ዒንሢ ሃንቲሴኔ» ጌዔ።

**ያኦሲም ዓይሢንቲ ዒዲሢ ዔኪ ሙካ ሜቶ (ለሚ. ዎማ 28:15-68)**

14 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ኬኤዛዎ «ዒንሢ ታአም ዎይዞ ዒዲ ታአኮ ዓይሢዎዎ ካፒ ኩንሡዎያ ማዕቴ፣ 15 ታአኮ ዎጎና ዓይሢዎና ካፖ ዒዲ፣ ታ ዒንሢና ዎላ ጫአቄ ጫአቄሞ ዒንሢ ሃሹቴ፣ 16 ታ ዒንሢ ሂዲ ሜታሳንዳኔ፤ ዩይያ፡- ዓኣፖ ዒንሢኪኮ ባይዛንዳያ፣ ዑያ ዒንሢኪኮ ያኦፒሳንዳያ፣ ጋፑዎ ቆሢ ደርዎ ታ ዒንሢም ዳካንዳኔ፤ ዒጊቹሞ ሂርጋኣ ታ ዒንሢዳ ጌልዛንዳኔ፤ ዒንሢ ጎሽኬ ሃአኮ ሞርካ ሙዓንዳሢሮ ጉሪ ዒንሢ ጎሽኪ ላባያ ማዓንዳኔ። 17 ታ ዒንሢም ዎይዞ ዒፃንዳሢሮ ዒንሢኪኮ ሞርካ ዒንሢ ባሻያ ማዓንዳኔ፣ ዔያታ ዒንሢ ዎይሣንዳኔ፤ ሚርጌና ዲቃታያ ዒንሢ ማዓንዳሢሮ ዒንሢ ዳውሳ ዓሲ ባአንቴ ጉሪ ዒንሢ ጳሽካያ ማዓንዳኔ።

18 «ዩይ ያዲ ማዕጌቴያ ዒንሢ ታአም ዓይሢንቲዎያ ማዕቴ ዩያጉዴ ሜቶ ለንካይ ጳንጩ ማሂ ታ ዒንሢዳ ሄሊሳንዳኔ። 19 ዒንሢኪኮ ያቶርሙሞ ታ ባይዛንዳኔ፤ ዒርዚ ዒንሢም ዎርቁንዲዎአሢሮ ሳዓ ዒንሢኪኮ ሜሊ ዓንጊ ማዓንዳኔ። 20 ላቢ ዒንሢ ማዳ ባካ ቢያ ዒንሢ ማአዲዎያ ማዓንዳኔ፤ ዓይጎሮ ጌዔቴ ሳዓኣ ዒንሢኪኮ ሃአኮ ካሢንዲዎአሢሮ፤ ሃሣ ዒንሢ ቱካ ሚፃኣ ዓኣፒንዲዎአሢሮኬ።

21 «ዩይ ቢያ ማዕጌቴ፣ ታአም ዓይሢንቲዎ ዒዲዎ ሃሹዎያ ዒንሢ ማዕቴ ዒንሢ ማዳ ጎሞ ሚርጉሞ ጎይያ ሜታሢ ለንካይ ጳንጩ ማሂ ዒንሢም ታ ቃሳንዳኔ። 22 ዒንሢ ባአኮ ፑርታ ቦዎ ታ ዳካንዳኔ፤ ዩይ ቦዓ ናኣቶ ዒንሢኪኮ ሙዓንዳኔ፤ ባኣቶዎ ዒንሢኪኮ

---

26:12 26:12 2ቆሮ. 6:16።



ሙይ ባይዘንዳኔ፤ ዳካ ዓሲ ሌሊ ዲንሢፓ ዓታንዳሢሮ ጎይፃ ዲንሢኮ ሴማንዳኔ።

23 «ያዲ ማዔንቴያ ዲንሢ ታአም ዋይዘ ዲፀቶ፣ 24 ታ ዲንሢዳ ደጋዲ ዋንዳሰካፓ ዑሣ ዓአዴ ለንካይ ጳንጮ ማዔ ሜቶ ዲንሢዳ ታ ሄሊሳንዳኔ። 25 ታኣና ዋላ ጫአቄ ጫአቄዋ ዲንሢ ሃሹሢሮ ዲንሢ ማታሳኒ ያልዚ ታ ዔኪ ዬይሳንዳኔ፤ ማታ ባአያ ኮሺ ናንጋንዳኔ ጌይ ካታዎይዳ ዲንሢ ቡኪንቴቴያ ሃሹዋ ዶርያ ታ ዲንሢሞ ዳካንዳኔ፤ ዲንሢ ሞርኮም ባሺንቴ ኩቹ ዲንሢ ዲንጋንዳኔ። 26 ዲንሢ ሙዓንዳ ባአዚ ታ ባይዘንዳሢሮ ታጾ ላአሊ ፔቴ ቦኦቆይዳ ሌሊ ላአዳንዳኔ፤ ዬይ ካሣ ጊዳንዳቴያ ጊዳንዳግቴያ ዓርቂ ዘጊ ዔያታ ጊሸካንዳኔ፤ ዬያ ዲንሢ ሙዓንዳኔ ጋዓንቴ ሚሸካዓከ።

27 «ዬይ ቢያ ያዲ ማዔንቴያ ታና ዲፀ፤ ሃሣ ታአም ዓይሢንቶዋ ዲንሢ ዲፃያ ማዔቴ፣ 28 ታኣኒ ዲንሢዳ ደጋዲ፣ ቤርታ ሄሊሴ ማታሢዳፓ ዑሣ ዓአዴ ሜቶ ለንካይ ጳንጮ ማዓያ ዲንሢዳ ዔኪ ዬዓንዳኔ። 29 ናያ ዲንሢ ሚርጌና ባሻንዳሢሮ ናአቶ ዲንሢኮ ዲንሢ ሙዓንዳኔ። 30 ጌሜራ ጌሜራ ዲንሢኮ ዘጊ ካአሸኮ ቤዘ ታ ሻሃንዳኔ፤ ዑንጆ ጩቢሶ ቤዘዋ ዲንሢኮ ታ ዶይሲ ባይዘንዳኔ፤ ሌዘ ዲንሢኮ ታኣኒ ዲንሢ ካአሸካ ባኮኮ ሻሂ ኬኤርናሢዳ ኬኤራንዳኔ፤ ሃሣ ዲናፓ ታ ዲፀ ሻአኪንታንዳኔ። 31 ዲንሢ ናንጋ ካታዎ ታኣኒ ዶይሳንዳኔ፤ ዲንሢ ካአሸካ ቤዘዋ ዲንሢኮ ታ ባይዘንዳኔ፤ ዲንሢ ታአም ሚቹ ዲንጋ ባኮዋ ታ ዔካዓከ። 32 ዓጮ ታ ዲንሢኮ ጉቤና ባይዘንዳኔ፤ ዲኢካ ናንጋ ዲንሢኮ ሞርካ ዬያና ዲቃቴ ሄርሻንዳጉዲ ታ ማሃንዳኔ። 33 ያልዚ ታ ዲንሢዳ ዔቁሲ ሜሌ ዴር ባአካ ዲንሢ ታ ዜርቃንዳኔ፤ ዬያር ዓጫ ዲንሢኮ ዓሲ ናንጉዋያ፣ ካታማአ ዲንሢኮ ዶዔያ ማዓንዳኔ። 34 ሳዔላ ጉሪ ማዓ ዋዶና፤ ዲንሢኮ ሞርኮ ዓጫ ዲንሢ ዓአዴ ዋዶና ሳዓ ጎሽኪንቴዋያ ሌያይዳ ሃውሹሢሮ ዋዘዳንዳኔ፤ 35 ዲንሢ ዲዘይዳ ናንጋኣና ሃውሻ ኬሎናታያ ዲዘ ሃውሽባአሴ፤ ጉሪ ዲዘ ማዔ ዋዶና ጋዓንቴ ዬያ ቢያ ዲዘ ዴንቃንዳኔ።

36 «ዲንሢዳፓ ሸምፔና ዓቴ ዓሶ፤ ሃሣ ሞርኮ ዓጫ ዴንዲ ዓአ ዓሶይዳ ዲጊቹዋ ታ ጌልዘንዳኔ፤ ዠባራ ዓጊሣ ቡኤር ዑኤዘ ዔያቶ ዲቃሣያ ማዓንዳኔ፤ ዔያቶ ዳውሳ ዓሲ ባአንቴ ያልዚር ዓአሺንታ ዓሲጉዲ ጳሸኪ ሎኦሚ ዔያታ ማቃንዳኔ። 37 ዔያቶ ዳውሳ ዓሲ ባአንቴ ያልዚፓ ቶላኒ ጳሸካ ዓሲጉዲ ጳሸኪ ፔቴይ ባጋሢዳ ዲቀንቴ ሎኦማንዳኔ፤ ዲንሢኮ ሞርኮ ቤርታ ዲንሢ ዶዲ ዔቃኒ ዳንዳዓዓከ። 38 ሜሌ ዴር ባአካ ዲንሢ ሃይቂ ጋፓንዳኔ፤

ዲንሢኮ ሞርኮ ዓጮይዳኣ ዲንሢ ዓኣዲ ዓታንዳኔ። 39 ዲንሢኮ ሞርኮ ዓጮይዳ ሃይቁዋዎ ዓታንዳ ዳኮ ዓሶንሢ ዔያቶ ጎሞና ዔያቶኮ ቤርታኣ ዓደንሢ ጎማፓ ዔቁያና ያኦፒ፣ ዳቁዋያ ማዓንዳኔ።

40 «ጋዓንቴ ዲንሢ ፃጶ ማዔ ዓሳ ፔ ጎሞና ዔያቶኮ ዓደንሢ ጎሞ ቡኡፃቴ፣ 41 ዩይያ፡- ታኣኒ ዔያቶ 0-ፃ ዳጋዳንዳጉዲና ዔያቶኮ ሞርኮ ዓጮ ዔያቶ ታ ዳካንዳጉዲ ማሄ ጎሞ ዔያታ ቡኡፃቴ፣ ዋይዘ ዒዲ ደዳ ዒና ዔያቶኮ ሺኢቴቴ፤ ሃሣ ዔያታ ማዳ ጎሞ ዛሎ ዲንጊንታ ማቶ ዔካያ ማዔቴ፣ 42 ታኣኒ ያይቆኦቤና ዪሳኣቁና ሃሣ ዓብራሃማና ዋላ ጫኣቁ ጫኣቁሞ ጳቂሣንዳኔ፤ ዓጮማኣ ዔያቶኮ ታ ማላንዳኔ።

43 ሳዔላ ዔያታ ሃሺ ዓኣዳሢ ጉሪ ማዒ ዓታንዳኔ፤ ዔያታ ባኣያ ማዔሢ ጉሪ ማዒ ናንጋሢ ሮና ሃውሺ ዳዔሢ ሮ ዋዛዳንዳኔ፤ ታኣኮ ዋጎ ዔያታ ሹሌዒሲ ዛጊ፣ ሃሣ ታኣኮ ዓይሢ ዋዎ ቦሂያና ዔያቶኮ ጎሞ ዛሎ ዲንጊንታ ማቶ ዔያታ ዔካንዳኔ። 44 ዩይ ያዲ ማዔቴያ ዔያቶና ዋላ ታ ጫኣቁ ጫኣቁሞ ሃሺ ዔያታ ፔኤኮ ሞርኮ ዓጮ ዓኣቴያ ፔቶ ዔያታ ባይቃንዳያ ሄላንዳኣና ታ ዒዲ ሃሻዓኬ፤ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ማዔ ዔያቶኮ ያኣዛሢ። 45 ታኣኒ ዔያቶኮ ያኣዛሢ ማዓኒ ማሌ ዴራ ዛጋንቴ ጊብፃ ዓጮይዳፓ ታኣኒ ኬሴ፣ ዔያቶኮ ዓደንሢና ዋላ ጫኣቁ ጫኣቁሞ ዔያቶሮ ጌይ ታ ጳቂሣንዳኔ፤ ታኣኒ ናንጊና ናንጋ ጎዳኬ» ጌዔ።

46 ሙሴ ሲና ዲኮይዳ ዓኣንቴ ዒዚ ዒሰራዔኤሌ ዴሮሞ ኬኤዛንዳጉዲ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛሞ ዔርዜ ዋጎንታ ዳምቦንታ ያዲኬ።

# 27

## ያኦሲም ዲንጊሢ ዛላ ኬኤዛ ዋጊ

1 ናንጊና ናንጋ ጎዳ ሙሴም፡- 2 «ዒሰራዔኤሌ ዴሮሞ ሂዚ ጌዔ፤ ዓይጎ ዓሲያ ማምም ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዓሲ ዲንጋኒ ናኣቤያ ማዔቴ ሃካፓ ሊካ ዓኣ ሚኢሾ ዓሢ ዛሎ ጨጎንጎ፤ 3-7 ሌዓ ላማታሚፓ ዴንዲ ላሂታሚ ሄላ ጋራ ዓኣ ዓሲ ማዔቴ ጌኤኩ ማኣሮይዳ ሹጮ ቢሮኮ ዴኤሠሞ ዔሮ ባኮና ላሆ ፃኤታ ጊራኣማ ማዓ ሹቺ ቢራ፤ ዬኖ ሌዎ ጋራ ዓኣ ላኣለም ሃይሣ ፃኤታ ጊራኣማ ማዓ ሹቺ ቢራ፤ ሌዓ ደንጊታሚፓ ዴንዲ ላሂታሚ ሄላ ጋራ ዓኣ ዓቲንቁ ናይም ላምዎ ፃኤታ ጊራኣማ ማዓ ሹቺ ቢራ፤ ሃሣ ዬኖ ሌዎ ጋራ ዓኣ ዉዲሮ ናይም ፃኤታና ታጳ ጊራኣማ ማዓ ሹቺ ቢራ፤ ሌዓ ሃሣ ፔቴ ዓጊኒዳፓ ዴንዲ

26:42 26:42 ማኸ. ማፃ 17:7-8፤ 26:3-4፤ 28:13-14።

ደንሳ ሌዔ ማዔ ዓተንቁ ናይም ደንጊታሚ ደንሳ ገራኣሚ ማዓ ሹቹ ቢራ፤ ዩኖ ሌዖ ጋራ ዓኣ ጩሮ ናይም ሃይሢታሚ ደንሳ ገራኣሚ ማዓ ሹቹ ቢራ፤ ሌዓ ላሂታሚፓ ዑሣ ዓኣጳ ማዔ ዓተንቁም ዌኤታና ላንካይታሚ ገራኣሚ ማዓ ሹቹ ቢራ፤ ዩኖ ሌዖ ጋራ ዓኣ ላኣለም ዌኤታና ታጳ ገራኣሚ ማዓ ሹቹ ቢራ ጨጎንጎ።»

8 «ጋዓንቴ ናኣቦ ናኣቤ ዓሢ ዩያ ጌይንቴ ሚኢሾ ጨጋኒ ደንዳዑዋያ ማዔቴ ዒዚ ዒንጌ ዓሶማ ቁኤሳሢ ኮይላ ዔከ ዒ ሙካዛ፥ ቁኤሳሢ ዒዚ ጨጋኒ ደንዳዓሢጉዴያ ዓርቂ ዳካ ጨጊሶንጎ።»

9 «ናኣቦና ናኣባ ያኣሲም ዒንሳ ዒንጊሢ ማዓኒ ኮይሳ ቆልሞ ማዔቴ ዒንጊንቴ ዒንጊያ ቢያ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ደማጴያ ማዖንጎ።

10 ዩይ ዓሢ ዒንጊንቴ ኮሺ ቆልሞ ሜሌ ፑርታ ዔከ ሙከ ላኣሚ ዒንጋኒ ኮይሱዋሴ፤ ሃሃ ፑርታ ዒንጌዎዋ ኮሺና ላኣሚ ኮይሱዋሴ፤ ዩያይዳኒ ዔከ ሙከንቴቴ ላምዖ ቆልሞንሢ ቢያ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ደማጴያ ማዖንጎ። 11 ዒንጊንቴሢ ዳምቦ ጎይዖና ናንጊና ናንጋ ጎዳም ዒንጊንታኒ ኮይሱዋ ቆልሞ ማዔቴ ዓሢ ዩያ ዒንጊንቴ ባኮ ዔከ ቁኤሳሢ ኮይላ ሙኮንጎ፤ 12 ዩካፓ ቁኤሳሢ ዒንጊንቴ ቆልማ ኮሺታቴያ ፑርታታቴያ ዛጊ ዔካንዳ ሚኢሾ ዓርቂ ኬኤዘንጎ፤ ዩይ ሚኢሻ ቁኤሳሢ ጌዔሢጉዲ ማዓንዳ። 13 ቆልሞ ዒንጌ ዓሢ ፔኤሮ ሻንቃኒ ኮዔቴ ዒንጎንጎ ጌይንቴ ሚኢሾ ዑዖ ደንሳፓ ፔቴ ኩቹ ቃሶንጎ።

14 «ፔቴ ዓሲ ፔኤኮ ማኣሮ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ደማጴያ ማሂ ዒንጌቴ ቁኤሳሢ ዩና ማኣሬላ ኮሺታቴያ ፑርታ ማዔዖኮ ጊቶ ዛጊ ኬሳንዳ ሚኢሾ ዓርቆንጎ፤ ቁኤሳሢ ጌዔ ጎይዖ ዩይ ማዓንዳ።

15 ዩኖ ማኣሬሎኮ ዓዳሢ ማሂ ሻንቃኒ ኮዔቴ ዒንጎንጎ ጌይንቴ ሚኢሾይዳ ደንሳፓ ፔቴ ኩቹ ቃሶንጎ።

16 «ፔቴ ዓሲ ፔኤኮ ሳይዳፓ ፓቂ ናንጊና ናንጋ ጎዳም ደማጴ ዒንጊሢ ማሂ ዒንጌቴ ሳዔላ ዒኢካ ዜርቂንታኒ ደንዳዓ ዜርዖ ጎይዖ ሚኢሻ ዓርቂንቶንጎ፤ ላማታሚ ከሎ ማዓ ዔልዓ ዜርቂንታንዳ ሳዓኮ ደንጊታሚ ሹቹ ቢራ ጨጎንጎ፤ 17 ዩይ ዓሢ ሳዖ ፔኤኮ ሻንቂንቴ ባኮ ማሂዖ ሌዓ ዒንጌያ ማዔቴ ጌይንቴ ሚኢሾ ቢያ ጨጋንዳያ ኮይሳኔ።

18 ጋዓንቴ ዒ ዒንጌሢ ሻንቂንቴ ባኮ ማሂሲዖ ሌዓ ዓኣጳንቴ ኔጌዖ ዒንጌያ ማዔቴ ቁኤሳሢ ሻንቂንቴ ባኮ ማሂዖ ሌዓ ሂላንዳሢኮ ጋራ ዓኣ ዓቴ ሌዖ ሌሊ ማሊ ሚኢሾ ዓርቆንጎ፤ ዩያሮ ሚኢሻ ፓጩ ማዓንዳ። 19 ሳዖ ዒንጌ ዓሢ ፔኤሮ ሻንቃኒ ኮዔቴ ዒንጎንጎ ጌይንቴሢዳ ደንሳፓ ፔቴ ኩቹ ቃሶንጎ፤ 20 ዩይ ዓሢ ሳዔሎ ሚኢሾ ጨጊ ማሂሲ ዔኩዎዖ ዓሲም ሻንቆያ ማዔቴ ዩኖ ዒ ማሂ ዔካኒ

ዳንዳዑቀሴ፤ 21 ሳዔላ ሻንቸንቴ ባኮ ማሂያ ሌዖይዳ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዲማዴያ ማዒ ዓታ ቤሲ ማዔም ቁኤሳ ዔካ ቤሲ ማዓንዳኔ።

22 «ፔቴ ዓሲ ባጋሂዳፓ ሻንቁ ዔኬ ሳዓ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዲማዴ ዒንገሂ ማሂ ዒንገቴ፤ 23 ቁኤሳሂ ሳዔሎ ዛጋፖ ሻንቁንቴ ባኮ ማሂያ ሌዖ ሂላንዳኣና ጋራ ዓኣ ሌዖ ማሊ ኬሳንዳ ሚኢሾ ኬኤዛዛ ዓሂ ጌይንቴ ሚኢሾ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዒንጋያ ማሂ ዬኖ ኬሎ ጨጎንጎ። 24 ሻንቁንቴ ባኮ ማሂያ ሌዖና ሳዔላ ቤርታ ሻንቸ ዓሂም ማዔቴያ ዒዛኮ ዜርዖም ማዓንዳኔ።

25 «ፔቴ ፔቴ ባካ ያዲ ዔካንዳኔ» ጌይንቴ ዔርታሂ ጌኤኮ ማኣርይዳ ሚኢሾኮ ዴኤሡሞ ዔር ባኮና ዛገንቴኬ።

26 «ቆልሞኮ ቤርታ ሾይንቴ ናይ ናንገና ናንጋ ጎዳሮ ማዔሂር ዖናታቴያ ፔ ማሊሂና ናሽኪ ዒንጋ ዒንገሂ ማሂ ዒንጋጎ ዳንዳዑቀሴ፤ ናኣሪታቴያ ማራናይ፤ ዬያጉዲ ሃሃ ዋናናይያኣ ቤርታዲ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዲማዴያኬ። 27 ዋጎ ጎይዖና ናንገና ናንጋ ጎዳም ዒንገንታኒ ዳንዳዑቀ ቆልሞኮ ቤርቲ ናይ ማዔቴ ዒንገ ዓሂ ያዲ ኬሳንዳኔ» ጌይንቴ ሚኢሾ ዑፃ ደንጎፓ ፔቴ ኩቺ ቃሲ ጨገ ማሂ ዔካኒ ዳንዳዓኔ፤ ዔቦኮ ዓዴ ማሂ ዔካኒ ኮይባኣቴ ጋዓንቴ ያዲ ኬሳንዳኔ» ጌይንቴ ሚኢሾና ማሌ ዓሲ ሻንቆንጎ።

28 «ፔቴ ዓሲ ዓሲ ማዔቴያ ቆልሞ፤ ገንሃ ሃሃ ሳዓ ጉቤና ናንገና ናንጋ ጎዳም ዲማዴንዳጉዲ ማሂሰካፓ ሻንቻኒያ ማሂ ሻንቃኒያ ኮይሱቀሴ። 29 ዓሲ ማዔቴያ ሃይቃንዳጉዲ ዋገንቴሰካፓ ላሚ ገንሃ ማሂ ሻንቃኒ ኮይሱቀሴ፤ ያዲ ጌይንቴ ዓሂ ዋዎዲንታንዳያ ኮይሳኔ።

30 «ጎዣፓ ጰዴ ሃኣኮ ማዔቴያ ቱኪ ዓኣፒሶና ሚዖ ዓኣፖኮ ታጰይዳፓ ፔቴማ ናንገና ናንጋ ጎዳሮ ማዒ ዒዛም ዲማዴያኬ።

31 ዬያ ዒንገንቴ ባኮ ዓይጎዋ ማዖም ማሂ ሻንቁ ዔካኒ ኮዓ ዓሲ ያዲ ኬሳንዳኔ» ጌይንቴ ሚኢሾይዳ ደንጎፓ ፔቴ ኩቺ ቃሳንዳያ ኮይሳኔ።

32 ቆልሞ ዒንሂኮ ዒንሂ ፓይዳንዳቴ ታጰ ኩሜቴ ፔቴማ ናንገና ናንጋ ጎዳሮኬ፤ ዬማ ቆልሞማ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዲማዴያ ማዓኔ።

33 ቆልሞ ዒንገ ዓሂሂ ዒንገንታ ቆልሞ ኮኮ ፑርቶፓ ፑርቶዋ ኮኮፓ ዲማሶፓ፤ ገንሃ ማሂ ሃሃ ቤዛ ማሌ ቆልሞ ዒንጎፓ፤ ዬያይዲ ላኣማኒ ዔኪ ሺኢሾቴ ላምዖንሂ ናንገና ናንጋ ጎዳም ዲማዴያ ማዖንጎ፤ ማሂ ገንሃ ዬይ ዓሂ ሻንቁ ዔካኒ ዳንዳዑቀሴ» ጌዔኔ።

27:28 27:28 ፓይ. ማፃ 18:14። 27:33 27:33 ፓይ. ማፃ 18:21፤ ላሚ. ዋማ 14:22-29።

34 ዒሰራዔኤሌ ዳርሞ ከኤዚንታንዳጉዲ ሙሴ ሰና ዲኮይዳ  
ዓኣንቴ ናንጊና ናንጋ ጎዳ ዒዛ ዔርዜ ዎጎና ዳሞቦና ያዲኬ።

**ጌሌዥ ማግኔግ**  
**The Holy Bible in the Maale language of Ethiopia,**  
**using Ethiopic script**

copyright © 2008 The Word for the World International and The Bible Society of Ethiopia

Language: Maale (Male)

Translation by: The Word for the World

Contributor: Bible Society of Ethiopia

**ጌሌዥ ማግኔግ**

Maale Full Bible

The Word For The World International

Bible Society of Ethiopia

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2023-04-13

---

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 14 Apr 2023

bbcfb90a-3ae3-5452-983d-6c4c02375929